

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1998

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΒ'

Τετάρτη 5 Αυγούστου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 5 Αυγούστου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.39' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Α' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 4.8.1998 εξουσιοδότηση του Τμήματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΙΑ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 4 Αυγούστου 1998 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: " Οργάνωση και λειτουργία της ναυτικής εκπαίδευσης, μισθολογικές ρυθμίσεις για το προσωπικό αυτής και άλλες διατάξεις")

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις".

Κύριοι συνάδελφοι, θα διεξαχθεί ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής του νομοσχεδίου γιατί έχει κατατεθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας από Βουλευτές του ΔΗ.Κ.ΚΙ. και του Κ.Κ.Ε.

Οι αποδεχόμενοι την αρχή του νομοσχεδίου λένουν "ΝΑΙ".

Οι μη αποδεχόμενοι την αρχή του νομοσχεδίου λένουν "ΟΧΙ".

Οι αρνούμενοι ψήφο λένουν "ΠΑΡΩΝ".

Καλούνται επί του καταλόγου οι Βουλευτές, κ. Ροδούλα Ζήση από το ΠΑΣΟΚ και κ. Τριαντάφυλλος Μπέλλος από τη Νέα Δημοκρατία.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου:

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Υπάρχει κανείς κύριος συνάδελφος που δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης ονομαστικής ψηφοφορίας.

Εψήφισαν συνολικά 94 Βουλευτές.

Εψήφισαν "ΝΑΙ" 52 Βουλευτές.

Εψήφισαν "ΟΧΙ" 42 Βουλευτές.

σύμφωνα με το παρακάτω πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

"ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα

	Ν	Ο
Ακριτίδης Νικόλαος	+	
Αλαμπάνος Δημήτριος	+	
Αποστολίδης Λουκάς	+	
Αρσένη Μαρία	+	
Γεωργακόπουλος Δημήτριος	+	
Γεωργόπουλος Δημήτριος	+	
Γιαννακόπουλος Ιωάννης	+	
Γκαλήπ Γκαλήπ	+	
Γκεσούλης Νικόλαος	+	
Δαμιανίδης Αλέξανδρος	+	
Ζήση Ροδούλα	+	
Ηλιάδης Νικόλαος	+	
Θάνος Δημήτριος	+	
Θεοδώρου Χρήστος	+	
Θωμόπουλος Ιωάννης	+	
Κακλαμάνης Απόστολος	+	
Καλαφάτης Αλέξανδρος	+	
Κανελλόπουλος Λάμπρος	+	
Κατσιλιέρης Πέτρος	+	
Κίρκος Γεώργιος	+	
Κόντομάρης Ευτύχιος	+	
Κοσσυβάκης Δημήτριος	+	
Κοτσακάς Αντώνιος	+	
Κρητικός Παναγιώτης	+	
Κωνσταντινίδης Ιωάννης	+	
Λαμπαδάκης Νικόλαος	+	
Λωτίδης Λάζαρος	+	
Μαγκριώτης Ιωάννης	Απών	
Μανίκας Στέφανος	+	
Μάτης Αθανάσιος	+	
Ντούσκας Δημήτριος	+	
Παντερμαλής Δημήτριος	+	
Παπαδάτος Ιωάννης	+	

Παπαδόπουλος Ηλίας	+	Δημητράς Ιωάννης	+
Παπανικόλας Βασίλειος	+		
Παπαηλίας Ηλίας	+	Από τους Ανεξάρτητους	
Παρασκευόπουλος Παρασκευάς	+	Γικόνογλου Μόσχος	Απών
Πετραλιάς Αυγερινός	+	Σουφλιάς Γεώργιος	+
Ροκόφυλλος Χρήστος	+	Παπαληγούρας Αναστάσιος	+
Σαρρής Δημήτριος	+	"ΝΑΙ": 52	
Σγουριδής Παναγιώτης	+	"ΟΧΙ": 42	
Σουλαδάκης Ιωάννης	+	Απόντες: 6	
Σπηλιόπουλος Κωνσταντίνος	+	ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ: 94	
Στάικος Ευάγγελος	+	Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ"
Στεφανής Κωνσταντίνος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):	Συνεπώς το νομο-
Τζανής Λεωνίδας	+	σχέδιο του Υπουργείου Εργασίας: "Ρύθμιση εργασιακών σχέ-	
Τσακλίδης Ιωάννης	+	σεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες	
Τσερτικίδης Παντελής	+	διατάξεις", έγινε δεκτό επί της αρχής, κατά πλειοψηφία.	
Τσιλικας Βασίλειος	+	Εισερχόμαστε στη συζήτηση των άρθρων του νομοσχεδίου.	
Τσιόκας Θεοχάρης	+	Παρακαλώ τους κυρίους εισηγητές να μας πουν ποια από	
Τσούρας Αθανάσιος	+	τα άρθρα του νομοσχεδίου έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα για να	
Φλωρίδης Γεώργιος	+	συζητηθούν χωριστά.	
Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ	+	Ο κ. Μάτης έχει το λόγο.	
Από τη Νέα Δημοκρατία		ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Θεωρώ ότι πρέπει να χωρίσουμε τη	
Αναστασόπουλος Νικόλαος	+	συζήτηση σε τρεις ενότητες, όπως είναι διαμορφωμένα και τα	
Ανδρεουλάκος Απόστολος	+	κεφάλαια του νομοσχεδίου. Η πρώτη ενότητα από τα άρθρα	
Βαρίνος Αθανάσιος	+	1 έως και 5, η δεύτερη ενότητα από τα άρθρα 6 έως και 17	
Βεζδρεβάνης Ηλίας	+	και η τρίτη ενότητα οι λοιπές διατάξεις.	
Γιαννάκου – Κουτσίκου Μαριέτα	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Παπαγεωργό-	
Γιαννόπουλος Αθανάσιος	+	πουλος έχει το λόγο.	
Γκελεστάθης Νικόλαος	+	ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Θα έλεγα, κύριε	
Δήμας Στάυρος	+	Πρόεδρε, για να ξεφύγουμε από τη γεωμετρία των κεφαλαίων	
Δημοσχάκης Θεοφάνης	+	και να μπούμε λίγο στην ουσία, ότι τα σπουδαιότερα άρθρα	
Καραγκούνης Ανδρέας	+	που θα χρειαστούν συζήτηση και πρέπει να ακουστούν	
Καραμανλής Αχιλλέας	Απών	επιχειρήματα είναι τα τέσσερα πρώτα άρθρα. Σ'αυτά θα	
Κατσαρός Νικόλαος	+	μπορούσαμε να αναλώσουμε όλη τη σημερινή συνεδρίαση ένα	
Βουλγαράκης Γεώργιος	+	προς ένα ή με ανοχή χρόνου. Από εκεί και πέρα τα ιδιωτικά	
Κονταξής Αθανάσιος	+	γραφεία συμβούλων εργασίας μαζί και η επιθεώρηση εργασίας	
Κορκολόπουλος Βασίλειος	+	να συζητηθούν την αυριανή μέρα. Τα τελευταία άρθρα να	
Λαμπρόπουλος Ιωάννης	+	συζητηθούν μαζί με τις τροπολογίες την Παρασκευή.	
Λιάπης Μιχαήλ – Γεώργιος	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κωστόπουλος	
Μαγγίνας Βασίλειος	+	έχει το λόγο.	
Μαρκογιαννάκης Χρήστος	+	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της	
Μιχαολιάκος Βασίλειος	+	Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει η γνωστή άποψη που την	
Μπέλος Τριαντάφυλλος	+	ξέρετε ότι το καλύτερο είναι να κουβεντιάζουμε άρθρο το	
Μπασιάκος Ευάγγελος	+	άρθρο για να έχουμε και δυνατότητα να καταθέτουμε τις	
Μπενάκη – Ψαρούδα Άννα	Απούσα	σκέψεις μας και τις προτάσεις μας. Δεν χωράει καμιά αμφιβολία	
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος	+	ότι πέρα από το πρώτο κεφάλαιο, υπάρχουν άρθρα λ.χ. τα	
Νικολόπουλος Νικόλαος	+	άρθρα για την επιθεώρηση εργασίας –που είναι έξι–επτά άρθρα	
Παπαδημητρίου Ελισάβετ	+	μαζί–που θα μπορούσαν να συζητηθούν σαν ενότητα. Δεν θα	
Πολύδωρας Βύρων	+	είχαμε τόσο μεγάλες αντιρρήσεις πάνω σ'αυτό.	
Ορφανός Γεώργιος	+	Αλλά με βάση την αρχική λογική που σας είπα, δεν μπορούμε	
Σημαιοφορίδης Κωνσταντίνος	+	να δεχθούμε να συζητηθεί το πρώτο κεφάλαιο σαν ενότητα	
Σκανδαλάκης Παναγιώτης	+	μία φορά. Να συζητηθεί άρθρο το άρθρο, γιατί είναι το πιο	
Σταύρου Απόστολος	Απών	σημαντικό κεφάλαιο και εκεί κρίνεται η όλη υπόθεση του	
Σωτηρόπουλος Βασίλειος	+	νομοσχεδίου που συζητάμε.	
Φουντουκίδου – Θεοδωρίδου Παρθένα	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Υπάρχει άλλος	
Ψωμιάδης Παναγιώτης	+	συνάδελφος που θέλει να εκθέσει την άποψή του; Κανείς.	
Από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας		Κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο έχει τρία κεφάλαια, αλλά	
Κωστόπουλος Δημήτριος	+	το πρώτο κεφάλαιο, σωστά λένε και ο κ. Παπαγεωργόπουλος	
Τασούλας Απόστολος	+	και ο κ. Κωστόπουλος ότι περιλαμβάνει τα σημαντικότερα	
Κολοζώφ Ορέστης	Απών	θέματα. Κατά συνέπεια ας μη συζητηθεί όλο το πρώτο	
Γκατζής Νικόλαος	+	κεφάλαιο σήμερα. Να πάνε με το δεύτερο κεφάλαιο, που όπως	
Από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου		λέει και ο κ. Κωστόπουλος μπορεί να γίνει μία ενότητα και	
Δαμανάκη Μαρία	+	έχει θέματα, τα ιδιωτικά γραφεία συμβούλων εργασίας. Να	
Δανέλλης Σπυρίδων	+	συζητήσουμε σήμερα –ήδη με την ψηφοφορία έχουμε πάρει	
Δραγασάκης Ιωάννης	+	χρόνο από τη συνεδρίαση– τα τρία ή τέσσερα πρώτα άρθρα.	
Από το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα		ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, να	
Τσοβόλας Δημήτριος	+	πούμε μόνο τα τρία;	
Αράπης Ιωάννης	+	ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι, γιατί τα γρα-	
		φεία συμβούλων έχουν να κάνουν και με τη δουλειά της	
		επιθεώρησης.	
		Ο κύριος Υπουργός έχει ζητήσει το λόγο.	
		ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εργασίας και	

Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Η Κυβέρνηση δεν έχει αντίρρηση να συζητηθεί το νομοσχέδιο άρθρο κατ'άρθρο. Εκτιμώ, όμως, ότι αν πάμε κανονικά, ενδεχομένως, να τελειώσουμε και αύριο τα άρθρα. Κατά συνέπεια να πάμε τα πράγματα κανονικά χωρίς να βάζουμε περιορισμούς και να το δούμε στην πορεία. Γιατί να αποφασίσουμε από σήμερα αν θα πάμε κάποια άρθρα την Παρασκευή;

Εγώ νομίζω ότι τα πέντε πρώτα άρθρα θα τελειώσουν σήμερα άνετα. Να συνεχίσουμε αύριο και ενδεχομένως να τελειώσουμε αύριο τη συζήτηση του νομοσχεδίου, γιατί ξέρω ότι δεν υπάρχουν στα τελευταία άρθρα πολλές αντιρρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Άκουσα την άποψη της Κυβερνήσεως και των Κομμάτων. "Όσα ξέρει ο νοικοκύρης δεν τα ξέρει ο κόσμος όλος". Καλό, λοιπόν, είναι να νοικοκυρέψουμε τη συζήτησή μας. Να αρχίσουμε τη συζήτηση των άρθρων που έχουν την ιδιαίτερη σημασία, αλλά σε μία ενότητα, ώστε αν γίνει κάποια ψηφοφορία να γίνει στο τέλος ή αύριο. Θα δώσουμε, όμως, τόσο χρόνο όσος αρκεί, ώστε να γίνει κανονική συζήτηση αυτών των άρθρων, διότι αντιλαμβάνομαι ότι είναι η ουσία των αντιρρήσεων για το νομοσχέδιο. Υπάρχουν αντιρρήσεις και σε άλλα σημεία, αλλά ορισμένων κομμάτων η ουσία των αντιρρήσεων βρίσκεται σε αυτά τα άρθρα.

Γι'αυτό σήμερα θα σταθούμε στα τέσσερα πρώτα άρθρα. Αύριο θα πάμε στο πέμπτο άρθρο μαζί με το δεύτερο κεφάλαιο. Έτσι θα μπορέσουμε να τελειώσουμε σήμερα αυτά τα τέσσερα άρθρα και να εκτεθούν οι απόψεις με άνεση –το τονίζω αυτό– όσων θα λάβουν το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι το πέμπτο άρθρο δεν δένεται με το Β' κεφάλαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δένεται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Δεν δένεται με τις επιθεωρήσεις. Είναι για τους συμβούλους ανεργίας, δηλαδή για καινούρια ταμεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ναι, αλλά η επιθεώρηση εργασίας δεν πρέπει να παρακολουθεί τι κάνουν αυτοί, δηλαδή που στέλνουν κόσμο;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Άλλο θέλω να πω. Δεν πρέπει να τσακωθούμε γι'αυτό. Το πέμπτο άρθρο αν θέλει κανείς να το αποσπάσει και να το πάει σε άλλη ενότητα θα το πήγαινε στον ΟΑΕΔ. Εκεί δίνει πολύ καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ας πάει στον ΟΑΕΔ. Δεν έχω αντίρρηση. Λέτε μετά την επιθεώρηση εργασίας, στα άλλα άρθρα. Καλώς. Να συζητηθεί στο κεφάλαιο Γ' το άρθρο 5.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα συζητήσουμε τα τέσσερα άρθρα, αλλά με πόσο χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Στο χρόνο που αισθάνεται ο καθένας ότι του χρειάζεται για να τοποθετηθεί. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους εισηγητές, ειδικούς αγορητές, εκπροσώπους κομμάτων. Εσείς είστε ανεξάρτητος και πρέπει να εκφράσετε την άποψή σας. Η άνεση πρέπει να υπάρχει.

Συμφωνεί το Τμήμα να συζητήσουμε, όπως προανέφερα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το Τμήμα συμφωνήσει.

Ο κ. Μάτης έχει το λόγο ως εισηγητής της Πλειοψηφίας.

Ελπίζω να του αρκέσουν δέκα λεπτά για τα τέσσερα πρώτα άρθρα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, τα τέσσερα άρθρα αφορούν τη ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Πριν μπω στην ανάπτυξή τους, θέλω να κάνω δύο γενικές παρατηρήσεις.

Στην αγορά εργασίας της πατρίδας μας υπάρχει ευελιξία και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό. Σύμφωνα με έγκυρα στοιχεία είναι μεγαλύτερη από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επειδή οι ελεγκτικοί μηχανισμοί, πρέπει να ομολογήσουμε, υστερούν και επειδή αυτό το νομοσχέδιο διαλαμβάνει τη θέσπιση ενός νέου Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας που θα

αποτελέσουν αποτελεσματικό ελεγκτικό μηχανισμό, προς το παρόν λέω αυτή η ευελιξία πολλές φορές καταντάει και ασυδοσία και εκμετάλλευση των Ελλήνων πολιτών ή και άλλων, των οικονομικών μεταναστών.

Γι'αυτόν το λόγο η Κυβέρνηση έρχεται και ρυθμίζει κάποια πράγματα. Επίσης πρέπει να πούμε ότι χθες ακούστηκαν φωνές και μάλιστα ισχυρές για την κατάργηση του οκτάωρου. Πρέπει να πούμε ότι η διευθέτηση του χρόνου είναι ποιοτική και όχι ποσοτική και να θυμίσουμε ακόμα ότι υπάρχει διευθυντικό δικαίωμα που χρονολογείται από τότε που καθιερώθηκε το πενθήμερο και το οκτάωρο.

Το πρώτο άρθρο αφορά στοιχεία που ρυθμίζουν τις άτυπες μορφές εργασίας, όπως είναι κυρίως το φασόν, η τηλεργασία αλλά και η κατ'οίκον εργασία, έννοιες που είναι συνυφασμένες με τη ζωή μας και θα μπαίνουν όλο και περισσότερο τα επόμενα χρόνια.

Πρέπει να πούμε ότι στις άτυπες μορφές απασχόλησης είναι διαπιστωμένο ότι υπάρχει μία στρέβλωση εργασιακή όπου εργαζόμενοι φαινομενικά ανεξάρτητοι, που στην πλειοψηφία τους είναι γυναίκες, στην ουσία ασκούν εξαρτημένη εργασία. Έχουμε μία "μαύρη αγορά" εργασίας που έχει συνέπειες εκμετάλλευσης για τους πολίτες αλλά και βλαπτικές επιπτώσεις στο κοινωνικό και ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

Έρχεται, λοιπόν, η Κυβέρνηση και ρυθμίζει επιβάλλοντας την υποχρέωση κατάθεσης μέσα σε δεκαπέντε μέρες συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Έτσι υπάρχει η έγκαιρη ενημέρωση. Στο μέτρο που δεν κατατεθεί αυτή η συμφωνία τότε έχουμε εξαρτημένη εργασία με ότι αυτό απορρέει από την εργατική νομοθεσία.

Επίσης αυτό το τεκμήριο είναι μαχητό και έτσι ο εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να πάει στα δικαστήρια και να υπερασπίσει με επιχειρήματα την ενδεχόμενη εξαρτημένη εργασία του, που αν το αποδείξει θα έχει τις ωφέλειες που προβλέπει η εργατική νομοθεσία. Μέσα σε διάστημα εννέα μηνών από τη δημοσίευση αυτού του νόμου είναι υποχρεωμένος ο εργοδότης να καταθέτει αναλυτική κατάσταση όλων των συμβάσεων και συμφωνιών εξαρτημένης εργασίας που έχουν συναφθεί.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**).

Και βέβαια πρέπει να πούμε ότι υπάρχουν πλέον ειδικές μορφές απασχόλησης. Έτσι θα ονομάζουμε από τώρα και πέρα τις άτυπες μορφές εργασίας. Δεν υπάρχει ανεξάρτητη εργασία, αλλά εξαρτημένη, όταν ο εργαζόμενος ασκεί κατ'εξοχήν ή κατά κύριο λόγο εργασιακό έργο για έναν εργοδότη.

Το δεύτερο άρθρο αφορά παρεμβάσεις, που καταργώντας το άρθρο 38 του 1892/90, κωδικοποιούν τις ρυθμίσεις για τη μερική απασχόληση και προβλέπουν περαιτέρω προστατευτικές διατάξεις για τους εργαζόμενους. Έτσι, επεκτείνεται η μερική απασχόληση από ημερήσια και εβδομαδιαία σε δεκαπενθήμερη και μηνιαία και είναι υποχρεωτική η κατάθεση σύμβασης εντός δεκαπέντε ημερών στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Βεβαίως, υπάρχουν εξαιρέσεις, που αφορούν τα ξενοδοχειακά επαγγέλματα, τις επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος και τις επισιτιστικές επιχειρήσεις.

Εντάσσεται στις προστατευτικές διατάξεις και η εκ περιτροπής εργασία. Και βεβαίως μια σημαντική προστατευτική διάταξη για τους εργαζόμενους είναι ότι υπάρχει το δικαίωμα και η υποχρέωση, που απορρέει εξ αυτού, για τον εργοδότη, να παρέχεται η εργασία μια φορά και όχι διακεκομμένα στο συγκεκριμένο εργασιακό χρόνο.

Η καινοτομία αυτού του νομοσχεδίου είναι στην παράγραφο 15, όπου προβλέπει την επέκταση της μερικής απασχόλησης και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μέσα από αυστηρή τήρηση του νόμου 2190/94. Και αυτό να το κρατήσουμε, γιατί ακούστηκαν εδώ χθες κάποιες αμφισβητήσεις περί υπέρβασης ή περί παρέκκλισης απ' αυτόν το νόμο. Είναι σαφές ότι τηρούνται και θα τηρούνται αυστηρά οι διατάξεις αυτού του νόμου.

Προβλέπεται πρόσληψη εποχικών εργαζόμενων με συμβά-

σεις έξι μηνών από τις επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα και με ημερήσια εργασία μέχρι τέσσερις ώρες. Αυτές οι συμβάσεις λύνονται αυτοδικαίως, άμα λήξει το διάστημα της, δεν ανανεώνονται και δεν μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου.

Το τρίτο άρθρο που αφορά τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, είναι προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την ευρωπαϊκή νομοθεσία και μάλιστα προς το ό,τι περιέχει η οδηγία 93/104 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περί των ελαχίστων προδιαγραφών οργάνωσης του χρόνου εργασίας. Είναι μία οδηγία, που με προεδρικό διάταγμα, που διανεμήθηκε και κατετέθη, θα ενταχθεί στην ελληνική νομοθεσία.

Εδώ η καινοτομία είναι ότι μέσα από διαπραγματεύσεις εργαζόμενων εργοδοτών είναι δυνατόν να συνάπτονται επιχειρησιακές, συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι οποίες θα επιτρέπουν την κατά μία ώρα υπέρβαση του συμβατικού ωραρίου για τρεις μήνες, βεβαίως τηρουμένου του σαρανταοκτάωρου, μέσα στην εβδομάδα της εργασίας. Για ιδιαίτερες τεχνικές ή οικονομικές περιπτώσεις προβλέπεται αυτή η ρύθμιση να μπορεί να εφαρμόζεται για έξι μήνες, πάντα με διαπραγματεύσεις. Μπορεί να υπάρχει η διευθέτηση του ωραρίου και κατά δύο ώρες μέχρι δέκα ώρες, αλλά πάντα μέχρι σαρανταοκτώ ώρες την εβδομάδα.

Βεβαίως υπάρχουν και οι διατάξεις αντισταθμίσεως, που λένε ότι για αντίστοιχο χρονικό διάστημα ο εργαζόμενος θα εργάζεται είτε επτά είτε έξι ώρες, ώστε σε διάστημα ενός έτους ο μέσος όρος της εργασίας να είναι σαράντα ώρες την εβδομάδα.

Αυτές οι δυνατότητες υπάρχουν βεβαίως στις επιχειρήσεις που έχουν είκοσι εργαζόμενους και άνω γιατί τότε μόνο μπορεί να υπάρχει σωματείο και συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, ίσως και δυο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σε ένα λεπτό να έχετε ολοκληρώσει, γιατί χθες άλλοι ήμασταν ελαστικοί άλλοι όχι. Το Προεδρείο θα πρέπει να έχει κοινή στάση. Σε ένα λεπτό θα πρέπει να τελειώσετε, κύριε Μάτη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Καλώς, κύριε Πρόεδρε.

Για τις μικρότερες επιχειρήσεις που αν θέλετε είναι και η πλειοψηφία στη χώρα μας, από είκοσι μέχρι πέντε προβλέπεται η διαπραγμάτευση να γίνεται από την ομάδα εργαζομένων του ν. 1264/82.

Το άρθρο 4 είναι μια πρωτοποριακή θα έλεγα διάταξη που προβλέπει τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, ευρύτατες δηλαδή συμφωνίες μεταξύ κοινωνικών ή οικονομικών εταίρων μιας περιοχής που είναι υποβαθμισμένη, που έχει μεγάλη ανεργία και που έχει υποστεί αποβιομηχάνιση. Είναι οι περιοχές, οι νομοί και οι περιφέρειες της χώρας που εντάχθηκαν στη Γ' περιοχή, δηλαδή στις φθίνουσες περιοχές.

Όπως διαπιστώσατε πριν από λίγες μέρες κατατέθηκε από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, μια τροπολογία η οποία καθορίζει ένα τεράστιο τμήμα της χώρας να ενταχθεί στη Γ' περιοχή. Η Γ' περιοχή έχει αυξημένα κίνητρα προς πολλές κατευθύνσεις. Η βασικότερη είναι η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Αυτά τα τοπικά σύμφωνα είναι, λοιπόν, μια ευκαιρία, μια δυνατότητα αλλά και αναγνώριση των συμβαλλομένων εταίρων μιας περιοχής που έχει πρόβλημα ανεργίας να προωθήσουν στον τόπο τους την ανάπτυξη και την καταπολέμηση της ανεργίας. Προβλέπουν μέσα από διαπραγματεύσεις που εποπτεύει το αντιπροσωπευτικότερο εργατικό κέντρο της περιοχής –γιατί εδώ ακούστηκαν άλλα περί νομαρχών και "παπάδων"– δυνατότητα να υπάρχει μισθός ή ημερομίσθιο κατώτερο της κλαδικής, αλλά όχι κατώτερο της εθνικής συλλογικής σύμβασης εργασίας. Προβλέπονται και δυνατότητες ατομικών συμβάσεων, αλλά για ειδικές κατηγορίες εργαζομένων, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι πέραν των δώδεκα μηνών ή και αυτοί οι οποίοι για πρώτη φορά μπαίνουν στο χώρο της εργασίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Πιστεύουμε ότι οι

ρυθμίσεις που εισάγονται στα άρθρα 1, 2, 3 κυρίως και 4 στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, αποτελούν μια απόπειρα της Κυβέρνησης, θα έλεγα απρόσφορη να βάλει τάξη σε ένα ζήτημα γιατί αναμφίβολα η αγορά προχωρά, οι συνθήκες οι εργασιακές αντιμετωπίζουν νέα δεδομένα, η νομοθεσία έρχεται εκ των υστέρων παρακολουθώντας αυτήν την κατάσταση τουλάχιστον να διευκρινίσει ή να εξασφαλίσει, να παρέμβει οριακά όπου μπορεί. Αυτό είναι βέβαιο και αυτό είναι γεγονός και αυτό καλό είναι να γίνει αντιληπτό σαν περιρρέουσα ατμόσφαιρα.

Οι συνθήκες, λοιπόν, έχουν προχωρήσει. Το ζήτημα είναι αν εμείς μπορούμε να ανταποκριθούμε σ' αυτές και να πιάσουμε τα μηνύματα. Πιστεύουμε ότι αυτό δεν γίνεται από πλευράς της Κυβέρνησης, που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία, γιατί οι παρεμβάσεις που κάνει με τις ρυθμίσεις που εισηγείται είναι αποσπασματικές, έχουν γραφειοκρατική λογική, αποπνέουν έντονο κρατισμό.

Να θυμίσουμε ότι τα σημαντικότερα θέματα που αποτελούν τον κορμό του νομοθετήματος και την ενότητα που συζητάμε τώρα, είχαν προσημαστικά, όπως απεδείχθη εκ των υστέρων, τεθεί στον κοινωνικό διάλογο και στη συνέχεια αποσύρθηκαν λόγω των αντιδράσεων που προκάλεσαν. Δεν αποτελούν προϊόν κοινωνικού διαλόγου. Αυτό καταγγέλλθηκε απ' όλους τους κοινωνικούς εταίρους. Είναι πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, έχει δικαίωμα να το κάνει –δικό της θέμα– αλλά ας μην επικαλείται επιχειρήματα που δεν στέκουν, που δεν είναι αληθή.

Προχωρώ σε παρατηρήσεις για ένα προς ένα τα άρθρα της ενότητας αυτής.

Το άρθρο 1 αναφέρεται στις άτυπες μορφές απασχόλησης. Το άρθρο είναι ασαφές και δημιουργεί πρόσθετες γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις, που δημιουργούν δυσβάστακτο βάρος στις μικρές ιδίως επιχειρήσεις, οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα ανταγωνισμού. Αυτές οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που στα ελληνικά δεδομένα δεν είναι οι επιχειρήσεις των πενήντα και εξήντα εργαζομένων, όπως συμβαίνει στα ευρωπαϊκά στάνταρ, αλλά έχουν μέχρι δέκα και πολλές φορές ούτε πέντε εργαζόμενους, δεδομένου ότι αποτελούν ελπίδα και προοπτική για την αντιμετώπιση του θέματος της ανεργίας, θα έπρεπε να αντιμετωπισθούν με περισσή γενναιοψυχία. Θα έπρεπε να τους δώσουμε φτερά, θα έπρεπε να τους δώσουμε δυνατότητες να μπορέσουν να σταθούν. Αντίθετα τους δημιουργούν προβλήματα και το άρθρο 1 δημιουργεί προβλήματα και δυσβάστακτο βάρος σε αυτές τις μικρές επιχειρήσεις.

Τίθεται τεκμήριο και υπήρξε διχογνωμία εδώ και από τους εργοδότες και από τους εργαζομένους. Θα αναφερθώ κυρίως στο τι αναφέρει η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής. Υπάρχει μια αρχή στο Εργατικό Δίκαιο και στη νομολογία να επιδεικνύεται επιείκεια στο αδύναμο μέρος, δηλαδή στον εργαζόμενο. Πάντα η νομοθεσία –και έτσι ερμηνεύετο, αλλά και η νομολογία την εφαρμόζε– έτσι έβλεπε τα πράγματα. Υπήρχε πάντα μια σαφής κατεύθυνση. Εδώ έχουμε μια αναστροφή γιατί εισάγονται τεκμήρια για το χαρακτηρισμό της σχέσης εργασίας που διευκολύνει τη δικονομική σχέση ορισμένων διαδικιών και έτσι αντιστρέφει το βάρος της απόδειξης. Δηλαδή είναι εύκολο σε έναν εργοδότη να συλλέξει συμβάσεις, συμφωνητικά και να τα καταθέσει και από εκεί και πέρα θα τρέχει ο εργαζόμενος έχοντας εναντίον του ένα τεκμήριο –μαχητό μιν, αλλά τεκμήριο– να αποδείξει και άντε να τα βγάλει πέρα.

Είναι χαρακτηριστικό, όπως αναφέρει η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής, ότι το Κοινοτικό Δίκαιο όχι μόνο απαγορεύει τη θέσπιση τεκμηρίου εις βάρος του εργαζομένου αλλά επιβάλλει τη θέσπιση τεκμηρίου υπέρ αυτού, γι' αυτό μάλιστα υπάρχει και σχετική οδηγία. Δηλαδή, είναι εντονότερη η κατεύθυνση απ' ό,τι ήταν μέχρι σήμερα εδώ στα ελληνικά δεδομένα.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτό το τεκμήριο νοθεύει τη διαδικασία και δεν εξυπηρετεί σε τίποτα. Προσπαθεί να βάλει βέβαια –και αυτή είναι η λογική του νομοσχεδίου– μια τάξη στις άτυπες μορφές απασχόλησης που δημιουργούν προβλήματα και όσον

αφορά την προστασία των εργαζομένων, αλλά κυρίως στο μεγάλο πρόβλημα της εισφοροδιαφυγής, αλλά πιστεύουμε ότι δεν βρήκε τον καλύτερο τρόπο για να προσεγγίσει το ζήτημα. Μάλιστα προξενεί προβλήματα, αυτά που πριν από λίγο ανέφερα όσον αφορά τους εργαζόμενους.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι το μαχητό αυτό τεκμήριο που τίθεται θα πρέπει να αρθεί. Αυτή είναι η δική μας πρόταση και πιστεύουμε –αναφέρεται εμμέσως, αλλά σαφέστατα και η έκθεση της αρμοδίας επιτροπής της Βουλής– ότι στο σημείο αυτό υπάρχει πρόβλημα συνταγματικότητας. Επομένως, το άρθρο αυτό όπως εισάγεται, παρά τις αρχικές καλές του προθέσεις, δεν μπορεί να το ψηφίσουμε. Θα πρέπει να αρθεί το τεκμήριο. Αυτή είναι η πρότασή μας και αν δεν το κάνετε, εμείς θα το καταψηφίσουμε.

Το άρθρο 2 αναφέρεται στη μερική απασχόληση. Είναι γνωστό ότι ο θεσμός της μερικής απασχόλησης που έχει εισαχθεί και ισχύει από το 1990 με το νόμο 1892, έχει αποτύχει πιθανόν από δυσπιστία και από το ότι δεν ήταν έτοιμη η αγορά να τον εφαρμόσει, χωρίς να έπεται ότι στην πράξη και σε πολύ μεγάλη ποσοστά δεν υπάρχει και εδώ στη χώρα μας μερική απασχόληση. Το καταγεγραμμένο ποσοστό είναι το μικρότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι μόνο 5% και ξαναλέω ότι αιτία είναι η δυσπιστία τόσο από τις επιχειρήσεις, όσο και από τους εργαζομένους.

Δεν υπήρξε συμφωνία από τους εταίρους στη ρύθμιση που εισάγεται. Είναι σίγουρο ότι προστίθενται νέες υποχρεώσεις γραφειοκρατικού χαρακτήρα. Μπαίνουν ζητήματα που αφορούν μεγάλες κατηγορίες εργαζομένων, κυρίως γυναίκες. Αναμφίβολα είναι ισχυρό το επιχείρημα και εμείς συμμεριζόμαστε και δεχόμαστε, ότι η ρύθμιση της παραγράφου 12 του άρθρου 2, είναι ανεφάρμοστη στις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν το 95% του συνόλου των επιχειρήσεων. Δεν έχουν δυνατότητα να έχουν σαν αντισυμβαλλόμενο, ένωση εργαζομένων. Οικογενειακές επιχειρήσεις είναι, πατέρας, παιδιά, σύζυγος, άντε και δυο–τρεις εργαζόμενοι, πολλές φορές ούτε πέντε στη μεγάλη πλειοψηφία. Επομένως, η ρύθμιση αυτή είναι ανεφάρμοστη και εξ αυτού του λόγου δημιουργεί προβλήματα ανταγωνισμού και θέτει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε δυσμενέστερη θέση.

Επίσης, θεωρούμε επικίνδυνη τη ρύθμιση της παραγράφου 15 του άρθρου 2 που ανοίγει κατά παρέκκλιση του ν.2190/94 τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στη μερική απασχόληση. Ανοίγει τις πόρτες για καταχρηστικές προσλήψεις. Τουλάχιστον το λιγότερο για μοίρασμα προσδοκιών και ελπίδων, εν όψει των νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών. Θα νοθεύσει τους κανόνες του παιχνιδιού και θα δηλητηριάσει και θα νοθεύσει το πολιτικό σύστημα.

Πιστεύουμε –και αυτό το έχουν ζητήσει και οι κοινωνικοί εταίροι– ότι αυτή η διάταξη του άρθρου 15, θα πρέπει να απαλειφθεί.

Πρότασή μας: Όσον αφορά το άρθρο 2, θα πρέπει να γίνει δεκτή η πρόταση της Γ.Σ.Ε.Ε., να καθιερωθεί ανώτατο όριο απασχολούμενων με μειωμένη απασχόληση σε ένα συγκεκριμένο ποσοστό, όσον αφορά τον ολικό αριθμό των εργαζομένων. Λέει 10%, θα συζητούσαμε, έστω μέχρι 20%. Αλλά αν μείνει έτσι, χωρίς πρόβλεψη, υπάρχει φόβος όλες οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, πλήρους απασχόλησης, να μετατραπούν σε λίγο για ευνόητους λόγους σε συμβάσεις μερικής απασχόλησης. Θα πρέπει να υπάρξει, λοιπόν, όριο όσον αφορά το ποσοστό των μερικών απασχολούμενων, αλλά θα πρέπει να τεθεί επίσης και ένα ποιοτικό όριο, όσον αφορά τον ελάχιστο χρόνο απασχόλησης. Ήδη όλα τα super market το έχουν κάνει καθεστώς να απασχολούν με τετράωρο. Τουλάχιστον να μείνει εκεί, μη φθάσουμε σε δώρα και σε τρίωρα. Επομένως θα πρέπει να υπάρξει και αυτός ο ποιοτικός προσδιορισμός, αυτή η εξασφάλιση.

Τώρα, όσον αφορά τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Είναι πολύ σημαντικό άρθρο. Η αλήθεια είναι ότι σε επίπεδο κρατικών συμβάσεων υπήρχε, τέθηκε χθες και στην επιτροπή. Υπήρχε στη Δ.Ε.Η., υπάρχει στους ναυτεργάτες, υπάρχει σε εποχιακούς απασχολούμενους. Τώρα μπαίνει και στην επιχει-

ρηση σαν διευθέτηση του χρόνου εργασίας.

Αναμφίβολα διευκολύνει η αρχή, η ratio του άρθρου αυτού, τον προγραμματισμό των επιχειρήσεων σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, αλλά δημιουργεί πάλι πρόβλημα στις μικρές επιχειρήσεις που δεν μπορούν να ωφεληθούν από το μέτρο, και τα επιχειρήματα τα είπα πιο πριν. Θα πρέπει εδώ να υπάρξουν κίνητρα και όχι αντικίνητρα. Θα πρέπει εδώ να τους δοθούν δυνατότητες και όχι περιορισμοί που τίθενται.

Επίσης, επειδή δεν τα βρήκαν οι κοινωνικοί εταίροι και υπήρξε σημαντική τριβή σ' αυτό το άρθρο, σ' αυτήν τη ρύθμιση, υπάρχει ορατό το ενδεχόμενο του αδιεξόδου. Εάν δεν συμφωνήσουν οι κοινωνικοί εταίροι, εάν δεν συμφωνήσουν ο εργοδότης και το σωματείο ή η ένωση εργαζομένων, τότε φθάνουμε σε αδιέξοδο.

Πιστεύουμε, ότι εδώ θα πρέπει να υπάρξει μία διέξοδος, με θέσπιση του διευθυντικού δικαιώματος, με σαφή προσδιορισμό των ορίων της κατάχρησης δικαιώματος, με ρητή αναφορά και συγκεκριμενοποίηση της περίπτωσης κατάχρησης δικαιώματος.

Άλλη πρόταση, να υπάρξει μία μορφή διαιτησίας, όχι η συνήθης διαιτησία, που είναι δυσκίνητη και χρονοβόρα, αλλά μία μορφή τριμερούς επέμβασης από τον αρμόδιο επιθεωρητή εργασίας, ώστε να δοθεί μία διέξοδος. Διαφορετικά φοβάμαι ότι η διευθέτηση του χρόνου εργασίας, όπως έχετε στο άρθρο 3, δεν θα είναι τελεσφόρος, δεν θα είναι αποτελεσματική, δεν θα φέρει το αποτέλεσμα που όλοι θέλουμε να φέρει.

Και τελειώνω με το τέταρτο άρθρο που αφορά τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Αναμφίβολα είναι στη σωστή κατεύθυνση, αλλά υπάρχει αοριστία, υπάρχει μία γενικόλογος αόριστη προσέγγιση. Δεν προσδιορίζονται καν οι ευπαθείς περιοχές. Και η αοριστία γίνεται περισσότερη μετά την προχθεσινή ρύθμιση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για τη ζώνη Γ'. Τα 2/3 ίσως και περισσότερο της επικράτειας είναι ζώνη Γ'. Και αυτό δεν μπορούμε να το χειροκροτήσουμε. Αυτό είναι δυσμενές στοιχείο σε βάρος των πραγματικά προβληματικών περιοχών. Είναι δυσμενές στοιχείο, ακόμη και για τη ζώνη Δ'. Τότε γιατί να πάει στη Θράκη, γιατί να πάει στα ακριτικά νησιά, όταν μπορεί με ίσους όρους σε ελαχίστη ακτίνα γύρω από το Λεκανοπέδιο Αθηνών, να έχει την ίδια δραστηριότητα με τους ίδιους όρους, τις ίδιες προϋποθέσεις, τα ίδια κίνητρα.

Επομένως, η ρύθμιση αυτή την οποία είχαμε καταγγείλει τότε και ήρθε η Κυβέρνηση μετά από καιρό να την μπαλώσει, κατά τη συνήθη πρακτική της, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, επιτείνει την αοριστία και τη γενικότητα.

Υπάρχει προηγούμενο στη δεκαετία του '80 του New Castle εργασιακό νεκροταφείο, έγινε με γενναίες ρυθμίσεις, με συναίνεση που επιτεύχθηκε, με μια ομαδικότητα που επιτεύχθηκε στη συνεργασία των εμπλεκόμενων εταίρων ένας πραγματικός παράδεισος κατάφερε να παίρνει από χρόνια επενδύσεις από τις άλλοτε κραταιές οικονομίες των τίγρεων της ανατολής. Υπάρχει, λοιπόν, ένα δεδομένο, δεν είναι τόσο πρωτοποριακά αυτά τα πράγματα, αλλά η προσέγγιση που γίνεται είναι δειλή.

Επίσης, τελειώνω με μία κουβέντα ακόμη. Πιστεύω ότι δεν πρέπει να φοβηθούμε τις όποιες τολμηρότερες ρυθμίσεις, δεδομένου ότι –και το λέει το νομοσχέδιο σε αυτό– sine qua non προϋπόθεση, αναγκαία προϋπόθεση είναι η επίτευξη ενός consensus us, μιας κοινωνικής συναίνεσης. Δηλαδή, όταν σε μια φθίνουσα περιοχή έχουν φθάσει τα πράγματα στο απροχώρητο και συμφωνούν οι εργαζόμενοι, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι εμπλεκόμενοι φορείς ότι πρέπει να βάλουν νερό στο κρασί τους, τότε εμείς πρέπει να τους κατανοήσουμε. Αλλά πρέπει να τους δώσουμε το εργαλείο, που δεν τους δίνουμε, με αυτήν την προσέγγιση που γίνεται στο άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, είπα και χθες, θα το επαναλάβω και σήμερα, ότι οι εργαζόμενοι έχουν υποχρέωση, παρ' ότι δεν θέλουμε να τους φορτώνουμε και με άλλες υποχρεώσεις απ' ότι τους φορτώνει η πολιτική της Κυβέρνησης και η πολιτική

άλλων κυβερνήσεων, να διαβάσουν τα Πρακτικά αυτής της συζήτησης, να καταλάβουν περί τίνος πρόκειται δηλαδή, γιατί και η Νέα Δημοκρατία καταψηφίζει, όπως καταλάβαμε το νομοσχέδιο και τα άρθρα που συζητάμε, αλλά θέλει και άλλα μέτρα πιο σκληρά! Ο εργαζόμενος εκείνος που ψηφίζει Νέα Δημοκρατία να αντιληφθεί αν αυτή η πολιτική πρόταση, που κάνει η Νέα Δημοκρατία τον εκπροσωπεί στα καθημερινά του προβλήματα. Γιατί δεν υπάρχει περιθώριο για πιο χοντρά πράγματα, κύριοι συνάδελφοι, από αυτά εδώ που έχει το νομοσχέδιο.

Είπαμε στην Επιτροπή των Κοινωνικών Υποθέσεων ότι δεν υπάρχει δρόμος επικοινωνίας με την Κυβέρνηση, γιατί από αλλού ξεκινάμε εμείς και από αλλού αυτοί.

Δυστυχώς, εμείς βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την ανάγκη να πούμε μερικά πράγματα έστω και σαν καταγραφές για να κατανοήσει και ο εργαζόμενος που ενδεχόμενα αύριο θα πληροφορηθεί αυτήν τη συζήτηση, περί τίνος πρόκειται.

Ποια είναι η δική μας αφετηρία; Γνωρίζοντας πώς λειτουργεί το σύστημα της αισχροκέρδειας στην ουσία, όχι του καπιταλιστικού κέρδους, χρησιμοποιήθηκαν διάφορες άτυπες μορφές εργασίας από μεγάλους εργοδότες ώστε να μπορέσουν αυτοί να απαλλαγούν από κάποια φορτία ώστε να μπορέσουν να εξοικονομήσουν πρόσθετα κέρδη.

Τι είναι, κύριοι Βουλευτές, η υπερεργολαβία; Τι είναι το φασόν; Τι είναι αυτά που είπε και ο Υπουργός χθες περί τηλεργασίας κλπ; Τι είναι όλα αυτά; Κάποιος Μήτσος Κωστόπουλος του ήρθε στα καλά καθούμενα και πήγε στην αγορά εργασίας και λέει, γίνονται τώρα υπεργολάβος, με ένα μυστρί στο χέρι; Δεν είναι έτσι. Το μεγάλο συγκρότημα, ο μεγάλος εργολάβος, ο μεγάλος επιχειρηματίας, μου φόρτωσε την ευθύνη να κάνω τον υπεργολάβο, να δίνω και χαρτί ότι είμαι μεσαίος χωρίς να είμαι και αυτός να απαλλάσσεται. Το ξέρουμε. Αυτός απαλλάσσεται, από το ΙΚΑ, χτυπά το ταμείο των εργαζομένων –γι'αυτό έχει και αυτά τα χάλια δεν είναι μόνο τα άλλα που λέμε καμία φορά, αλλά έχει και τούτα– κερδίζει από την άδεια που θα δώσει στον εργαζόμενο, από την υπερωρία ενδεχόμενα και από αυτά που έχει κατακτήσει ο κάθε εργαζόμενος. Όλα αυτά τα ξεφορτώνεται και τα δίνει σε κάποιον άλλο, ο οποίος βαφτίζεται μικρομεσαίος χωρίς να είναι.

Κύριε Υπουργέ, σας το επαναλαμβάνω για δέκατη φορά. Όλες αυτές οι μορφές εργασίας είναι εξαρτημένη εργασία. Επί της ουσίας βέβαια και δεν μιλώ τι λέει ο Τύπος και τι αποφασίζει κάποιος δικαστής εάν και αυτός δεν αποφασίζει πάντα αρνητικά. Είναι κατά 95% εξαρτημένη εργασία.

Αφού λοιπόν αυτή είναι η ουσία και αφού, εάν δέχεστε και σείς, αυτή πρέπει να είναι η αφετηρία, πάμε να αντιμετωπίσουμε το φαινόμενο που προέκυψε και που θα επιταθεί όπως είπατε με αυτήν τη λογική. Δηλαδή να πούμε 'κύριε μεγαλουργοδότη δεν μπορεί να κάνεις κόλπα εσύ για να εξοικονομήσεις πρόσθετα κέρδη και να μου χτυπήσεις εμένα αυτά που έχουν κατακτήσει οι εργαζόμενοι επί δεκαετίας, κοινωνική ασφάλιση, κοινωνική πρόνοια, κοινωνικά δικαιώματα κ.ο.κ.'

Εάν δεν ξεκινήσουμε από αυτήν την αφετηρία, θα καταλήξουμε να φτιάχνουμε τέτοια άρθρα, για τα οποία και η ίδια η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής έχει μεγάλη ανησυχία όπως θα διαβάσατε.

Είπατε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων ότι το βάρος της απόδειξης θα το έχει ο εργοδότης. Δεν είναι έτσι. Εμείς συμφωνούμε με την Επιστημονική Επιτροπή. Το βάρος της απόδειξης θα το έχει ο εργαζόμενος και χειροτερεύει η θέση του εργαζόμενου.

Εάν ξεκινήσουμε, λοιπόν, από την αφετηρία ότι είναι εξαρτημένη στην ουσία η εργασία, σε αυτήν την περίπτωση, εάν θέλεις να νομοθετήσεις, σωστά, θα πεις ότι είναι εξαρτημένη εκτός –δεν μπορεί να είσαι και ισοπεδωτικός– από εκείνη την περίπτωση που κάποιος έχει δέκα με δεκαπέντε εργαζόμενους ένα μαγαζί, δηλώνει ο ίδιος πλέον ότι είναι μικρομεσαίος, αλλά οι δεκατέσσερις από τους δεκαπέντε είναι ασφαλισμένοι σε αυτόν, αφού θα αναλάβει το κόστος ο ίδιος να κάνει το μεγάλο και τον τρανό. Σε αυτήν

την περίπτωση, ούτε τα μέλη της οικογενείας του νομιμοποιούνται να είναι εργαζόμενοι μη εξαρτημένης εργασίας. Θα ασφαλιστούν και αυτοί στο ταμείο του εργάτη ή το ΙΚΑ. Αυτή είναι η ουσία.

Εάν ξεκινήσεις από αυτήν την προϋπόθεση, τότε ομαλοποιείται η κατάσταση στην αγορά εργασίας. Και αυτό είναι σχετικό. Έρχεται η Κυβέρνηση και λέει σήμερα ότι αυτή είναι η πραγματικότητα, αυτό είναι το φασόν, αυτές είναι οι άτυπες μορφές απασχόλησης, άντε να τις νομιμοποιήσουμε. Δεν είναι όμως έτσι. Κάνετε δύο φορές λάθος για να μην πω ότι είναι ένα έγκλημα.

Γιατί; Μ'αυτό το νομοσχέδιο νομιμοποιείτε την παρανομία και ανοίγετε δρόμους για επέκταση της παρανομίας. Τι άλλο να πούμε για το φασόν και για τις υπεργολαβίες; Δεν έχουμε να προσθέσουμε τίποτε άλλο. Είναι θέμα πολιτικής προσέγγισης, δεν είναι θέμα νομοθετικής ρύθμισης.

Στο δεύτερο άρθρο για τη μερική απασχόληση. Και εδώ υπάρχει αυτή η συζήτηση ότι υπάρχει η μερική απασχόληση. Τι να κάνουμε; Να κλείσουμε τα μάτια –λέτε– στη μερική απασχόληση, στην πραγματικότητα; Δεν ξέρω τι έχετε υπόψη σας εσείς από την αγορά εργασίας.

Από την εμφάνιση του καπιταλισμού υπάρχει η μερική απασχόληση, επί της ουσίας πάντα μιλάω. Εγώ, σαν εργάτης, θα αποδεχθώ αυτό που κάποιος θέλει να επιβάλει στην εργατική τάξη; Δηλαδή αν σαν εργοδότης, τύχει και δεν έχω δουλειά ένα μήνα το χρόνο, θα εφαρμόσω τη μερική απασχόληση για να μη χάσω από την υπεραξία που κονόμισα τους έντεκα μήνες; Έτσι είναι; Δηλαδή και ξεχνάμε όλοι μας ότι έντεκα μήνες ο εργάτης δουλεύει εντατικότερα, δίνει και την τελευταία του ικμάδα για να βγάλει εκείνος υπεραξία και κέρδη. Και επειδή ένα μήνα, ας πούμε, δεν έχει πίεση, φόρτο εργασίας ο βιομήχανος, ο επιχειρηματίας, πρέπει να του δώσουμε τη δυνατότητα να κάνει μερική απασχόληση; Εμείς, σαν αρχή θα έλεγε κανείς, διαφωνούμε με αυτή τη λογική της νομοθετικής ρύθμισης μιας κακής πραγματικότητας. Δεν συμφωνούμε, κύριοι, μ'αυτήν τη μερική απασχόληση. Τι είναι 10%, 20% ή 40% ή αυτά που συμβαίνουν στην Ευρώπη που μας είπε ο κ. Παπαϊωάννου; Να παλαίψουν και οι εργαζόμενοι στην Ευρώπη να μη συμβαίνουν στο κάτω-κάτω. Δηλαδή, ό,τι επιβάλλουν οι πολυεθνικές, θα το κάνουμε και εδώ;

Δεν συμφωνούμε λέω, σαν αρχή με τη μερική απασχόληση. Οδηγούμαστε στη λογική να είναι μερικά αμειβόμενοι, μερικά απασχολούμενοι, μερικά ασφαλισμένοι, μερικά, μερικά..., μερικά άνθρωπος. Μα, είναι λογική αυτή για να προσεγγίζει κανείς μια κοινωνική οικονομική πραγματικότητα; Δηλαδή ένας άνθρωπος τρώει δεκαπέντε μέρες το μήνα, αν υπολογίσουμε τη μερική απασχόληση σε μηνιαία βάση; Και τις τριάντα μέρες τρώει, κύριε Υπουργέ, και όλοι το ξέρετε αυτό δηλαδή, δεν γίνεται αλλιώς. Θα πάθει αυτό που έπαθε το γαιδούρι του Χότζα. Από την άποψη αυτή θα πρέπει να υπάρχει από το νομοθετικό υποτίθεται σώμα μια αυστηρότητα. Κύριε, θέλεις εσύ σαν εργοδότης, ας πούμε, να το εφαρμόσεις; Γιατί δεν μπορώ να καταργήσω τον καπιταλισμό, λέει η Κυβέρνηση –εξάλλου δεν είναι αυτή η δουλειά της, θέλει να τον ενισχύσει και όχι να τον καταργήσει, θέλει να τον φτιαχιδώσει. Εάν θέλεις, αυτός που θα δουλέψει μερικά κάποιες ώρες σε εσένα, εγώ λέω με το νόμο που φτιάχνω θα είναι ασφαλισμένος ολοκληρωτικά. Δηλαδή θα έχει δικαίωμα ο άνθρωπος σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, θα έχει δικαίωμα να πάρει αύριο σύνταξη. Θέλετε να συμφωνήσουμε για την τελευταία κλάση του Ι.Κ.Α.; Για την τελευταία κλάση του Ι.Κ.Α., άντε για να μην αφήνουμε περιθώρια ότι δήθεν είμαστε απόλυτοι και σκληροί. Άμα δεν ξεκινήσουμε απ'αυτήν την αφετηρία, δεν πρόκειται να δαμάσεις αυτό το θεριό. Ο καθένας θα φτιάχνει καταστάσεις όπως τον βολεύουν, θα σου τις φέρνει στην επιθεώρηση εργασίας μ'αυτό το πλαίσιο που κάνεις, τι έλεγχος θα γίνει; Αφού του δίνεις τη δυνατότητα να κάνει ό,τι θέλει.

Πάμε στο άρθρο 3. Γίνεται αυτή η συζήτηση, φιλολογία. Και μάλιστα από τη μεριά της Κυβέρνησης τονίστηκε ότι είναι παραφιλολογία ή παραφιλολογούντες αυτοί που υποστηρίζουν ότι καταργείται το οκτάωρο. Ας πάμε σε μια άλλη προσέγγιση.

Όχι ότι δεν καταργείται. Καταργείται και το ξέρετε και εσείς. Απλώς το λέτε, για να δώσετε μερικά εφόδια σε εκείνες τις δυνάμεις στο συνδικαλιστικό κίνημα που σας υποστηρίζουν ακόμα. Γιατί υπάρχουν και άλλες, οι οποίες αν διαβάσετε την απόφαση του Εργατικού Κέντρου Αθήνας και δικές σας δυνάμεις είναι εκεί και σας καταγγέλλουν τώρα με πρόσφατο ψήφισμα.

Δεν μου λέτε, κύριε Υπουργέ, ποιο σύστημα ίσχυε μέχρι σήμερα; Αυτό το οποίο γνωρίζουμε όλοι. Και είστε νομικός και ενδεχόμενα θα έχετε αντιμετωπίσει το ζήτημα και στις αιθουσές των δικαστηρίων. Υπήρχε το οκτάωρο –και δεν αναφέρω τη συλλογική σύμβαση του '80, γενικά μιλάω– και αν το ξεπερνούσε κάποιος εργαζόμενος με τη θέληση του εργοδότη, με την απειλή του εργοδότη κλπ., είχε τη δυνατότητα ο εργάτης να πάει να πάρει υπερωρία πέρα από το οκτάωρο. Μία ώρα υπερωρία, δύο ώρες υπερωρία κλπ. Και ξέρετε ότι η αμοιβή της υπερωρίας πάνω από ένα ποσοστό ήταν αυξημένη. Είχε την υπερεργασία, όπως προβλέπεται και την πληρωνόταν.

Κοιτάξετε όλοι σας το νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι. Τι κάνει η Κυβέρνηση; Έρχεται και λέει ότι εγώ κάνω το συνολικό χρόνο δέκα ώρες τη μία φορά, έξι, επτά ώρες την άλλη φορά. Στην ουσία καταργεί το δικαίωμα –γιατί περί δικαιώματος πρόκειται– της διεκδίκησης της υπερωριακής αμοιβής του εργάτη, της αμοιβής για την υπερεργασία. Δίνει δηλαδή η Κυβέρνηση με μία απόφασή της –περί απόφασης πρόκειται– δεκάδες δισεκατομμύρια δραχμές –μπορεί να τα λογαριάσει κανείς, εάν πάει στο Υπουργείο Εργασίας και κοιτάξει πόσες ήταν οι υπερωρίες συνολικά φέτος, τυπικά γιατί υπάρχουν και άλλες που δεν καταγράφονται– στους εργοδότες. Γιατί; Γιατί τους χαρίζετε αυτό το πράγμα; Εδώ φαίνεται κίολας ποιος είναι με ποιον.

Τα λέω αυτά για να καταλάβουμε περί τίνος πρόκειται. Να δεχθείτε την άποψη της Κυβέρνησης ότι δεν καταργείται το οκτάωρο αφού επιμένει για το σαρανταοκτάωρο και το σαραντάωρο. Αυτό που σας λέω εδώ το καταλαβαίνετε; Το καταλαβαίνετε βεβαίως. Γιατί να το χαρίσετε;

Πάμε στο άρθρο 4 για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είπαμε και επαναλαμβάνουμε. Καταργείται η 98 Διεθνής Σύμβαση Εργασίας που προβλέπει τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων κλπ. Γιατί καταργείται; Διότι η 98 Διεθνής Σύμβαση Εργασίας και όλοι οι κανόνες περί συλλογικής διαπραγμάτευσης κλπ. λένε ότι στη συλλογική διαπραγμάτευση κάθονται δύο αντίδικα μέρη. Όχι κοινωνικοί εταίροι. Δεν θα κάνουμε το βιομήχανο από την Εκάλη και τον εργάτη από το Καματερό εταίρους. Επειδή σας το είπαν από τις Βρυξέλλες το λέτε επίμονα και ενοχλητικά, συνέχεια. Κοινωνικοί εταίροι, κοινωνικοί εταίροι κλπ. Δεν είμαστε ίδιοι με το Λάτση κάποιος. Πώς να το κάνουμε; Πείτε κάτι άλλο που έλεγαν οι δικοί σας στη ΓΣΕΕ παλιά περί κοινωνικών ανταγωνιστών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής κ. Δ. Κωστόπουλου) Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κάθονται βιομήχανοι, ο συλλογικός τους φορέας, εργάτες, ο συλλογικός τους φορέας, το σωματείο, διαπραγματεύονται και συζητάνε μία σύμβαση. Τι θα συμβεί με τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης; Και είναι μία καινούρια ανακάλυψη των Ευρωπαίων συνεταίρων σας. Θα κάθονται πολλοί άνθρωποι που δεν νομοποιούνται να καθίσουν. Βάλατε τα Εργατικά Κέντρα. Και ξέρετε ότι η οριζόντια οργάνωση δεν έχει τέτοια καθήκοντα σύναψης συλλογικών συμβάσεων. Τα βάζετε για να μπορέσετε να καλύψετε τις πιέσεις που δέχετε. Το κίνημα είναι ομοσπονδιακό, το ξέρετε πολύ καλά. Δεν αρνούμαστε την ιστορική προσφορά που έδωσε και έχει να δώσει το Εργατικό Κέντρο. Μην το βάζετε, όμως, σε αυτό το παιχνίδι.

Η ομοσπονδία έχει λόγο στη συλλογική διαπραγμάτευση. Αυτή θα διαπραγματευθεί τα μεροκάματα.

Με τα ΤΣΑ καταργείτε την κλαδική σύμβαση και σύμφωνα με την άποψη της Επιστημονικής Επιτροπής καταργείται και η εθνική σύμβαση εάν το τραβήξετε λιγάκι.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δεν καταλαβαίνουμε αυτές τις λογικές. Τι υπηρετούν; Θέλουν να μοιράσουν την ανεργία στη Μαγνησία; Να τη μοιράσουν. Όχι όμως με τον τρόπο αυτό, που καταργεί θεμελιακά δικαιώματα των εργαζομένων. Να πάνε με ευθύ τρόπο και να πουν "εμείς σας προτείνουμε εάν οι μισοί δουλεύετε οκτάωρο και οι άλλοι δεν έχετε καθόλου δουλειά, να δουλέψετε όλοι μαζί τέσσερις ώρες". Τότε να δείτε την απάντηση που θα πάρετε από τους εργαζόμενους του Βόλου, της Κοζάνης, του Λαυρίου κλπ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Δανέλλης έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με την πρώτη ομάδα των άρθρων που συζητούμε επιχειρείται μία βελτίωση της σχέσης της νομοθετικής πραγματικότητας που σήμερα ισχύει και της υπαρκτής πραγματικότητας στην αγορά εργασίας στην οποία αναφερθήκαμε και χθες κατά τη συζήτηση επί της αρχής.

Εμείς κάθε άλλο παρά διαφωνούμε στην αναγκαιότητα αναδιοργάνωσης και ρύθμισης της αγοράς εργασίας, πράγμα το οποίο απαιτείται και από τα ζητούμενα των καιρών, αλλά και από τη δική μας την πραγματικότητα.

Οι επιφυλάξεις μας όμως και οι αντιρρήσεις μας έγκεινται στην οπτική γωνία υπό την οποία επιχειρείται αυτή η αναδιοργάνωση και στη δική μας διαφορετική άποψη, όσον αφορά τη συνολική ένταξη των επιμέρους προσπαθειών στο συνολικό στόχο και στο βασικό άξονα που κατά τη γνώμη μας θα έπρεπε να είναι η προσέγγιση της θεσμοθέτησης του τριανταπενταώρου χωρίς μείωση των αποδοχών.

Έρχομαι όμως, στα συγκεκριμένα άρθρα προτείνοντας κάποιες βελτιώσεις, πιστεύοντας ότι κάθε βελτίωση θα είναι προς όφελος των εργαζομένων και συνολικότερα της εθνικής μας οικονομίας, αρνούμενοι τη λογική της συνολικής άρνησης στα ζητήματα, τα οποία δεν οδηγούνται με τη δική μας λογική ή με τη δική μας την αντίληψη.

Στο πρώτο άρθρο το οποίο αφορά κυρίως γυναίκες, μία από τις πλέον ευαίσθητες ομάδες στην αγορά εργασίας, θεωρούμε ότι η προσέγγιση του ζητήματος από την εισηγητική έκθεση είναι αυτή που πραγματικά ισχύει. Αναφέρομαι επί λέξει, γιατί αξίζει τον κόπο. Στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι "οι άτυπες μορφές εργασίας αποτελούν ουσιαστικά μία ερμαφρόδιτη εργασιακή κατάσταση, όπου φαινομενικά οι άτυπα εργαζόμενοι είναι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι υπό μορφή παροχής έργου ή ανεξάρτητων υπηρεσιών, αλλά στην πραγματικότητα πρόκειται περί ψευδοανεξάρτητης εργασίας, δηλαδή υποκruptόμενης εξαρτημένης εργασίας".

Παρακάτω στην ίδια εισηγητική έκθεση τονίζεται ότι επικρατεί ένα καθεστώς εκμετάλλευσης σε βάρος των αυτοαπασχολούμενων, που προσεγγίζει την ύπαρξη μιας παράλληλης μαύρης αγοράς εργασίας, με αρνητικές επιπτώσεις και στο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα.

Ενώ διαπιστώνεται η πραγματικότητα για τη μαύρη εργασία, για το καθεστώς εκμετάλλευσης μιας από τις πλέον ευαίσθητες και αδύνατες ομάδες εργαζομένων, στο δια ταύτα, στη νομοθετική πλέον αντιμετώπιση αυτού του κοινωνικού προβλήματος, νομίζω ότι επιτυγχάνεται ακριβώς το αντίθετο. Δηλαδή, όπως λέγαμε και στη συζήτηση στην επιτροπή, κύριε Υπουργέ, με το τεκμήριο σε βάρος των εργαζομένων τελικά –παρ' ό,τι είναι μαχητό, διότι το τεκμήριο είναι υπέρ του εργοδότη και όχι υπέρ των εργαζομένων– επιτυγχάνεται ακριβώς το αντίθετο.

Είναι κατανοητό και δεν χρειάζεται να επιχειρηματολογήσουμε σ' αυτό, ότι είναι πολύ απλό στον εργοδότη –και μάλιστα σε συνθήκες προβληματικής εργασίας που ισχύουν σήμερα– να αποσπά τα επιδωκόμενα σύμφωνα με τους εργαζόμενους, ζήτημα το οποίο θα τον κατοχυρώνει για τη μορφή εργασίας, που ο ίδιος θα θέλει να δίδει.

Είναι η πρώτη φορά που η τύχη του εργαζομένου ρυθμίζεται από μία μονομερή ενέργεια του εργοδότη και αυτό πρέπει να το προσέξουμε, κύριε Υπουργέ. Ενώ η πρόθεσή σας, η πολιτική σας βούληση είναι σαφής, τελικά το δια ταύτα, το

αποτέλεσμα νομίζω ότι επιφέρει το ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα.

Σας υπέβαλα μία γραπτή πρόταση τροποποίησης της διατύπωσης του άρθρου αυτού την οποία θα διαβάσω για τα Πρακτικά του Τμήματος.

Η πρότασή μας είναι ότι οι παράγραφοι 1 και 2 του πρώτου άρθρου θα πρέπει να αντικατασταθούν από την εξής διατύπωση: "Σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή έργου τεκμαίρεται ότι υποκρύπτει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, όταν ο εργαζόμενος προσφέρει αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο τις υπηρεσίες του στον ίδιο εργοδότη ή δεν έχει αξιόλογη επαγγελματική οργάνωση". Έτσι, νομίζουμε ότι κατοχυρώνεται ο εργαζόμενος.

Επειδή πιστεύω ότι δεν είναι η βούλησή σας απλά να καταγράψετε το κομμάτι αυτό της αγοράς εργασίας, αλλά να απαντήσετε στα πραγματικά ηθικά, πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα, που δημιουργούνται, νομίζω ότι θα δεχθείτε μία βελτίωση της διατύπωσης, ώστε να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Θα πρέπει να γίνει αυτό, μιας και όπως βλέπουμε από την έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, η διατύπωση αυτή δημιουργεί πρόβλημα, αφού αντίκειται στην κοινοτική νομοθεσία.

Έρχομαι στο δεύτερο άρθρο, που αφορά τη μερική απασχόληση. Στη συζήτηση επί της αρχής χθες αναφερθήκαμε στο υπαρκτό αυτό πρόβλημα. Νομίζουμε ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να τεθεί ένα πλαφόν. Θα πρέπει οπωσδήποτε να μην ισχύει πέρα από ένα συγκεκριμένο ποσοστό. Κατά την άποψή μας, δεν πρέπει το ποσοστό αυτό να υπερβαίνει το 15% των εργαζομένων στην επιχείρηση.

Θα πρέπει επίσης, να καθορίζεται ότι η διάρκεια της ημερήσιας εργασίας αυτών που απασχολούνται με μερική απασχόληση, δεν πρέπει να είναι κάτω από τέσσερις ώρες. Το ίδιο ισχύει για το δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Εμείς γενικά, διαφωνούμε με τη θεσμοθέτηση της εισαγωγής της μερικής απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, έτσι όπως αυτό επιχειρείται.

Όμως, θα πρέπει να υπάρχει σίγουρα και εδώ αυτό το πλαφόν που αναφέρθηκε πριν και το θέμα της διάρκειας της ημερήσιας απασχόλησης. Εάν δεν υπάρξουν αυτές οι ασφαλιστικές δικλίδες, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι θα βρούμε μπροστά μας πολύ γρήγορα σε πολλές περιπτώσεις μια δραματική μείωση της πλήρους απασχόλησης σε πολλές από τις επιχειρήσεις αυτές.

Στο άρθρο αυτό κάποιες βελτιώσεις, που προτείνουμε, είναι οι εξής:

Στην παράγραφο 2 προτείνουμε να φύγει η μονομερής επιβολή από την πλευρά του εργοδότη και να διευκρινισθεί η έννοια του νόμιμου εκπροσώπου των εργαζομένων σε επιχειρήσεις όπου δεν υπάρχουν σωματεία. Για να ξέρουμε ποιος θα θεωρείται ο νόμιμος εκπρόσωπος των εργαζομένων.

Στην παράγραφο 11, εδάφιο α, στην επαγγελματική κατάρτιση, οι συνθήκες πρέπει, κατά τη γνώμη μας, να είναι ίδιες με εκείνες που αφορούν τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης και όχι ανάλογες. Δηλαδή να αντικατασταθεί ο όρος "ανάλογες" με τον όρο "ίδιες".

Έρχομαι στο άρθρο 3 "Διευθέτηση χρόνου εργασίας". Όπως είπαμε και χθες στην επί της αρχής τοποθέτησή μας, εμείς θα βλέπαμε ένα πραγματικό πρόβλημα, το πρόβλημα της διευθέτησης του χρόνου εργασίας, ενταγμένο όμως στη λογική και στο βασικό άξονα της προώθησης του τριανταπεντάωρου σε ένα χρονικό ορίζοντα εύλογο και προκαθορισμένο, χωρίς μείωση των αποδοχών, πράγμα που θεωρούμε ότι είναι ώριμο, παρά τα προβλήματα της αγοράς εργασίας και γενικότερα της εθνικής μας οικονομίας σήμερα, που δεν αμφισβητούμε ότι υπάρχουν. Νομίζουμε όμως ότι είναι καιρός να ξεκινήσει και να ολοκληρωθεί η συζήτηση για το τριανταπεντάωρο, το οποίο μέχρι το 2001 θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στην αγορά εργασίας της χώρας μας.

Πιστεύουμε, εν πάση περιπτώσει, ότι δεν θα πρέπει η διευθέτηση του χρόνου εργασίας να έχει εφαρμογή σε

επιχειρήσεις με κάτω από είκοσι εργαζόμενους. Γιατί η εκμετάλλευση, την οποία θα έχουμε μπροστά μας, θα είναι δραματική.

Επίσης, πιστεύουμε ότι σε εποχιακές εργασίες η διευθέτηση θα πρέπει να προβλέπεται μέσα στη διάρκεια της εποχιακής λειτουργίας της επιχείρησης. Γιατί κανείς δεν διασφαλίζει ότι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι θα έχουν την απασχόληση στην ίδια επιχείρηση και την επόμενη σεζόν.

Το άρθρο 4 αφορά στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Βέβαια, δεν μπορούμε να κλείσουμε τα μάτια σε μία πραγματικότητα. Θεωρούμε όμως, ότι θα πρέπει να υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες, για να μην έχουμε διαφοροποίηση του καθεστώτος, που θα υπάρχει στις περιοχές, όπου θα ισχύουν τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, με την υπόλοιπη επικράτεια.

Πιστεύουμε, ότι θα πρέπει να είναι απαιτητά η σύμφωνη γνώμη του εργατικού κέντρου των περιοχών.

Πιστεύουμε, ότι οι υφιστάμενες επιχειρήσεις στις περιοχές αυτές δεν θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να μπαίνουν σε όποιο πρόγραμμα, εάν έχουν προβεί, στη διάρκεια του προηγούμενου έτους, σε απολύσεις εργαζομένων.

Πιστεύουμε επίσης, ότι η επιλογή των περιοχών, στις οποίες τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης θα έχουν ισχύ, θα πρέπει να γίνεται με αυστηρά κριτήρια.

Και βέβαια, ο καθορισμός –έτσι όπως έχει γίνει μέχρι σήμερα– της ζώνης Γ', νομίζουμε ότι δημιουργεί αντικίνητρα για την ανάπτυξη της ζώνης Δ'. Και πραγματικά, θα πρέπει να ενισχυθούν τα κίνητρα, γιατί υπάρχουν λόγοι εθνικής σημασίας για περαιτέρω βελτίωση των αναπτυξιακών προοπτικών στις ζώνες αυτές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ.Ιωάννης Δημαράς έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι θέλω, ξεκινώντας αυτήν τη μικρή παρέμβαση, να απευθυνθώ σε εσάς και να διατυπώσω με έναν τρόπο που δεν θα επιδέχεται αντιρρήσεις, κάτι το οποίο με απασχολεί πάρα πολύ –το άκουσα και πριν από λίγο από τον κ. Κωστόπουλο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας– και με το οποίο δυστυχώς η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική από αυτά που σήμερα συμβαίνουν στην πατρίδα μας.

Τι είναι αυτό; Δεν ξέρω εάν και κατά πόσο ένα από τα σοβαρότερα νομοσχέδια που συζητούμε σήμερα στη Βουλή και το οποίο ούτως ή άλλως η μειοψηφία του ελληνικού λαού έχοντας την πλειοψηφία στη Βουλή θα υπερψηφίσει, είτε επί της αρχής είτε επί των άρθρων, είναι ένα θέμα το οποίο ανταποκρίνεται στα ουσιαστικά και καθημερινά προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει ο ελληνικός λαός.

Είπε ο κ. Κωστόπουλος πριν λίγο "θα ήταν χρήσιμο τα Πρακτικά της Βουλής να τα διαβάσουν οι Νεοέλληνες, είτε ανήκουν στη Νέα Δημοκρατία είτε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. είτε στο Κ.Κ.Ε. είτε στο Δ.Η.Κ.Κ.Ι. είτε όπου αλλού". Αλήθεια ζούμε σε μία χώρα όπου οι Έλληνες πολίτες διαβάζουν τα Πρακτικά της Βουλής; Έχουμε την ψευδαίσθηση ότι είναι δυνατόν ποτέ ακόμα και όταν ένας ορθός και τεκμηριωμένος λόγος αναπτύσσεται στη Βουλή από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, θα γίνει αποδεκτός από την Κυβέρνηση αν η Κυβέρνηση, η μειοψηφία δηλαδή του ελληνικού λαού που έχει την πλειοψηφία στη Βουλή, έχει αποφασίσει ότι πρέπει να νομοθετήσει με αυτόν ή με τον άλλο τρόπο;

Ειλικρινά, κύριε Πρόεδρε, σας λέω ότι αυτήν την ώρα που συμβαίνουν τα μύρια όσα στην πατρίδα μας και συζητείται ένα από τα σπουδαιότερα νομοσχέδια για τα επόμενα χρόνια, πείτε μου σας παρακαλώ τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με ποιο τρόπο έχουν στερήσει να προσεγγίσουν και τον προβληματισμό και τα επιχειρήματα και όλα όσα αναπτύσσονται σήμερα στη Βουλή των Ελλήνων; Κανένα, μόνο κάποιο μονόστιλο, κάποια σελίδα τελευταία. Ούτε καν στα δελτία ειδήσεων της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου δεν αναφέρεται το γεγονός ότι το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας χθες ζήτησαν ονομαστική

ψηφοφορία για την αρχή του νομοσχεδίου που συζητάμε.

Επομένως, ζούμε μια πραγματικότητα, η οποία είναι εντελώς έξω από όσα μας προβληματίζουν σήμερα στη Βουλή των Ελλήνων. Δεν ξέρω πόσο άραγε όλη αυτή η διαπίστωση μπορεί να δίνει το δικαίωμα σε οποιονδήποτε από μας να διαπιστώνει ότι ζούμε σε μία στιγμή όπου υπάρχει έλλειμμα δημοκρατίας. Το έλλειμμα δημοκρατίας έχει να κάνει με το γεγονός ότι η μειοψηφία είναι απόλυτη πλειοψηφία στη Βουλή. Το έχω πει πολλές φορές και θα συνεχίσω να το λέω. Θα μου πείτε όλα αυτά τα οποία διατυπώνω τι σχέση έχουν με το νομοσχέδιο. Ε, λοιπόν είναι πάρα πολύ απλό. Κατ' επανάληψη και στην επιτροπή που συνεζητήθη το θέμα και εδώ χθες ως εισηγητής του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος, αναφέρθηκα και στην αρχή του νομοσχεδίου και σε κάποια από τα άρθρα διατυπώνοντας ξεκάθαρα την εκτίμηση του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος και την απόφασή του ότι δηλαδή δεν πρόκειται να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο ούτε επί της αρχής ούτε επί των άρθρων. Καθώς βρίσκομαι σε ένα αδιέξοδο το οποίο πιστεύω ότι νιώθουν και όλοι οι άλλοι συνάδελφοι που βρίσκονται στην Αντιπολίτευση, ακόμη και αν πρόκειται να διατυπώσουν μια άποψη η οποία είναι ορθή και τεκμηριωμένη, δεν πρόκειται να γίνει δεκτή αφού η Κυβέρνηση δια της πλειοψηφίας των Βουλευτών που βρίσκονται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο δεν πρόκειται ποτέ να την κάνει δεκτή.

Επομένως έρχεται η ώρα να αναπτύξω κάποια επιχειρήματα για τα άρθρα που συζητούμε σήμερα. Ακόμη και αν ήταν αυτά τα επιχειρήματα ισχυρά, αναρωτιέμαι τι θα γινόταν. Ε, λοιπόν, η μικρή μου εμπειρία στη Βουλή μου λέει ότι δεν πρόκειται ποτέ να γίνει τίποτα. Ό,τι έχει αποφασίσει η Κυβέρνηση αυτό πραγματοποιείται. Δεν μπορώ να καταλάβω, δεν μπορώ να ερμηνεύσω, δεν μπορώ να απαντήσω στα ερωτήματα που απασχολούν τον ελληνικό λαό τι σημαίνει σήμερα ότι ενώ ζούμε μια εποχή ανεργίας οι πολυεθνικές και οι εργοδότες δηλώνουν κέρδη πολύ περισσότερα από κάθε άλλη φορά;

Κύριε Πρόεδρε, σας διατύπωσα με έναν αυθόρμητο τρόπο το αδιέξοδο ενός εκ των εκπροσώπων του ελληνικού λαού στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Δεν είμαι απ' αυτούς που πιστεύουν ότι η παρέμβαση στη Βουλή δίνει το δικαίωμα σε έναν εξ' εκείνων οι οποίοι αναφέρονται στα θέματα που συζητάει η Βουλή τη δυνατότητα να πάρει τα Πρακτικά και να τα στείλει στους ψηφοφόρους για να τον ψηφίσουν. Ζούμε μία –επιτρέψτε μου να πω– τέτοια υποκρισία που δεν αφορά μόνον το ελληνικό Κοινοβούλιο. Αφορά και τον ελληνικό λαό. Είναι ίσως η ώρα που θα πρέπει και ο ελληνικός λαός να αναλάβει ο ίδιος τις ευθύνες του.

Θα μου πείτε, μαλώνεις τον ελληνικό λαό; Γκρινιάζεις σε σχέση με τις υποχρεώσεις που έχει ο ελληνικός λαός. Ειλικρινά θα σας απαντήσω ναι. Είναι η ώρα ο καθένας μας να αναγνωρίσει τις ευθύνες του και να τις αναλάβει. Όσο και αν δυσανασχετεί κάποιος γιατί δεν αναφέρομαι ειδικά στα άρθρα του νομοσχεδίου που συζητάμε, πρέπει να πω ότι δεν θέλω να αναφερθώ στα άρθρα του νομοσχεδίου. Το βρίσκω άσκοπο και υποκριτικό, γιατί όλα τα επιχειρήματα που ακούστηκαν πριν από λίγο δεν θα ληφθούν υπόψη.

Επομένως, τι σημαίνει να είναι κανείς Βουλευτής; Τι σημαίνει να έχει τη τιμή να είναι εισηγητής ενός κόμματος μεγάλου ή μικρού, όταν αυτά που θα διατυπώσει ουδόλως πρόκειται να ληφθούν υπόψη; Η αλαζονεία και ο αυταρχισμός της εξουσίας είναι κακή συμβουλή για το μέλλον. Αυτό διαπιστώνεται καθημερινά, όχι μόνο σε σχέση με τη συζήτηση κάποιων νομοσχεδίων, αλλά και σε σχέση με όλα όσα συμβαίνουν στη πατρίδα μας σήμερα.

Ενώ ίσως θα έπρεπε η προσοχή των Νεοελλήνων να είχε στραφεί στο ελληνικό Κοινοβούλιο, σήμερα το ελληνικό Κοινοβούλιο ούτε καν λαμβάνεται υπόψη. Μιλάμε για την ευθύνη των Βουλευτών και για το αν και κατά πόσον μιλάμε σε μια γεμάτη Αίθουσα. Σήμερα διεπίστωσα με μεγάλη μου θλίψη ότι και τα θεωρεία είναι άδεια. Παλαιότερα όταν συνεζήτουσαν στη Βουλή κορυφαία θέματα, εθνικά, οικονομικά ή κοινωνικά, τα θεωρεία ήταν γεμάτα. Και μιλάμε για ένα θέμα σήμερα το οποίο είναι πολύ σημαντικό.

Αναρωτιέμαι, τι στην ευχή κάνουμε εμείς εδώ; Σε ποιον απευθυνόμαστε; Θα εκτιμήσει ο κ. Παπαϊωάννου εάν εμείς είμαστε καλοί ή κακοί ομιλητές; Θεωρώ, λοιπόν, ότι και εμείς συμμετέχουμε σε μια διαδικασία υποκρισίας, χωρίς να το θέλουμε, όντες ειλικρινείς. Έτσι όμως νομιμοποιούμε μια αρνητική εικόνα της ελληνικής κοινωνίας.

Δεν υπάρχει λόγος να αναφερθώ στα άρθρα. Γι' αυτό θέλω να πω αυτό που κατ' επανάληψη έχει λεχθεί και στην επιτροπή και στην Ολομέλεια, ότι το ΔΗΚΚΙ δεν πρόκειται να ψηφίσει ούτε επί της αρχής ούτε επί των άρθρων το νομοσχέδιο που προτείνει η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υφυπουργός γός έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι αναμφίβολα ζούμε ιστορικές περιόδους στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού των δομών και των θεσμών της χώρας. Σημαντικό σταθμό σ' αυτήν την προσπάθεια αποτελεί ο εκσυγχρονισμός της αγοράς εργασίας. Και η ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, που πραγματεύεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Στη μέχρι τώρα συζήτηση που έχουμε κάνει αναδείχθηκαν από τους συναδέλφους οι φερόμενες ως αδυναμίες του νομοσχεδίου για την αντιμετώπιση άμεσων και βραχυπρόθεσμων προβλημάτων. Αυτός όμως ο νόμος είναι ένας νόμος–πλάσιο για τη ρύθμιση των εργασιακών σχέσεων. Αυτός ο νόμος κυρίως έχει δύο στόχους. Ο πρώτος είναι ο εκσυγχρονισμός των εργασιακών σχέσεων. Η Κυβέρνησή μας έχει πολλαπλά εκφρασμένη τη βούλησή της για την προσαρμογή των εργασιακών σχέσεων στα νέα οργανωτικά πρότυπα εργασίας με ταυτόχρονη δημιουργία κλίματος ασφάλειας για τους εργαζόμενους. Η επιδίωξή μας είναι να δημιουργήσουμε συνθήκες μεγαλύτερης απασχόλησης και να αντικαταστήσουμε την απορύθμιση που σήμερα υπάρχει στην αγορά εργασίας με νέες σύγχρονες και ευέλικτες ρυθμίσεις.

Και ο δεύτερος στόχος είναι να αναπτύξουμε τους μηχανισμούς ελέγχου. Γνωρίζουμε ακόμη ότι και οι πλέον σύγχρονες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας θα παραμένουν κενό γράμμα χωρίς τη διασφάλιση της εφαρμογής τους από τις αρμόδιες αρχές.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης αναλύθηκαν και οι δυο όψεις της κριτικής, που δέχθηκε το νομοσχέδιο. Από τη μια πλευρά εκτοξεύθηκαν βολές με στόχο τη δήθεν ατομία της Κυβέρνησης για τη δέσμευση των παραγωγικά δυναμικών ατόμων της εθνικής οικονομικής βάσης. Από την άλλη οι βολές είχαν ως στόχο το δήθεν θράσος της Κυβέρνησης για την άνευ όρων παράδοση όπως μας είπαν των οικονομικών υποκειμένων της εργασίας στην ασύδοτη εκμετάλλευση του κεφαλαίου.

Όμως το υπό συζήτηση νομοσχέδιο διαψεύδει και τις δυο πλευρές των επικριτών του. Πιθανά η αλληλοαναίρεση των οξυμωρων κρίσεων να ήταν αρκετή αφού όπως θα μπορούσε να πει κάποιος η αλήθεια βρίσκεται κάπου στη μέση. Για την Κυβέρνηση οι εργαζόμενοι δεν αντιμετωπίζονται, ούτε σαν απλές ομάδες παραγωγικού δυναμικού ούτε σαν εργασιακά υποκείμενα προστιθέμενης υπεραξίας.

Είναι φανερό ότι πρώτα και κύρια και με αυτό το νομοσχέδιο απευθυνόμαστε στην κοινωνία και στους πολίτες. Φαίνεται ότι αυτοί γνωρίζουν καλύτερα ότι υπάρχει για πρώτη φορά στη χώρα, στην ιστορία της Ελλάδας, ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση με δεκαεννέα πολύ συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές.

Δεν εξηγείται διαφορετικά το γεγονός ότι ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας μας κατηγορήσε για έλλειψη στρατηγικής, αυτοσχεδιασμού, ανυπαρξία πολιτικών απασχόλησης και ράβε–ξύλωνε νομοθετικής πρακτικής. Αλλά θα έπρεπε να γνωρίζει η Αξιωματική Αντιπολίτευση ότι ο τρίτος πυλώνας του σχεδίου δράσης αφορά ακριβώς αυτήν την ενθάρρυνση της ικανότητας προσαρμογής επιχειρήσεων και εργαζομένων στις νέες μορφές οργάνωσης εργασίας.

Σας βεβαιώ ότι καθόλου συμπτωματικά ο πυλώνας αυτός

είναι ένας από τους τέσσερις βασικούς άξονες της πολιτικής απόφασης της Συνόδου Κορυφής για την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την οποία επιτρέψτε μας να είμαστε υπερήφανοι ότι μέσα από τις προσπάθειες που έκανε η ελληνική Κυβέρνηση και ο Κώστας Σημίτης καταφέραμε για πρώτη φορά η Ευρώπη να αναγνωρίζει και να αναλαμβάνει ευθύνες για την ανεργία των πολιτών της.

Θεωρώ αυτονόητο να τονίσω, ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα αποτελεί υλοποίηση ενός εκ των συγκεκριμένων στόχων του εθνικού σχεδίου δράσης που εμείς οι ίδιοι θέσαμε μέσα στις δεκαεννέα κατευθυντήριες γραμμές του.

Κατά συνέπεια και στρατηγική διαθέτουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, και συγκεκριμένο σχέδιο καταπολέμησης της ανεργίας και διεύρυνσης της απασχόλησης υπάρχει. Οι εργαζόμενοι όμως της χώρας φαίνεται πως γνωρίζουν, εξ ίσου καλά, ότι είμαστε η μοναδική χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαβαίνει επιτυχώς το δρόμο της σύγκλισης για την ΟΝΕ με ασφάλεια για τους ίδιους, με ασφάλεια για τον εργαζόμενο.

Ο ελληνικός λαός, κύριοι συναδελφοί, γνωρίζει πολύ καλά ότι όταν τα προσωρινά συμβόλαια απασχόλησης, αποτελούν σχεδόν το μοναδικό τρόπο εισόδου στις ενώσεις των εργαζόμενων στην ισπανική αγορά εργασίας, εμείς εδώ ανοίγουμε το δρόμο για μερική απασχόληση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα με απόλυτα διαφανείς και σαφείς διαδικασίες πρόσληψης. Γνωρίζει ότι όταν σε άλλες χώρες κυριαρχεί η μείωση των αποδοχών και η μείωση του χρόνου εργασίας, εμείς κατοχυρώνουμε τους Έλληνες εργαζόμενους με επέκταση των προστατευτικών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας στις άτυπες μορφές απασχόλησης. Γνωρίζει πολύ καλά, ότι όταν ουσιαστικά στη Γαλλία επιτράπηκαν οι χωρίς έγκριση ομαδικές απολύσεις εμείς προχωράμε στην αναρίθμηση των εργασιακών σχέσεων, στην κατεύθυνση της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων με ενίσχυση της εποπτείας και του ελέγχου.

Και γνωρίζει πολύ καλά ο λαός μας, ότι όταν στην Ολλανδία η μερική απασχόληση είναι πλέον η αναγκαστικά κυρίαρχη μορφή απασχόλησης εμείς στην Ελλάδα προωθούμε τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας μέσα από τη συλλογική διαπραγμάτευση και τις αμοιβαίες συμφωνίες.

Συμπερασματικά ίσως κάποιοι δεν αντιλαμβάνονται τον αυταρχισμό και την αυθαιρεσία με την ίδια σημειολογία που σεις αποδίδετε στις λέξεις. Θα μου επιτρέψετε να προσθέσω επίσης, ότι η αντιπαράθεση για το παρόν νομοσχέδιο σαφώς λαμβάνει ιδεολογικές προεκτάσεις. Οι εκπρόσωποι της Νέας Δημοκρατίας, δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν το νομοσχέδιο, γιατί όπως είπαν αποτελεί προϊόν σχιζοειδούς φιλοσοφίας και διαπνεέται από αριστερή συντήρηση.

Αλλά αν έτσι μεταφράζετε τη λογική που μπροστά στο ύψιστο καθήκον της μηχανιστικής αποδοτικότητας, οι εργαζόμενοι οφείλουν να υποτάσσονται στις ανεξέλεγκτες δυνάμεις της προσφοράς και ζήτησης εργασίας, τότε θα είχατε δίκιο. Αλλά μ' αυτόν τον τρόπο μόνο μπορεί κανείς να κατανοήσει την αρνητική ψήφο σας και φυσικά εμείς διαφωνούμε, γιατί εμείς θέλουμε να προστατεύσουμε τους Έλληνες εργαζόμενους.

Από την άλλη μεριά όμως οι εξ αριστερών αντιπολιτευόμενες δυνάμεις επιμένουν να εμφανίζουν τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις ως κατάλυση των εργατικών δικαιωμάτων, αλλά στρουθοκαμηλικά εθελοτυφλούν στην πλήρη απορύθμιση της παραοικονομίας.

Αλλά αν, κύριοι συνάδελφοι, η αρνητική ψήφος σας σημαίνει ότι πρέπει να αρνηθούμε στις επιχειρήσεις το δικαίωμα να αναπτυχθούν και να δημιουργήσουν θέσεις απασχόλησης, αν η αρνητική ψήφος σας σημαίνει ότι αποσκοπείτε στην άρνηση του δικαιώματος επιλογής της μερικής απασχόλησης σε νέους, γυναίκες και χαμηλοσυντάξιους, αν επιδώσετε τη διεύρυνση των ανισοτήτων μεταξύ των εργαζομένων και των ανέργων εκεί που πραγματικά υπάρχει το μείζον θέμα στην ελληνική κοινωνία, τότε έχετε δίκιο να διαφωνείτε. Αλλά, αν τα επιδώσετε αυτά. Κατανοώ μόνο έτσι λοιπόν και τη δική σας αρνητική ψήφο.

Αλλά εμείς θα προχωρήσουμε. Και θα προχωρήσουμε γιατί στοχεύουμε στην προσαρμογή με ασφάλεια για τους εργαζόμενους, στην αύξηση της απασχόλησης και στην ανάπτυξη μηχανισμών ελέγχου στην αγορά εργασίας. Για μας η απάντηση της σύγχρονης αριστεράς, η απάντηση της ελληνικής Κυβέρνησης στην κοινωνική μάστιγα της ανεργίας, είναι η επιστράτευση του σύγχρονου αναδιανεμητικού κράτους, ως μηχανισμού παροχής στοιχειώδους ιστού προστασίας των εργαζομένων και ανακατανομής του κοινωνικού πλούτου.

Αναρωτιέμαι, όμως, τι ωθεί την Αντιπολίτευση ώστε να δηλώνει ότι διαφωνεί με την εισαγωγή της μερικής απασχόλησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σύμφωνα ακριβώς με τις διατάξεις του ν. 2190/94 με μία δηλαδή πλήρως διάφανη πρόσληψη που γίνεται όμως ταυτόχρονα με τη διεύρυνση της απασχόλησης και με τη βελτίωση της ποιότητας παροχής υπηρεσιών του δημόσιου τομέα. Γιατί διαφωνείτε; Άνεργοι θα μπου, άνθρωποι που σήμερα δεν απασχολούνται, άνθρωποι που σήμερα είναι στο περιθώριο της κοινωνίας.

Με ποια συλλογιστική θα διαφωνήσουμε στη διευθέτηση του χρόνου εργασίας με συλλογικές διαπραγματεύσεις και συμφωνίες μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων που παρέχει περισσότερο ελεύθερο χρόνο, ποιότητα ζωής στους εργαζόμενους και καθιστά τις επιχειρήσεις πιο ανταγωνιστικές, διασφαλίζοντας έτσι χιλιάδες θέσεις εργασίας, οδηγώντας μέσα από την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στη δημιουργία πληθώρας νέων;

Αλλά, μήπως και δεν ήταν κοινό το αίτημα –και γιατί να διαφωνούμε και σ' αυτό– απ' όλους τους φορείς της ελληνικής κοινωνίας, η επαναφορά και η αναβάθμιση των επιθεωρήσεων εργασίας ως αποκεντρωμένων υπηρεσιών του κράτους με αυξημένες αρμοδιότητες; Και μήπως θα έπρεπε να κάνουμε ότι δεν βλέπουμε τα ιδιωτικά γραφεία συμβούλων επιχειρήσεων και εργοδοτών που ήδη λειτουργούν στη χώρα μας; Μήπως με τη μη αναγνώριση και νομιμοποίηση όλων των άλλων μορφών εργασίας πλην του μισθωτού πλήρους απασχόλησης, υπάρχει κανείς στην Αίθουσα που πιστεύει ότι θα εξαλειφθεί το φαινόμενο; Και σε τελευταία ανάλυση, τι γίνεται όταν οι μορφές αυτές αποτελούν επιλογή του εργαζόμενου;

Αλλά ακόμη θα μπορούσα να σας πω και για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης ότι επιτέλους η ανεργία είναι θέμα του κράτους και φέρουμε και ευθύνη γι' αυτό, για να την αντιμετωπίσουμε. Η ανεργία είναι θέμα των εργοδοτών και εργαζομένων που πολλές φορές έχουν συζητήσει τρόπους για την αντιμετώπισή τους. Αλλά η ανεργία μας περιοχής, ιδιαίτερα όταν αυτή η περιοχή έχει μια μείωση του ενεργού εργοδυναμικού της, έχει μια μείωση του πληθυσμού της, όταν μαστίγεται με εφιαλτικά ποσοστά που οδηγούν στο κοινωνικό περιθώριο, δεν είναι και θέμα των τοπικών κοινωνιών; Γιατί αρνούμαστε στις τοπικές κοινωνίες, στους τοπικούς οργανωμένους φορείς, όπως αυτοί εκφράζονται μέσα από τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, να αναλαμβάνουν –και έχουν δείξει ότι έχουν την ωριμότητα να αναλαμβάνουν– τέτοιες πρωτοβουλίες;

Πολλοί μας μέμφθηκαν επειδή τάχα συντηρούμε χρεοκοπημένες πρακτικές. Αλλά πώς άραγε συμβαίνει, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, να μην υπάρχει από σας αξιόπιστος αντιπολιτευτικός πολιτικός λόγος για την ουσία, γιατί η ουσία είναι το κρίσιμο ζήτημα των επιχειρουμένων ρυθμίσεων στη Βουλή και ταυτόχρονα μας εγκαλείτε ότι επιηγούμεθα χρεοκοπημένες διατάξεις; Είναι ο εκσυγχρονισμός των εργασιακών σχέσεων χρεοκοπημένη υπόθεση; Και αν ναι, εσείς δεν είσθε αυτοί που επιχειρήσατε ορισμένες φορές όχι την προσαρμογή με ασφάλεια, αλλά την απορύθμιση αυτών των σχέσεων; Εσείς δεν είσθε μέλη της ίδιας παράταξης που με την πρώτη δυσκαμψία του δημόσιου τομέα δηλώνει ότι επιθυμεί την πραγματική συρρίκνωση και την κατάρρευση των όποιων παρεμβατικών και εξισορροπητικών οργανισμών; Και αν ναι, παρακαλώ πολύ εξηγήστε μας επιτέλους και εξηγήστε στον ελληνικό λαό τι θέλετε. Όταν κάνουμε τομές, δεν σας αρέσουν, γιατί λέτε ότι δεν είναι τολμηρές. Έτσι ισχυρίζεσθε.

Όταν δεν μπορείτε να μας κατηγορήσετε για ατολμία, τότε –όταν κάνουμε πάλι τομές και είναι τολμηρές– περνάτε ξαφνικά από την άλλη πλευρά, υποκριτικά κατά τη γνώμη μας και ανακαλύπτετε τα δήθεν συμφέροντα των εργαζομένων, τα οποία γνωρίζουμε πολύ καλά ότι δεν σας απασχολούν. Ο λαός όμως και μνήμη διαθέτει και αλάνθαστο κριτήριο. Έχουμε αποδεδειγμένη ευαισθησία στον πόλεμο κατά της ανεργίας. Έχουμε και στόχο και στρατηγική και γι' αυτό σήμερα δεν υπάρχει κοινωνική πόλωση. Δεν υπάρχει κοινωνική πόλωση και σε αυτό το νομοσχέδιο, παρά την ομολογούμενη ύπαρξη των προβλημάτων που υπάρχουν στον κόσμο, γιατί πριν φθάσουμε σε αυτό το νομοσχέδιο κάναμε εξαντλητικό διάλογο. Πήραμε το θάρρος είχαμε και την ευθύνη να κάνουμε πίσω και σε ζητήματα που αρχικά είχαν σχεδιαστεί όταν κρίναμε ότι η κοινωνία δεν τα αποδέχεται, όταν κρίναμε ότι από πλευράς των φορέων της οργανωμένης κοινωνίας και του απλού εργαζόμενου εκδηλώνονται αιτιολογημένες αντιδράσεις. Γιατί το νομοσχέδιο αυτό είναι καρπός του Συμφώνου Εμπιστοσύνης προς το 2000, είναι καρπός του κοινωνικού διαλόγου.

Αναζητείστε επιτέλους το κείμενο του Συμφώνου Εμπιστοσύνης και θα δείτε όλα, μα όλα τα σημεία, αυτού του νομοσχεδίου. Και τις Επιθεωρήσεις Εργασίας και τα ζητήματα της επέκτασης της μερικής απασχόλησης στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τις άτυπες μορφές απασχόλησης. Ακόμη, αν θέλετε και ζητήματα που σχετίζονται με το τρίτο μέρος του νομοσχεδίου. Μόνο η διευθέτηση, η οποία και εκεί συζητήθηκε, δεν αποτέλεσε στοιχείο του Συμφώνου Εμπιστοσύνης. Αλλά και εκεί ευθαρσώς, με εντιμότητα που μας διακρίνει πάντα, είχαμε δηλώσει ότι μπορεί τότε να μη συμφωνήθηκε, αλλά θα ξαναφέρουμε το θέμα, θα ξανακουβεντιάσουμε πάνω σε αυτό, εκτιμώντας ότι αποτελεί ένα από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την προσαρμογή με ασφάλεια των εργασιακών σχέσεων και για τη τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας σήμερα.

Υπάρχει, λοιπόν, διάλογος. Πλούσιος μέσα στην ελληνική κοινωνία και ας μην κρυβόμαστε, γι' αυτό δεν έγιναν ούτε πικετοφορίες ούτε αντιδράσεις ούτε απεργίες μεγάλες γύρω από αυτό το νομοσχέδιο. Γιατί η κοινωνία είχε ωριμάσει και είχε αποδεχθεί τις διατάξεις αυτές ξέροντας ότι προωθούμε την ευελιξία ή την προσαρμογή με ασφάλεια και δημιουργούμε τις συνθήκες για περισσότερη απασχόληση στην Ελλάδα.

Μας κατηγορήσατε, επίσης, για τη διαχείριση του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Είναι φανερό ότι ο λαός μας λέει ότι "ο πνιγμένος από τα μαλλιά πιάνεται", αλλά λησμονείτε, κύριοι συνάδελφοι, ότι "στο σπίτι του κραμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί".

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**.)

Η απορροφητικότητα των κονδυλίων για τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση είναι πάνω από οποιαδήποτε προσδοκία σήμερα, γι' αυτό και προστέθηκαν ογδόντα τρία δισεκατομμύρια (83.000.000.000) δραχμές με πρόσφατες κυβερνητικές αποφάσεις στο πρόγραμμα της συνεχιζόμενης κατάρτισης του Υπουργείου Εργασίας.

Τολμήσαμε βαθιές καινοτομίες, δημιουργήσαμε ένα αξιόπιστο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση του ΕΚΤ, που όπως γνωρίζετε θεωρείται πια πολύ σωστό και για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Συνδένουμε επιτέλους την κατάρτιση με την απασχόληση. Οδηγούμε σε αποτελεσματικότητα με αξιολόγηση και έλεγχο στην απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων για την ανεργία.

Από την άλλη μεριά μας γίνεται κριτική για την προστασία και τη διεύρυνση της απασχόλησης. Αλλά αυτά, κύριοι συνάδελφοι, δεν επιτυγχάνονται με επιστροφή στο παρελθόν. Αυτό θα ήταν ανιστόριτο και θα οδηγούσε τότε στο κεκτημένο της ανεργίας και στην κοινωνία των 2/3. Η Κυβέρνηση όμως έχει κάνει την πολιτική επιλογή απόρριψης του κοινωνικού αποκλεισμού και έχει κριθεί από το λαό γι' αυτό.

Παρακολουθούμε σε όλη την Ευρώπη σήμερα με ενδιαφέρον τις εξελίξεις για τη μείωση του χρόνου εργασίας. Το

τριαπεντάωρο κατά τη γνώμη μου, πρέπει να αποτελεί μία από τις σημαίες του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος. Έχει ιστορικά δικαιωθεί ως ένα από τα ζητήματα που βοηθούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του εργαζόμενου και στη διεύρυνση της απασχόλησης. Έχουμε ομολογήσει ότι λόγω των προβλημάτων ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, δεν έχουμε τη δυνατότητα αυτήν τη στιγμή μιας εθνικής νομοθετικής ρύθμισης. Όπως όμως έχουμε κάνει καθαρό ότι ευνοούμε τον κοινωνικό διάλογο μεταξύ των κοινοτικών εταίρων, ευνοούμε το διάλογο μέσα στην κοινωνία και την παραγωγή, ώστε οι λύσεις να ωριμάζουν και τέτοια ζητήματα να αποτελούν σταθερό σημείο συζήτησης και στη χώρα μας.

Είναι σαφές, λοιπόν, ότι δεν μπορεί να κοιτάς τον ίσκιο σου και να πιστεύεις ότι είσαι δύο μέτρα. Παρόλα αυτά συμμετέχουμε ενεργά σε όλες αυτές τις εξελίξεις, έχουμε και γνώση και άποψη. Αλλά πολιτική είναι η τέχνη του εφικτού. Η εποχή που οι πολιτικοί τάζανε τα πάντα στους πάντες, έχει οριστικά ξεπεραστεί. Με προθέσεις δεν κάνεις πολιτικές και ο ελληνικός λαός το γνωρίζει. Το πρώτο βήμα είναι η ένταξη της χώρας στην Ο.Ν.Ε. και βρισκόμαστε κοντά στην επίτευξη αυτού του στόχου. Αυτά είναι που συμβαίνουν στην Ελλάδα σήμερα, σε σχέση με αυτά που είπε ο κ. Δημαράς. Αυτά συμβαίνουν στην Ελλάδα, στην πραγματικότητα. Είναι τότε που θα συζητήσουμε την κατανομή των ωφελειών με ιδιαίτερη ευαισθησία σε εκείνους που υποβλήθηκαν όμως στις μεγαλύ-τερες αναλογικά θυσίες, στις ασθενέστερες κοινωνικές τάξεις και στρώματα, με τη βοήθεια των οποίων φθάνουμε στην επίτευξη του στόχου.

Κυρίες και κύριοι, κλείνοντας θέλω να πω ότι το ιστορικό πεπρωμένο αυτού του λαού δεν αρκείται στην επιβίωση, θέλει την επιτυχία. Η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο αυτό ωθεί τη χώρα ένα ακόμα βήμα μπροστά για τη δημιουργία της ισχυρής και δυνατής Ελλάδας, της Ελλάδας με φωνή και άποψη στις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις.

Για τους λόγους αυτούς σας καλούμε να υπερψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί η σύγχρονη και ισχυρή Ελλάδα μας χρειάζεται όλους, γιατί οι άνεργοι της χώρας μας δεν μπορούν να περιμένουν!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Δημήτριος Τσο-βόλας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Θέλω το χρόνο που δικαιούμαι, που δώσατε και στον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Οι πρόεδροι των κομμάτων έχουν ένα άλλο δικαίωμα προνομιακού χαρακτήρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.): Να το καταργήσουμε και αυτό, κύριε Πρόεδρε. Να καταργήσουμε και τα κόμματα. Άλλωστε, σε ατομικές συμβάσεις πάμε με το νομοσχέδιο και όχι σε συλλογικές, τις οποίες αντικαθιστούμε από τις ατομικές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας χθες και σήμερα την ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εξέφρασε την ιδεολογικοπολιτική, αλλά και οικονομική αντίληψη της Κυβέρνησης του νέου ΠΑ.ΣΟ.Κ., του συντηρητικού, όπως εμείς το λέμε –και είναι πολιτικός χαρακτηρισμός– θα έλεγε ότι δεν ζουν μέσα στην Ελλάδα. Νιώθουν πολύ ικανοποιημένοι όταν υπό την προστασία των ΜΑΤ, την προστασία αστυνομικών οργάνων επισκέπτονται χώρους, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του καθενός και δεν μπορούν να δουν το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργεί αυτή η πολιτική, την οποία οι ίδιοι αυταρεσκόμενοι αποκαλούν δήθεν εκσυγχρονιστική πολιτική. Άκουσα και σήμερα τον Υφυπουργό Εργασίας, τον μόλις κατελθόντα του Βήματος, να επαίρεται γι' αυτήν την πολιτική λέγοντας ότι οι εργαζόμενοι είναι ευχαριστημένοι. Ειλικρινά βγήκαν ποτέ έξω χωρίς αυτές τις συνοδείες να κουβεντιάσουν με τους απλούς εργαζόμενους, με τους απλούς Έλληνες πολίτες; Τολμάνε να βγούνε; Η απάντησή μας είναι όχι, γιατί τα πρώτα δείγματα λένε ότι δεν τολμάνε και αρκούνται μέσα από αυτές τις

διαδικασίες, τις στημένες διαδικασίες να μιλάνε για ικανοποίηση του εργαζόμενου λαού με τέτοιου είδους ρυθμίσεις. Ποιος θα έλεγε όχι στον εκσυγχρονισμό, αν ο εκσυγχρονισμός γίνονταν με όλους και για όλους. Αν γίνονταν δικαίη κατανομή του κόστους του εκσυγχρονισμού και της πολύπλευρης ανάπτυξης της χώρας. Εκεί είναι το ζητούμενο, κύριοι της Κυβέρνησης και κύριοι Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος.

Με το νομοσχέδιο που συζητάμε τα δίνετε όλα σε συνέχεια πολλών άλλων που δώσατε τα τελευταία χρόνια στη μεγάλη εργοδοσία, στις πολύ μεγάλες οργανωμένες οικονομικές μονάδες, ντόπιες και ξένες. Αυτό λένε άλλωστε σαφώς και τα τέσσερα άρθρα του νομοσχεδίου, που σήμερα αποτελούν αντικείμενο συζήτησης.

Θα εξηγήσω παρακάτω γιατί τα δίνετε όλα σε βάρος των εργαζομένων και των ανέργων. Δημιουργείτε ψευδαισθήσεις ότι δήθεν με τις ρυθμίσεις αυτές θέλετε να προστατέψετε τους ανέργους. Δηλαδή να μοιράσετε τη μειωμένη απασχόληση μεταξύ εργαζομένων και ανέργων.

Πριν, όμως, μπω σε αυτά θα ήθελα να επισημάνω κάτι, απευθυνόμενος σε όλους τους συναδέλφους, όλων των κομμάτων. Επέλεξε η Κυβέρνηση τον Αύγουστο μήνα να φέρει αυτό το νομοσχέδιο. Αυτό δείχνει, όπως είπα και χθες, ότι δεν πιστεύει η ίδια στην ορθότητα της πολιτικής της. Ξέρει ότι είναι ένοχη γι' αυτήν την πολιτική η Κυβέρνηση, γιατί ακριβώς διευκολύνει τους μεγάλους σε βάρος των εργαζομένων. Αλλιώς θα το έφερνε τον Ιούνιο μήνα, όταν ο λαός και οι εργαζόμενοι θα βρίσκονταν στις δουλιές τους, στο χώρο εδώ της Αθήνας, όπου γίνεται και η συζήτηση του νομοσχεδίου.

Βγαίνει και ένα άλλο συμπέρασμα, που το έθιξε και ο ειδικός αγορητής του ΔΗ.Κ.ΚΙ. ο Γιάννης ο Δημαράς προηγουμένως. Βλέπουμε αδειανά τα θεωρεία και τα έδρανα των επισήμων, όταν θα μπορούσε να είναι εδώ η ηγεσία των τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, που είναι κομματικά στελέχη του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κατά κύριο λόγο.

Δεν υπάρχει ούτε ένας για να αποδειχθεί πόσο σωστή είναι η ανάλυση που έχει κάνει ο υποφαινόμενος και το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα κατ' επανάληψη γιατί η άρχουσα τάξη στην Ευρώπη, αλλά και διεθνώς, προτίμησε ελέγχοντας τις ηγεσίες κομμάτων που έφεραν και φέρουν ψευδεπίγραφα τον τίτλο σοσιαλιστικού ή σοσιαλδημοκρατικού κόμματος, να τα στηρίζει αυτά, να τα επιβάλει στους λαούς, να τα φέρει στην εξουσία, ώστε ελέγχοντας τις ηγεσίες του μαζικού κινήματος, του συνδικαλιστικού κινήματος –για να είναι απούσες σήμερα που συζητιέται ένα τόσο σοβαρό για τους εργαζόμενους και την κοινωνία θέμα– να μπορούν να περάσουν τις πιο σκληρές αντιλαϊκές επιλογές, χωρίς κραδασμούς καθυποτάσσοντας το λαό, καθυποτάσσοντας τους εργαζόμενους συνολικά. Σήμερα αποτελεί μία τρανή απόδειξη αυτή η πλήρης αδιαφορία της ηγεσίας του συνδικαλιστικού κινήματος την ώρα που συζητιέται ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο και άλλοι από αυτούς ή βρίσκονται στα μπάνια ή βρίσκονται στα γραφεία τους απομονωμένοι από τη βάση των εργαζομένων και γι' αυτό μιλάει ο κύριος Υπουργός και ο κύριος Υφυπουργός ότι δεν αντιδρά το συνδικαλιστικό κίνημα.

Πηγαίνετε όμως παρακάτω από αυτούς που κρατάνε τις καρέκλες, τους εργατοπατέρες –και τα λέμε έξω από τα δόντια– να δείτε τι γίνεται, τι λένε και γι' αυτούς και για σας που κυβερνάτε αυτόν τον τόπο και όχι μόνο.

Αλλά με τέτοιες αντιλήψεις το ίδιο το δικό σας σύστημα το καταποντίζετε, το σύστημα το νεοφιλελεύθερο και κάτι, το οποίο εσείς δεν βλέπετε, το βλέπουν άλλοι που κάνουν σοβαρές αναλύσεις και είναι νεοφιλελεύθεροι, που βλέπουν ότι ναι μεν με το πρόσχημα ή την απατηλή χρήση τίτλων ψευδεπίγραφων μπορεί να καθυποτάσσονται οι λαοί και οι εργαζόμενοι, αλλά –σας το έχω πει και– επανάληψη, θυμηθείτε το, πολύ σύντομα έρχεται– ο λαός είναι ένα καζάνι που βράζει. Θα εκραγεί με τέτοιο τρόπο που οι θόρυβοι θα κάνουν πολύ καιρό να σταματήσουν και ασφαλώς δεν ξέρω που θα κρύβεστε τότε εσείς οι κύριοι που αυταρέσκεστε να λέτε ότι συναινεί ο λαός και ότι έχει κατανοήσει την ανάγκη του δήθεν

εκσυγχρονισμού, που πάτε να κάνετε με τέτοιου είδους νομοσχέδια.

Κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, επαγγελματικά από το 1971 ασχολούμαι έντονα με εργατικές διαφορές και με το εργατικό δίκαιο και ασχολήθηκα εκ του λόγου αυτού έντονα και ως πολιτικός από το 1977 που είμαι στη Βουλή και έτυχε να είμαι και στον τομέα της εργασίας.

Με κάθε υπευθυνότητα σας λέω, επειδή έχω χειριστεί χιλιάδες υποθέσεις εργατικού χαρακτήρα, ότι με τα τέσσερα αυτά άρθρα πραγματικά ανατρέπετε εργατικά δικαιώματα μειώνοντας αποδοχές εργαζομένων προς όφελος προκλητικά της μεγάλης εργοδοσίας ή της άλλης πλευράς, της μη εργατικής ανατρέποντας πάγια νομολογία που διαμορφώθηκε όσον αφορά το ποια σύμβαση είναι σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή σύμβαση έργου.

Ανατρέπετε, επίσης, βασικούς δικονομικούς κανόνες. Τι μας λέτε για εκσυγχρονισμό; Λίγο ντροπή δεν υπάρχει; Τόσο πολύ υποτιμάτε τη νομοσύνη του ελληνικού λαού; Διότι κατά το ισχύον μέχρι σήμερα σύστημα και τη νομολογία των δικαστηρίων που κατακτήθηκε μετά από πολλούς δικαστικούς αγώνες και κοινωνικούς αγώνες, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό που κάνει ο εργοδότης, που είναι πάντα το ισχυρό τμήμα των συμβαλλομένων στην έγγραφη συμφωνία, ανεξάρτητα δηλαδή από το εάν υπάρχει γραπτή συμφωνία που λέει συνάπτει δήθεν σύμβαση έργου, πάγια νομολογία των δικαστηρίων όλων των βαθμίδων ήταν μέχρι σήμερα –και ανατρέπεται με τη διάταξη του άρθρου 1 του νομοσχεδίου– ότι το δικαστήριο κρίνει εκ των ενόντων.

Ανεξάρτητα του τι χαρακτηρισμός δίνεται στην έγγραφη σύμβαση εργασίας, κρίνει εκ των ενόντων, με βάση τα πραγματικά στοιχεία, όπως προκύπτουν από έγγραφα ή από μαρτυρικές καταθέσεις, εξ υπαρχής, αν υποκρύπτεται σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή αν είναι πραγματικά σύμβαση έργου, που, για να καταστρατηγούνται τα δικαιώματα των εργαζομένων και οι νόμοι, τους χαρακτηρίζαν έτσι η εργοδοσία και μάλιστα σε περίοδο που δεν ήταν τόσο έντονη, όπως είναι σήμερα η ανεργία. Και τολμάτε να λέτε αυτά τα πράγματα, μάλιστα όταν ο κατελθών του Βήματος ήταν και Πρόεδρος της ΓΣΕΕ; Μετά μιλάτε για θεσμούς;

Βγήκατε έξω να ακούσετε τι λένε για εσάς, γι' αυτήν τη μεταβολή, την οββίδα μεταμόρφωση που έχετε κάνει; Τολμήστε και βγείτε έξω στους εργαζόμενους με το πρόσωπο ψηλά να περπατήσετε σε ένα δρόμο για να καταλάβετε. Δεν ανεχόμαστε αυτήν την πολιτική απάτη, αυτόν τον εμπαιγμό και δεν ανέχεται και ο εργαζόμενος να έρχεσθε και να λέτε, ότι εκσυγχρονίζετε. Τι εκσυγχρονίζετε; Σε βάρος ποιου; Κάνετε το δικό σας "εκσυγχρονισμό", όταν ανατρέπετε βασικές δυνάμεις αντίστασης και προστασίας του εργαζόμενου, μέσα απ' αυτήν τη ρύθμιση που κάνετε στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου;

Κύριοι, αποδεικνύετε με τις ρυθμίσεις των τεσσάρων αυτών άρθρων, ότι είσθε Κυβέρνηση που πραγματικά λειτουργείτε συνειδητά σε βάρος του εργαζόμενου λαού. Είσθε Κυβέρνηση υπάλληλοι της μεγάλης εργοδοσίας και του μεγάλου κεφαλαίου. Και δεν μπορεί, εν ονόματι του ψευδεπίγραφου εκσυγχρονισμού, με μια μονοκονδυλιά σε τμήμα διακοπών της Βουλής 4,5,6 και 7 Αυγούστου που λείπει ο ελληνικός λαός, να περνάτε τέτοια απαράδεκτα νομοσχέδια με τα οποία βάζετε βαθύτερα τα δεσμά στους απλούς ανθρώπους, στους εργαζόμενους ανθρώπους.

Έρχεσθε μετά και λέτε στα υπόλοιπα άρθρα, άρθρο 2, άρθρο 3, άρθρο 4, "διαρρυθμίσεις". Κατ' αρχήν είσθε αντιφατικοί. Από τη μια μεριά λέτε, "δεν βλέπετε τους ανέργους και βλέπετε μόνο τους εργαζόμενους;" Κατ' αρχήν, εμείς βλέπουμε και τους ανέργους και τους εργαζόμενους, γιατί και οι εργαζόμενοι, με την πολιτική που εφαρμόζετε, αντιμετωπίζουν κάθε μέρα το φάσμα της ανεργίας και μάλιστα κατά το χειρότερο τρόπο απ' ό,τι ήταν μέχρι σήμερα. Γιατί εμείς δεν εννοούμε σοσιαλισμό, το να μοιράζουμε τη φτώχεια μεταξύ των φτωχών. Αυτό δεν είναι σοσιαλισμός, αυτό δεν είναι προοδευτική αντίληψη. Αυτό είναι σκληρή συντηρητική αντιλαϊκή αντίληψη. Είναι αντιφατικό να λέτε από τη μια μεριά, ότι δήθεν θέλετε να

προστατέψετε τον άνεργο, ενώ περνάτε διάταξη στο άρθρο 3 που λέτε, "με συμφωνία μπορεί να γίνουν εννέα και δέκα οι ώρες ημερήσιας απασχόλησης". Σε περίοδο αύξησης της ανεργίας, εσείς προβλέπετε, κατ'αντίθεση με εκείνες τις αιτιολογίες που αναπτύξατε και σήμερα και χθες, δυνατότητα αναγνωρίζοντας ανάγκη για περαιτέρω εργασία, πέραν του οκταώρου, για να αυξηθεί η ημερήσια απασχόληση. Αντί να πείτε, "δεν επιτρέπεται αυτό, περιορίζουμε την απασχόληση της εβδομάδας στις τριάντα πέντε" ώστε πράγματι να δείξετε ενδιαφέρον για τους ανέργους, τους οποίους επικαλείσθε υποτιμώντας τη νοημοσύνη τους, όπως τολμάτε με αυτήν την αλαζονεία και το αλαζονικό ύφος με το οποίον μίλαγε προηγουμένως, σαν να ήταν εκατό καρδιναλίων πρωθυπουργός της χώρας ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Μα, κύριοι, αν ενδιαφέρεσθε για τους ανέργους, θα πρέπει να αποσύρετε τελείως τη διάταξη που προβλέπει τη δυνατότητα, με συμφωνία μέσα από ελεγχόμενες ηγεσίες του συνδικαλιστικού κινήματος, να γίνουν οι οκτώ ώρες εννέα και δέκα. Αυτό βοηθά τους ανέργους λέτε εσείς. Σε ποιον τα λέτε αυτά;

Λέτε επίσης ότι έχετε ολοκληρωμένο σχέδιο καταπολέμησης της ανεργίας. Μα, αν έχετε σχέδιο για την καταπολέμηση της ανεργίας και τη διεύρυνση της απασχόλησης και έχουμε αυτά τα αποτελέσματα που δημοσιεύθηκαν πριν λίγες ημέρες στον Τύπο, ότι η ανεργία τον Ιούλιο μήνα από 6% πήγε 10%, τότε φαντάζομαι αν δεν είχατε ολοκληρωμένο σχέδιο, πόσο θα πήγαινε η ανεργία. Αυτά είναι λόγια τα οποία δεν αντέχουν σε καμία κριτική, σε καμία λογική.

Εμείς πραγματικά καταψηφίζουμε και τα τέσσερα αυτά άρθρα. Είχα επισημάνει το πρόβλημα και με τις πυρκαγιές –πάρτε τα Πρακτικά– όταν συζητιόνταν το νομοσχέδιο για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων, για τη δασοπυρόσβεση. Ήμουν προφητικός, αλλά η αλαζονεία που διακατείχε τον κύριο Υφυπουργό, όπως και σήμερα και τότε τον Υπουργό Εργασίας, δεν τον άφηνε να τα δει και τα έβλεπε όλα ρόδινα και τώρα έκοψε ρόδα μυρωμένα. Κρύβονται, έτσι κάνουν οι ψευτοεκ-συγχρονιστές. Έτσι κάνουν εκείνοι που δεν είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν ευθύνες για τις πολιτικές πράξεις και να δείξουν την παραμικρή ευαισθησία. Έτσι θα κάνετε και εσείς όταν θα ενοποιηθεί και θα τελειώσουν τα μπάνια του λαού και όταν θα αποκαλυφθεί η απουσία. Πού οφείλεται η απουσία της ηγεσίας του συνδικαλιστικού κινήματος που ταυτίζεται κομματικά με την Κυβέρνηση και το ζουν στην πράξη οι εργαζόμενοι. Τότε πραγματικά θα κρύβεστε και εσείς, όπως θα κρύβεται και ο Πρωθυπουργός και ολόκληρη η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υ-πουργός έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα μιλήσουν οι Βουλευτές; Ο κύριος Υπουργός μπορεί να απαντήσει μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υ-πουργός έχει δικαίωμα από το Σύνταγμα να πάρει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Είναι κατάχρηση αυτό.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν έχω κάνει χρήση για να κάνω κατάχρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν είναι κατά-χρηση, είναι δικαίωμα του Υπουργού και είναι υποχρεωμένος να απαντήσει σε αιτιάσεις.

Κύριε Γκελεστάθη, δεν μας πήρε η νύχτα, θα μιλήσετε όλοι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Δεν είναι διαδικασία αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Με συγχωρείτε, το Σύνταγμα προβλέπει το δικαίωμα του Υπουργού να μιλήσει όποτε θέλει. Τι δεν είναι διαδικασία; Εκ του Συντάγματος έχει το λόγο. Να τον καταργήσουμε; Θα έλθει η σειρά σας να πάρετε το λόγο. Άλλωστε παρέμβαση κάνει ο κύριος Υπουργός.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στις προθέσεις μου ήταν να μιλήσω στο τέλος. Δεν διαμαρτυρηθήκατε όταν ο κ. Τσοβόλας πήρε

το λόγο χωρίς να είναι στη σειρά, κύριε συνάδελφε. Έκανε χρήση κάποιων κανονισμών και κάποιων διατάξεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Είχε προηγηθεί ο κ. Πρωτό-παπας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ο κ. Υπουργός θα μιλούσε μόλις τελείωναν οι εισηγητές, σύμφωνα με την πρακτική. Πρέπει όμως να απαντήσω στην αλαζονεία, η οποία διέκρινε όλη την ομιλία του κ. Τσοβόλα. Διότι αν, κύριε Τσοβόλα, θέλετε να μιλήσετε για αλαζόνες και αλαζονεία, καλό είναι να κοιτάξετε τον εαυτό σας μια φορά στον καθρέφτη ή να πάρετε ένα βίντεο από αυτά τα οποία σήμερα είπατε εδώ. Να δείτε πρώτα τον εαυτό και έπειτα να μιλάτε για αλαζόνες και αλαζονεία. Γιατί τίποτα άλλο δεν ήταν η ομιλία σας, παρά ένας αλαζονικός λόγος από την αφετηρία του, το ξεκίνημά του.

Μιλάτε για το νέο ΠΑ.ΣΟ.Κ. Να μιλάτε για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. που έχει αφετηρία, που έχει ιδεολογία, που έχει ιστορία και συνέχεια. Σας βολεύει αυτό, γιατί νομίζετε ότι εισπράττετε. Αλήθεια τι σχέση έχετε εσείς με το ΠΑ.ΣΟ.Κ.; Θυμόσαστε τότε εγκαταλείψατε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τότε καταθέσατε την αχαριστία σας; Όταν ήταν παρών ο Ανδρέας Παπανδρέου. Αυτή είναι η αλήθεια. Αλλά νομίζετε έτσι ότι με τους δυσوارهμένους θα διαμορφώσετε μία δυναμική στον ελληνικό λαό. Κάνετε λάθος. Έχετε ημερομηνία λήξης, κύριε Τσοβόλα, όπως έχουν όλα τα κόμματα διαμαρτυρίας σε όλο τον κόσμο, γιατί δεν είσατε ούτε κόμμα θέσεων ούτε κόμμα αρχών ούτε καταθέσατε μία πολύ συγκεκριμένη πρόταση για να βελτιώσετε τη θέση των εργαζομένων. Τι βρήκατε να πείτε; Ότι το νομοσχέδιο συζητήθηκε τον Αύγουστο, λες και τον Αύγουστο δεν συζητούνται νομοσχέδια, λες και δεν συνε-δριάζει η Βουλή όλο το καλοκαίρι, λες και υπήρξε νομοσχέδιο και αυτό το καλοκαίρι που να μην είπατε ότι ήταν σημαντικό και γιατί συζητείται το καλοκαίρι; Ξέρετε ένα νομοσχέδιο που να είπατε το αντίθετο;

Και όσον αφορά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θέλετε να αγνοείτε και να μην απαντάτε σε αυτά που είπε και ο Υφυπουργός. Είπα στην πρωτολογία μου ότι συζητείται, στα πλαίσια της ελληνικής κοινωνίας, εδώ και ένα χρόνο, όλες του οι διατάξεις και όλες του οι αρχές. Και βρήκατε την ευκαιρία να πείτε –άκουσα και τον κ. Δραγασάκη χθες να λέει ότι δεν δώσαμε την ευκαιρία να γίνει και μία πικετοφορία– ότι δεν μπόρεσαν να αντιδράσουν και οι εργαζόμενοι.

Δεν γνωρίζετε, κύριε Τσοβόλα και κύριε Δραγασάκη και κύριοι συνάδελφοι, ότι για αυτό το νομοσχέδιο έγινε και γενική απεργία με απόφαση της ΓΣΕΕ; Έγινε γενική απεργία πριν από λίγο καιρό. Έγιναν και κινητοποιήσεις των εργαζομένων όχι μόνο μέσα από αποφάσεις των τριτοβάθμιων οργανώσεων ή παρακάτω, αλλά και μέσα από διασπαστικές λογικές στο συνδικαλιστικό κίνημα. Σήμερα υπάρχει συγκέντρωση για αυτό το νομοσχέδιο στην Πλατεία Κάνιγγος που κάνουν "οι δυναμικές" οργανώσεις τις οποίες στηρίζεται εσείς, το Κ.Κ.Ε. και τόσοι άλλοι.

Από που όμως αντλείτε το δικαίωμα, κύριε Τσοβόλα, να είστε ο εισαγγελέας του δημόσιου βίου της χώρας ή ακόμα περισσότερο γιατί εσείς εκφράζετε τους εργαζόμενους; Από το μεγάλο ποσοστό που πήρατε στις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές, από αυτό που θα πάρετε την επόμενη φορά; Και αν αυτό δεν είναι αλαζονεία, τι είναι αλαζονεία; Η μειοψηφία να μιλούν εν ονόματι ανύπαρκτων πλειοψηφιών; Όχι ότι δεν δέχομαι τις μειοψηφίες στη δημοκρατία, αλίμονο, είναι στοιχείο συστατικό και συμβάλλουν στη δημιουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Άκουσα όμως και κάτι άλλο, ότι δήθεν δεν έχουμε το θάρρος και την τόλμη να πάμε στο λαό. Ε, είμαστε μέσα στο λαό καθημερινά. Και ξέρετε τι επικαλεστήκατε σήμερα εδώ; Τα σημερινά επεισόδια. Ξέρετε ποιά είναι τα σημερινά επεισόδια; Τις απειλές που εδέχετο ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να μην πάει στο Εργατικό Κέντρο Αθήνας, από συγκεκριμένες μειοψηφίες, να μην κάνει χαρεπιτόμο. Και ο Υπουργός δεν θα είχε κανένα λόγο να πάει, γιατί είχε πάει πριν από λίγες μέρες στη ΓΣΕΕ, αλλά πήγε γιατί είχε ακριβώς

αυτές τις απειλές από μία μειοψηφία τριάντα-σαράντα ατόμων δεν τις δέχεται. Και αυτό επικαλείστε αυτή είναι η αντίληψη και η θέση σας περί δημοκρατίας, και τα αυθαίρετα συμπεράσματα ότι δεν επικοινωνούμε, δεν πάμε στο λαό; Έχουμε πάει σε όλη την Ελλάδα, σε όλα τα εργατικά κέντρα και συζητάμε με όλους, με όσους βέβαια, θέλουν να έχουν τα αυτιά τους ανοιχτά. Εμείς έχουμε τα αυτιά μας ανοιχτά και δίνουμε απαντήσεις και συνεννοούμαστε.

Άκουσα και το άλλο περίεργο ότι άλλα είπε η Κυβέρνηση στην αρχή και σε άλλα κατέληξε με το νομοσχέδιο. Δεν είναι αλήθεια. Υπήρξαν πράγματι σημεία στα οποία η Κυβέρνηση, όχι υποχώρησε, αλλά εκτίμησε –και αυτήν την έννοια έχει ο διάλογος– ότι έπρεπε να πάνε προς μία άλλη κατεύθυνση. Και ανάμεσα σε αυτά ήταν και το περιφημο διευθετικό δικαίωμα που τόσο μεγάλη διαστρέβλωση γίνεται γύρω από αυτό. Διότι το διευθετικό δικαίωμα υπάρχει και τώρα. Διότι μπορεί αυτός που διοικεί μία επιχείρηση και να πει όχι σήμερα οκτώ ώρες αλλά εννιά, μέχρι σαράντα οκτώ ώρες την εβδομάδα, μετά την κατάργηση του πενθήμερου. Εκείνο που είπαμε εμείς είναι ότι θα μπορούσε να αντικατασταθεί αυτός ο χρόνος όχι με χρήμα αλλά με ισόποσο λιγότερο χρόνο. Αυτή ήταν η όλη ιστορία. Και το προτείναμε για να ενισχύσουμε κάποιες μικρές επιχειρήσεις, γιατί η διευθέτηση είναι κυρίως για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Και ο διάλογος απέδειξε ότι μάλλον είχαν δικιο όσοι υποστήριζαν το αντίθετο, στο βαθμό που οι επιθεωρήσεις εργασίας ακόμα δεν έχουν πάρει την τελική τους μορφή.

Άκουσα ακόμα και το εξής παράδοξο ότι δηλαδή όλα τα κάνουμε εις βάρος των ανέργων. Εμείς είπαμε ότι αυτό το νομοσχέδιο μακάρι να ήταν η συνταγή για την καταπολέμηση της ανεργίας. Δεν υπάρχουν νομοσχέδια που από μόνα τους να δίνουν απάντηση στο πρόβλημα της ανεργίας. Μόνο δημαγωγοί υποστηρίζουν τέτοια συνθήματα και τέτοιες θέσεις. Συμβάλλει όμως στην ενίσχυση της απασχόλησης, άρα και στην καταπολέμηση της ανεργίας ποικιλοτρόπως. Το πρόβλημα της ανεργίας το αντιμετωπίζουμε με σειρά μέτρων και όχι με την ανάπτυξη, που είναι και η μεγάλη απάντηση, αλλά και με επιμέρους πολιτικές.

Δεν γνωρίζετε, κύριοι της Αντιπολίτευσης, ότι αυτήν τη στιγμή εφαρμόζετε στη χώρα μας ένα πρόγραμμα για τη δημιουργία εβδομήντα χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας;

Εφαρμόζεται, και μέσα στην τριετία θα υπάρχουν διακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, με επιδοτήσεις αλλά σε άλλη βάση. Σήμερα ο νέος μέχρι είκοσι επτά ετών έχει –αν είναι άνεργος φυσικά– στη δική του διάθεση τέσσερις χιλιάδες (4.000) δραχμές την ημέρα, που σημαίνει εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές το μήνα και μπορεί να πάει σε μία επιχείρηση με βάση τα προσόντα του, να ζητήσει συμπλήρωση της νόμιμης αμοιβής του, για να εργαστεί. Δεν το γνωρίζεται αυτό; Και αν δεν είναι αυτό μέτρο πολιτικής για την ενίσχυση της απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας, τι είναι μέτρο;

Αναφέρεστε σε ποσοστά ανεργίας. Μήπως γνωρίζετε πολλές χώρες, που να έχουν καλύτερα ποσοστά από μας σ' αυτό το μεγάλο και κρίσιμο ζήτημα, που όπως είπα, δεν χωρεί επιφανειακός λόγος και δημαγωγική προσέγγιση;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Συγκλίνανε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Συγκλίνανε, κύριε Παπαγεωργόπουλε, επί Κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και στα ζητήματα του πληθωρισμού και στα ζητήματα, τα οποία έχουν να κάνουν με τα δημόσια ελλείμματα και σε τόσα άλλα, όταν εσείς είχατε έναν απολογισμό αποκλίσεων. Θα σας καταθέσω τον πίνακα για την ανεργία και να δείτε πώς πήγε επί των ημερών σας. Αλλά δεν είναι εκεί το ζήτημα. Το ζήτημα είναι τι κάνεις και πώς απαντάς στο πρόβλημα; Ούτε αφορίζεις τις μηχανές, ούτε το τεχνολογικό μοντέλο, γιατί άκουγα χθες άλλα να λέει η κ. Παπαρρήγα. Ποτέ δεν είπαμε τέτοια πράγματα. Ο καθένας ξεκινάει από μία δική του αφετηρία, γιατί έτσι τον βολεύει. Αλλά εγώ απαντώ με συγκεκριμένες πολιτικές ως Κυβέρνηση, όχι ως Παπαιωάννου, αυτήν τη στιγμή στο θέμα της καταπολέμησης της ανεργίας. Μέσα εκεί είναι και όλα αυτά,

π.χ. τα ΤΣΑ. Τι λένε δηλαδή όσοι αντιτίθενται σ' αυτήν την επιλογή; Να μην φτιάξουμε Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης, που είναι κοινοπραξίες, που συμμετέχουν όλοι μέσα, όσοι έχουν να κάνουν με την τοπική ανάπτυξη, και να μην πάρουμε και τα αντίστοιχα χρήματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που μπορούμε να πάρουμε και να στηρίξουμε αυτές τις πρωτοβουλίες. Αυτή είναι καινοφανής θεωρία. Είναι η λογική του ή όλα ή τίποτα. Δηλαδή να μην μπούμε σε μία λογική στήριξης αυτήν τη στιγμή των προβληματικών περιοχών. Αυτά προτείνετε εδώ, αυτά θεωρείτε ως αξιόπιστο πολιτικό λόγο; Και βέβαια άκουσα και άλλα, π.χ. και από πολύ έγκυρους δικηγόρους, όπως ο κ. Τσοβόλας, ότι το άρθρο 1 αυτήν τη στιγμή, ανατρέπει τους δικονομικούς κανόνες, που ήταν όλοι υπέρ των εργαζομένων. Αλήθεια, έτσι είναι τα πράγματα; Είμαστε ευτυχείς σήμερα από τη δικονομική προστασία και την ουσιαστική προστασία, που παρέχεται στους εργαζόμενους; Γιατί αν είμαστε ευτυχείς, τότε ξεκινάμε από διαφορετική αφετηρία και δεν θα συμφωνήσουμε. Εμείς ξεκινάμε από την αφετηρία ότι η κατάσταση σήμερα δεν είναι καλή και ότι τις άτυπες μορφές απασχόλησης –αυτό λέει το άρθρο 1, κύριοι συνάδελφοι– τις κάνουμε τυπικές μορφές απασχόλησης. Όταν το άτυπο, που είναι εκτός προστασίας, εκτός διαδικασίας, το κάνεις τυπικό, είναι σε βάρος των εργαζομένων; Αυτή είναι η καινοφανής και πρωτόγνωρη θεωρία. Λέμε δηλαδή ότι και αυτές οι μορφές εργασίας πρέπει να πάρουν τη μορφή έγγραφου τύπου και να ανακοινωθούν στην επιθεώρηση εργασίας. Γιατί; Για να μπορεί να ελέγξει η επιθεώρηση εργασίας αυτές τις σχέσεις. Αυτό είναι σε βάρος των εργαζομένων κι εμείς δεν το καταλαβαίνουμε;

Και παραπέρα, όσον αφορά τα κριτήρια και τα τεκμήρια. Είναι φανερό ότι αυτό το τεκμήριο λειτουργεί κατ' αρχήν υπέρ του εργαζόμενου, στο βαθμό που είναι υποχρεωμένος ο εργοδότης να πάει τη σύμβαση, στην επιθεώρηση εργασίας. Και θα πάει μία σχέση που έχει υπογράψει ο ίδιος. Άρα, κατ' αρχήν το τεκμήριο είναι αυτό που έχει υπογραφεί. Όμως, ερχόμαστε παραπέρα και τι λέμε; Ότι και αν έχει υπογραφεί και αν αυτό δεν είναι αλήθεια, διότι είναι αποτέλεσμα πιέσεων, όλων αυτών που είπατε προηγούμενα, τότε προέχει η ουσιαστική σχέση –και αυτό λέει το νομοσχέδιο. Διότι δεν απαντάει επί της ουσίας του ζητήματος, δεν αλλάζει τίποτα απ' ό,τι ισχύει μέχρι σήμερα. Στο σημείο της απόδειξης ότι πρόκειται περί σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Αυτήν την ψευδεργασία πάμε να την εντάξουμε και να της δώσουμε το χαρακτήρα όσο γίνεται, εξαρτημένης εργασίας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται και σε σχέση με μισθούς κλπ., αλλά και σε σχέση με την κοινωνική του ασφάλιση.

Αυτό είναι το πολύ απλό πράγμα. Υπάρχουν ζητήματα για την ουσία; Αυτά όμως, θα τα απαντήσει το δικαστήριο επί της ουσίας. Δεν είναι, όμως, ένα βήμα παραπέρα το ότι έχουμε έγγραφη κατάθεση και ανακοίνωση στους μηχανισμούς ελέγχου και ότι η εργασία από άτυπη γίνεται τυπική; Και αυτά ήρθαν και οι έγκυροι συνάδελφοι νομικοί να πουν ότι δεν είναι έτσι.

Υπάρχει και μια παρατήρηση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής που λέει ότι μπορεί αυτό πράγματι να ερμηνευθεί εάν πάμε στις λογικές της ισότητας γιατί είναι πολλές γυναίκες κλπ.

Αυτά είναι ζητήματα τα οποία κανένας βέβαια δεν μπορεί να αγνοήσει.

Τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι, γιατί υπάρχουν και άλλα ζητήματα με τα εξής:

Σε σχέση με τα θέματα που τέθηκαν όσον αφορά τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, θα επαναλάβω για άλλη μια φορά ότι η διευθέτηση είναι ποιοτική παρέμβαση και δεν είναι ποσοτική παρέμβαση στο χώρο εργασίας. Εμείς θέλουμε να στηρίξουμε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι διευθετήσεις γίνονται κυρίως σε μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν γίνονται σε μικρές. Αυτός είναι ο κανόνας.

Επειδή εδώ οι ελληνικές μικρές επιχειρήσεις έθισαν το ζήτημα, εμείς επιλέξαμε επιχειρήσεις κάτω των είκοσι, για να δώσουμε μια απάντηση στο δικό τους αίτημα. Ξέρουμε ότι

είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστεί και πολύ δύσκολο να ελεγχθεί. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα πρέπει να ξεκινάμε με αφετηρία –και αυτό είναι το κρίσιμο θέμα– ότι η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων από τη μια μεριά διασφαλίζει τις υπάρχουσες θέσεις εργασίας, συντελεί στην ανάπτυξη και κατά συνέπεια μπορεί να φέρει και νέες θέσεις εργασίας.

Δεν θα επαναλάβω αυτά που είπα χθες, ότι δηλαδή αν καθήσει κανείς και δει τη διευθέτηση απομονωμένη από τη μερική απασχόληση και τις άλλες μορφές τις οποίες ρυθμίζει το νομοσχέδιο, τότε θα οδηγηθεί σε λανθασμένα συμπεράσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ. έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): Δυο λόγια μόνο, κύριε Πρόεδρε, για δυο λεπτά.

Ασφαλώς, κύριε Υπουργέ, δεν έχω καμία σχέση με το νέο ΠΑΣΟΚ ...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ούτε με το παλιό πλέον.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.): ... το οποίο συνειδητά έχει μετεξελιχθεί σε συντηρητικό αντιλαϊκό κόμμα, κόμμα του "ευχαριστούμε τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, της μεγάλης εργοδοσίας και του μεγάλου κεφαλαίου".

Όσον αφορά τα περί αχαριστίας, ασφαλώς κάνετε λάθος στη διεύθυνση ηθελημένα. Είναι οι φράσεις που ο αείμνηστος Ανδρέας Παπανδρέου, στις 11 Οκτωβρίου 1995 απηύθυνε προς το σημερινό σας Αρχηγό και στην κ. Βάσω Παπανδρέου. Και ενθυμείται ο κόσμος του ΠΑΣΟΚ και ο ελληνικός λαός που έβλεπε από την τηλεόραση εκείνη τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής να σηκώνεται και να δίνει το σημείωμα με τον τρόπο που το έδωσε η κ. Βάσω Παπανδρέου.

Αχάριστοι, κύριε Υπουργέ, είναι εκείνοι, οι οποίοι πάντα λειτουργούν στο παρασκήνιο. Είναι εκείνοι οι οποίοι αξιοποίησαν τους αγώνες, με αυτοθυσία, κάποιων άλλων για να ικανοποιήσουν τις προσωπικές πολιτικές φιλοδοξίες και αξιοποίησαν τους αγώνες κάποιων άλλων με αυτοθυσία πολιτική προκειμένου σήμερα να πουλήσουν ιδέες και αρχές, αλλά και το μη προνομιούχο Έλληνα.

Ο λαός έχει και μνήμη και γνώση και κρίση. Γι' αυτό ας μην τα επαναλαμβάνετε αυτά γιατί μειώνουν ακόμα περισσότερο την πολιτική σας δύναμη και δείχνουν τι ήθος έχετε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μην πάμε σε διάλογο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν πάμε σε διάλογο. Ένα λεπτό μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μα, θα προκληθεί να απαντήσει και ο κ. Τσοβόλας.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Ένα λεπτό.

Θα θυμίσω στον κ. Τσοβόλα ότι η κ. Παπανδρέου έδωσε το σημείωμα, αλλά η κ. Παπανδρέου, έμεινε στο ΠΑΣΟΚ. Να θυμίσω στον κ. Τσοβόλα ότι η κ. Παπανδρέου και όλοι οι άλλοι αγωνίστηκαν γι' αυτήν τη μεγάλη υπόθεση. Δεν είσατε ο μόνος, κύριε Τσοβόλα. Και εδώ είναι η αλαζονεία σας. Και εδώ είναι η διαφορά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Μιχαλολιάκος έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο επί προσωπικού; Νομίζω ότι είναι ευνόητοι οι λόγοι. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να εξηγήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το λέτε τώρα που έδωσα το λόγο στον κ. Μιχαλολιάκο;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Χρειάζεται να εξηγήσω το γιατί, κύριε

Πρόεδρε; Νομίζω ότι είναι πασιφανές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν θελετε το λόγο μετά τον κ. Μιχαλολιάκο;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Έστω, μετά τον κ. Μιχαλολιάκο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς να φύγουμε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Καλά, δεν φύγατε πριν, θα φύγετε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Ασκήν δικαίωμα εκ του Κανονισμού και ο κ. Μιχαλολιάκος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Ήρθε η σειρά του επιτέλους.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Τα δικαιώματα των Βουλευτών είναι απροστάτευτα. Μην παραπονιέστε, λοιπόν, όταν φεύγουμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ συμμετέχω στην οργή των συναδέλφων, δεδομένου ότι ούτε τη Νέα Δημοκρατία ούτε ασφαλώς και τη Βουλή των Ελλήνων την ενδιαφέρει το χρονικό της πορείας αποσύνθεσης του ΠΑΣΟΚ. Μας ενδιαφέρουν τα προβλήματα του ελληνικού λαού και πώς αυτά μπορούμε να τα προσεγγίσουμε με προοπτική επίλυσής τους.

Και βέβαια, για να μπω στην ουσία του θέματος, η αμετροέπεια και η πολιτική αλαζονεία και η έπαρση, αλλά και η πολιτική υποκρισία ποτέ δεν βοήθησαν κανέναν, ούτε εκείνον που τα εκπέμπει.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σε ποιον αναφέρεστε;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Αναφέρομαι στους εκπροσώπους της Κυβέρνησεως και στη συγκεκριμένη περίπτωση στον κύριο Υφυπουργό που απάντησε στους εισηγητές επί των άρθρων, αφού θέλετε και ξεχωριστή διευκρίνιση. Νομίζω ότι ήμουν σαφής.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Καλώς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Μίλησε ο κ. Πρωτόπαπας, ο κύριος Υφυπουργός Εργασίας, ο πρώην Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. και είπε ότι ζούμε ιστορικές στιγμές μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού. Έχω την εντύπωση ότι όση προσπάθεια και αν κάνει να πείσει τον εαυτό του ότι προσεγγίζει την πραγματικότητα, ότι αυτή η Κυβέρνηση, αυτό το οργανωμένο κράτος κινείται προς αυτήν την κατεύθυνση, δεν πρόκειται να βρει σύμμαχο, δεν πρόκειται να βρει σύμφωνη γνώμη. Αγκυλωμένη είναι η Ελλάδα προς τα πίσω.

Μακάρι να είχε προκύψει έστω και κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που, μέσα από μια δημοκρατική αυτοκριτική, να είχε εντοπίσει τις ευθύνες της για την αγκύλωση στην οποία οδήγησε την Ελλάδα και το χρέος της, το καθήκον της να την ξεκολλήσει και να την οδηγήσει μπροστά.

Είπε ακόμη ότι απευθυνόμαστε προς την κοινωνία και στους πολίτες, δεδομένης της διαφωνίας των φορέων, εργοδοτικών και εργατικών. Το είπε την ώρα που η ίδια η Κυβέρνηση επέλεξε να παρέμβει νομοθετικά στις εργασιακές σχέσεις κρυφά από την κοινωνία, κρυφά από το λαό. Και δεν μας απάντησε ακόμη –και το οφείλει– γιατί επέλεξε το Θερινό Τμήμα. Γιατί ήταν επιλογή της. Δεν προέκυψε. Το επέλεξε. Είναι, γιατί γνωρίζει ότι αυτή η νομοθετική της παρέμβαση ούτε τομή είναι ούτε ασφαλώς διασφαλίζει τις υπάρχουσες θέσεις εργασίας και πολύ περισσότερο δεν δημιουργεί καινούριες.

Προσπάθησε μάλιστα να είναι και επιθετικός προς τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, γιατί δεν βοηθούν με προτάσεις τους στη δημιουργία ενός καλύτερου νομοθετήματος. Επικριτής.

Εγώ σας είπα από χθες, κύριε Υπουργέ, ότι αυτό το νομοσχέδιο, σε ό,τι αφορά τους τίτλους των άρθρων, θα μπορούσε να είναι ένα νομοσχέδιο που θα είχε φέρει φιλελεύθερη κυβέρνηση, Νεοδημοκρατική κυβέρνηση. Και είχα κάνει εκείνη τη μελαγχολική σκέψη, προσπαθώντας να δω πως θα αντιδρούσε σε μια τέτοια εκδοχή ο Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. κ. Πρωτόπαπας και ποια θα ήταν η συνεισφορά του στη βελτίωσή του. Τι ικανότητες τότε, συσσωρευμένες από

το παρελθόν του το συνδικαλιστικό, θα είχε επιστρατεύσει για να το αφορίσει.

Να πάμε, όμως, στην ουσία του νομοσχεδίου. Η ουσία του νομοσχεδίου είναι μία. Είχατε αναλάβει τη δέσμευση, την οποία ποτέ δεν αρνηθήκατε, –μια και οι ίδιοι ομολογήσατε ότι ήταν στις προθέσεις σας και επί μήνες το επιχειρήσατε– να διαμορφώσετε κοινή γνώμη, για να παραχωρήσετε στους εργοδότες το δικαίωμα για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Αυτό δεν το πετύχατε, όχι με την έννοια της διαμόρφωσης κοινής γνώμης –γιατί αυτή δεν σας ενδιαφέρει, γιατί με αυτήν δεν επικοινωνείτε ούτε ως άλλως– αλλά γιατί δεν άντεξαν οι δυνατότητες του κομματικού σας στρατού, της εσωκομματικής σας ισορροπίας. Και να σας υπενθυμίσω ότι αποσύρατε το κρίσιμο θέμα από τον κοινωνικό διάλογο, αμέσως, χωρίς συζήτηση, μόλις ο κ. Πολυζωγόπουλος σας είπε ότι δεν μπορεί να εξασφαλίσει πλειοψηφία στη Γ.Σ.Ε.Ε. και ότι και μετά την απόσυρση, αυτή η πλειοψηφία επετεύχθη με τη δική του ψήφο. Αυτή είναι η αλήθεια. Είναι η αδυναμία σας.

Είναι μύθος, λοιπόν, ότι αυτή η Κυβέρνηση είναι εκσυγχρονιστική. Γιατί, εκεί εκσυγχρονισμός σημαίνει όλο και μεγαλύτερο ψαλίδισμα του δικτύου κοινωνικής προστασίας, ότι εσείς μπορείτε να το κάνετε, ασκώντας φιλελεύθερη πολιτική στον οικονομικό τομέα και έχοντας δέσμια την κοινωνία μέσω του ελέγχου που ασκείται σε επίπεδο ηγεσιών, στη Γ.Σ.Ε.Ε. και στην ΑΔΕΔΥ.

Πως δημιουργείτε τις νέες θέσεις εργασίας, κύριε Υπουργέ; Για να τα πάρουμε και λίγο στην πραγματική τους βάση και όχι στις φραστικές, υπερβολικές διατυπώσεις.

Έτσι όπως κάνετε τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας καταργείται το δικαίωμα της αμοιβής των υπερωριών. Αυτό ένα πράγμα σημαίνει: Μείωση των αποδοχών για όσους εργαζομένους έκαναν και υπερωρίες. Σημαίνει δημιουργία νέων θέσεων εργασίας ή σημαίνει εάν θέλετε, στέρηση της δυνατότητας μιας κάποιας εποχιακής απασχόλησης, για τις ίδιες εταιρείες, για τις ίδιες επιχειρήσεις που θα υλοποιήσουν αυτό το δικαίωμα που τους εκχωρείται;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Σημαίνει ανταγωνιστική επιχείρηση. Αυτό συνεπάγεται.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Είναι ένα μεγάλο θέμα και αν θέλετε να το συζητήσουμε. Να το συζητήσουμε όμως, στη λογική της αλήθειας και της πραγματικής αγωνίας.

Πώς θα πάμε στην αντιμετώπιση, στην θιθάση του τεράστιου εφιάλτη της ανεργίας που απειλεί την κοινωνία μας; Θα πάμε με αποδοχή της ήττας μας στην πολιτική και στην κοινωνία; Θα πάμε με μείωση των αποδοχών για να κάνουμε διανομή της φτώχειας;

Εμείς δεν πρόκειται να συνδράμουμε σε τέτοια κατεύθυνση πολιτικής σκέψης. Θα πιστέψουμε, δηλαδή, ότι όσο μικραίνει το κόστος εργασίας τόσο αυξάνονται οι θέσεις εργασίας; Ή εάν θέλετε θα μπορούμε στη λογική ότι διατηρούνται οι υπάρχουσες;

Γιατί μας κατηγορήσατε ότι εμείς δεν έχουμε θέσεις; Εμείς σας λέμε ότι τα θέματα υπάρχουν και είναι μεγάλα και σας προτείνουμε να τα συζητήσουμε και οι κοινωνικοί εταίροι και οι πολιτικοί φορείς. Δεν είναι κοινωνικοί εχθροί οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι.

Αλλά θα πάμε σε περαιτέρω μέτρα που πλήττουν τους εργαζομένους, χωρίς να πάρουμε παράλληλα μέτρα κοινωνικής προστασίας, στήριξης της φτώχειας και των ανέργων;

Επειδή υψώσατε φωνή, σας λέω ότι τα θέματα είναι δύσκολα. Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις. Θα με υποχρεώσετε πάλι να σας πω κάτι που αφορά την κυβερνητική σας θητεία και την αποτελεσματικότητά της, γιατί δεν κρίνονται οι προθέσεις των Υπουργών, η αποτελεσματικότητα της πολιτικής κρίνεται.

Σ' ό,τι αφορά τα ποσοστά ανεργίας των νέων από είκοσι έως είκοσι εννέα ετών με βασική εκπαίδευση και εκείνων με πρόσθετη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης –τα στοιχεία είναι από την EUROSTAT–...

Ακούστε τα, κύριε Υπουργέ. Νομίζω ότι τα ξέρετε, αλλά είναι χρήσιμο να τα επαναλάβουμε στη Βουλή των Ελλήνων, για να μπούμε και λίγο επί της ουσίας.

Σε επίπεδο, λοιπόν, Ευρωπαϊκής Ένωσης η ανεργία των νέων από είκοσι έως είκοσι εννέα ετών που έχουν λάβει πρόσθετη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση είναι μικρότερη από το μισό του ποσοστού των νέων της ίδιας ηλικιακής ομάδας, δηλαδή 11,5% της πρώτης κατηγορίας σε σύγκριση με το 23,5% της δεύτερης κατηγορίας.

Σε επίπεδο κρατών-μελών οι νέοι που έχουν λάβει πρόσθετη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση στην αγορά εργασίας από όσους διαθέτουν απλώς τη βασική εκπαίδευση, με εξαίρεση την Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα το ποσοστό χωρίς πρόσθετη επαγγελματική κατάρτιση είναι 14,3%. Με πρόσθετη επαγγελματική κατάρτιση το ποσοστό είναι 20%.

Γιατί κάνω αυτήν την παρένθεση και την αναφορά; Γιατί ο κ. Πρωτόπαπας σε ένα πλεόνασμα πολιτικής αυταρέσκειας είπε ότι πάμε καλά εκεί, όταν είναι γνωστό ότι απεκλείσθη η Ελλάδα από τα κοινοτικά κονδύλια λόγω των παρατυπιών –και η λέξη παρατυπία είναι πολύ επεικής έκφραση– λόγω των σκανδάλων. Η Νέα Δημοκρατία θα ήταν πρόθυμη να συζητήσει ουσιαστικές τομές, αλλά με παράλληλη στήριξη των ανέργων.

Τολμάτε να υπερηφανεύεσθε γιατί ασθμαίνοντας φέρνετε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους νέους μέχρι είκοσι εννέα ετών και δεν αναδεικνύουμε ως αυτοκριτική, όλοι μας εάν θέλετε, το γεγονός ότι έχουμε αυτό το έλλειμμα κοινωνικής πολιτικής και συνταγματικής αταξίας, εάν θέλετε, ότι οι άνεργοι στην πατρίδα μας δεν έχουν ούτε καν το στοιχειώδες δικαίωμα της προσέγγισης στο υπέρτατο κοινωνικό αγαθό που είναι η υγεία; Γιατί συνεχώς αποκλείετε από την κοινωνική Ευρώπη; Γιατί αγνοείτε ότι μόνο το 0,4% πάει στους ανέργους, ενώ στην υπόλοιπη Ευρώπη πάει το 2,5%;

Γιατί ξεχνάτε ότι έχουμε το μικρότερο χρόνο διάρκειας του επιδόματος ανεργίας και το μικρότερο περιεχόμενο δικαιούχων του επιδόματος ανεργίας; Να προχωρήσουμε, να δώσουμε όλοι σε μία υπόθεση βελτίωσης των πιθανοτήτων απασχόλησης, και οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι. Στο κάτω-κάτω άνεργοι δεν είναι τα παιδιά των εργοδοτών, άνεργοι είναι τα παιδιά των εργαζομένων. Είναι πρόθυμοι να δώσουν και αυτοί. Αλλά μόνο αυτοί; Γιατί δεν προχωρείτε και στην υιοθέτηση των άλλων θέσεων που σας έχει προτείνει η Νέα Δημοκρατία για το κοινωνικό κράτος, για το επίδομα μητρότητας;

Ασφαλώς δεν πρόκειται να δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης, αν δεν πάμε στην ανάπτυξη. Ανταγωνιστικότητα, ανάπτυξη, απασχόληση. Σύνθημα θα μείνει; Θα πάμε στην ανάπτυξη χωρίς διαρθρωτικές αλλαγές; Θα πάμε στην ανάπτυξη χωρίς αποκρατικοποιήσεις; Θα πάμε στην ανάπτυξη χωρίς απορρόφηση των κοινοτικών πόρων; Θα πάμε στην ανάπτυξη χωρίς στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων; Θα αφαιρέσετε το βρόγχο από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις των αντικειμενικών κριτηρίων; Θα πάρουμε παράλληλα μέτρα στήριξης της κοινωνικής συνοχής; Όλα αυτά τα αποσυνδέετε, επειδή αποδειχθήκατε ανεπαρκείς να υλοποιήσετε τη δέσμευσή σας για διευθέτηση του χρόνου εργασίας με διευθετικό δικαίωμα; Θα τα αποσιωπήσουμε; Θα μπορούμε να πάμε σε ανάπτυξη χωρίς πάταξη της διαφθοράς; Δεν το γνωρίζετε, δεν το βιώνετε ότι η διαφθορά κρατά δέσμια την ελληνική οικονομία και δεν μπορεί να εκτιναχθεί;

Ας είστε λοιπόν προσγειωμένοι και ειλικρινείς και μετριοπαθείς. Να ομολογήσετε ότι αυτό το νομοσχέδιο προέκυψε χάρη της τιμής των όπλων, επειδή είχατε υποσχεθεί ότι θα φέρετε ένα νομοσχέδιο. Θα έχουμε την ευκαιρία και στις δευτερολογίες να σας πούμε, γιατί αχρηστεύετε το μεγάλο θεσμό των τοπικών συμφώνων και γιατί, έτσι όπως αναδεικνύετε τη μερική απασχόληση, πιο πολύ γίνεται απειλή και λιγότερο συμπληρωματική λύση για πληθυσμιακές ομάδες που την επιλέγουν και την προτιμούν. Αλλά κρατήστε λίγο χαμηλούς τους τόνους. Δεν χρειάζεται να τους ανεβάζετε, αφού εσείς ούτε ως άλλως είσθε η Κυβέρνηση της ανεργίας,

εσείς είσθε που βάζετε σε κάθε ελληνικό σπίτι την ανεργία.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Τζανής έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Τζανή, συγγνώμη.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σε τι συνίσταται το προσωπικό;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Το προσωπικό συνίσταται στις αναφορές του κ. Τσοβόλα στο πρόσωπό μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στο μεν πρώτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι τα περί κασέτας, που είπε ο Υπουργός κ. Παπαϊωάννου, με καλύπτουν απολύτως. Και εγώ με τη σειρά μου θέλω να το πω αυτό στον κ. Τσοβόλα.

Το δεύτερο έχει να κάνει με τη στρατηγική μου, όταν ήμουν Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. Θέλω να θυμίσω ότι πολλά από τα πράγματα, που άλλαξαν μέσα στο ελληνικό συνδικαλιστικό κίνημα και που συνεχίζω και τώρα να λέω τα ίδια, έγιναν επί αυτής της εποχής μαζί και με άλλους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν συνιστούν προσωπικό θέμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Συνιστούν προσωπικό θέμα, γιατί μας κατηγορήσαν ότι άλλαξαν θέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν είναι προσωπικό, πολιτικό είναι το θέμα. Προσωπικό είναι εκείνο που προσάπτει φόγο στην προσωπική υπόληψη και στην τιμή του καθένα. Είναι σαφείς οι διαχωρισμοί.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εν πάση περιπτώσει έχει ένα προσωπικό χαρακτήρα και νομίζω ότι το κατάλαβαν όλοι οι συνάδελφοι στην Αίθουσα. Για να κλείσω, θέλω να πω ότι εγώ κρατούσα την ίδια στρατηγική εκσυγχρονισμού και ως Πρόεδρος της Γ.Σ.Ε.Ε. και τώρα και άρα είμαι απόλυτα συνεπής και με τις ιδέες μου και με τις πράξεις μου. Πολλά πράγματα, που έγιναν τότε και άλλαξαν, τα υποστηρίζουμε και τώρα, όπως και πολλά ζητήματα που συνδέονται και με τις ευελιξίες στην αγορά εργασίας. Εκείνο που ποτέ δεν έκανα –θέλω να πω στον κ. Τσοβόλα, ήξερε ότι θα μιλήσω και ως μην έφευγε από την Αίθουσα– είναι ότι δεν χρησιμοποιούσα ένα όνομα ενός τέως ηγέτη και Πρωθυπουργού της χώρας, όπως του Ανδρέα Παπανδρέου, όταν ήμουν ο πρώτος που τον είχα εγκαταλείψει και αρνηθεί. Αυτό πραγματικά αγγίζει τα όρια ενός χαρακτηρισμού, που δεν θέλω να δώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ! Δεν υπάρχει προσωπικό θέμα.

Ορίστε, κύριε Τζανή, έχετε το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μία παρατήρηση κατ' αρχήν από ένα στέλεχος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που ξεκίνησε από τα "τσικό" της ομάδας. Η εξέλιξη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν είναι μονοπώλιο κανενός. Είναι και δικό σας, είναι πρωτίστως του Ανδρέα Παπανδρέου, είναι όλων όσων συνέβαλαν, λιγότερο ή περισσότερο, στη δημιουργία ενός κόμματος που το αγκάλιασε, το εμπιστεύθηκε και το εμπιστεύεται ο ελληνικός λαός. Η απάντηση είναι οφειλόμενη στον κ. Τσοβόλα, διότι, παρά το σεβασμό που του έχω, δεν συγχωρώ αυτήν τη διάθεση μονοπωλίου της ιστορικής εξέλιξης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ούτε δίνω το δικαίωμα σε κανέναν προσωπικά, κατά το μέρος που με αφορά, να διαχωρίζει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε καλό ή κακό, λες και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι χαλβάς, που πουλιέται σε κάποια γωνιά.

Κύριε Πρόεδρε, το Σύνταγμα ξεκινά με μία ρητή επιταγή, όσον αφορά τη σχέση κράτους και απασχόλησης. Η επιταγή αυτή ορίζει ότι η εργασία αποτελεί δικαίωμα και τελεί υπό την προστασία του κράτους μεριμνώντος για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης. Αυτό είναι ευθύνη της κάθε κυβέρνησης. Να προστατεύει την εργασία ως δικαίωμα και ως αγαθό και τελικά να μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης.

Ασφαλώς, όπου αυτό μπορεί να γίνει, η πολιτεία πρέπει να μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης. Είναι αστείο να σκέφτεται κανείς ότι η κάθε κυβέρνηση δεν θα ήθελε να είναι σε θέση να επιβάλει την πλήρη απασχόληση. Το ερώτημα όμως είναι: σε μία κοινωνία που εξελίσσεται με τους ρυθμούς που εξελίσσεται, σε μία κοινωνία όπου συστήματα κατέρρευσαν μαζί με τη δυναμική τους, έχει το κράτος τη δυνατότητα να επιβάλει τους όρους που θα ήθελε να επιβάλει στην πλευρά που έχει στα χέρια της τη διάθεση του αγαθού της εργασίας; Αυτό το ερώτημα πρέπει να το προσεγγίσουμε όλοι μας με απόλυτη ειλικρίνεια, εάν θέλουμε να βοηθήσουμε στη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης.

Είναι εξαιρετικά ωραίο και εύκολο να καταλογίζει κανείς ευθύνες στην Κυβέρνηση που θεσμοθετεί τη μερική απασχόληση στο δημόσιο τομέα, ενώ θα θέλαμε να υπάρχει πλήρης απασχόληση στο δημόσιο τομέα. Ταυτόχρονα όμως θα είναι και δίκαιο να απαντά κανείς στο ερώτημα: το δημόσιο ως εργοδότης, που διαθέτει χρήματα του ελληνικού λαού και καλύπτει τις αμοιβές των απασχολούμενων με τον ιδρώτα του ελληνικού λαού, δεν πρέπει να έχει ίσες δυνατότητες και δικαιώματα σε σχέση με τον ιδιώτη εργοδότη; Εκεί όπου το δημόσιο δεν χρειάζεται να απασχολεί εργαζομένους πλήρους απασχόλησης δεν πρέπει και αυτό να έχει τη δυνατότητα να κάνει μερική απασχόληση, αφού εφόσον δεν έχει τη δυνατότητα να κάνει μερική απασχόληση δεν προσφεύγει ούτε στην πλήρη απασχόληση; Δηλαδή εκεί όπου το δημόσιο δεν χρειάζεται εργαζόμενο πλήρους απασχόλησης, αποφεύγει να προσλάβει ακόμα και μερικής απασχόλησης, διότι δεν αντέχει την οικονομική επιβάρυνση. Το ίδιο ισχύει και στους μικροεπαγγελματίες. Έχετε ρωτήσει δικηγόρους, μαγαζάτορες, συμβολαιογράφους, γιατί δεν παίρνουν βοηθούς; Θα μου πείτε, από εκεί μέσα θα έλθει η απασχόληση; Κανείς δεν ισχυρίζεται κάτι τέτοιο, αλλά αυτοί οι μικροεργοδότες δεν πρέπει να έχουν τη δυνατότητα της με συνθήκες ασφάλειας μερικής απασχόλησης ενός μισθωτού;

Ας πάμε παραπέρα. Όλοι περάσαμε από τα νεανικά μας χρόνια. Εκεί οι ανάγκες του ανθρώπου δεν είναι οι ίδιες με αυτές που έχει όταν κάνει οικογένεια. Αυτή η κατηγορία των νέων ανθρώπων δεν πρέπει να έχει τη δυνατότητα έστω και με μερική απασχόληση να διασφαλίσει τα προς το ζην;

Ο χώρος του Εργατικού Δικαίου είναι ο πιο εύπλαστος χώρος για τη νομολογία. Είναι ένα χωράφι, που η νομολογία το οργάνωσε όπως θέλει. Η διάταξη του άρθρου 1 δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να λέει ότι όταν δύο μέρη συμφωνούν μία σύμβαση ως σύμβαση έργου, ως σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών, ως σύμβαση φασόν, ως σύμβαση απασχόλησης κατοίκων, η σύμβαση θα είναι αυτή που συνομολογούν, εάν γνωστοποιείται στην Επιθεώρηση Εργασίας. Αυτό είναι το τεκμήριο. Εάν δεν γνωστοποιείται, δεν δίνεται η δυνατότητα στον εργοδότη να ισχυριστεί ότι δεν είναι σύμβαση εργασίας.

Μέχρι τώρα η νομολογία ταλανίζεται και προσφεύγει σε διάφορα τεχνάσματα, για να χαρακτηρίσει τη σύμβαση ως σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Εκεί όμως το βάρος της απόδειξης πάλι το φέρνει ο μισθωτός. Όταν ο μισθωτός προσφεύγει στο δικαστήριο και λέει ότι απασχολήθηκε με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, αυτός πρέπει να αποδείξει την εξάρτηση, την εντολή, σε σχέση με τον εργοδότη και τα στοιχεία της σύμβασης εργασίας.

Έρχομαι στο δεύτερο άρθρο. Η μερική απασχόληση –δεν το κατάλαβα, φίλε Μήτσο– δεν ενισχύει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Μα, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να κάνουν πλήρη απασχόληση. Μέσω λοιπόν της μερικής απασχόλησης –χωρίς να είναι ο ιδανικός τρόπος απασχόλησης– θα μπορούν να λειτουργήσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τρίτον, κύριε Υπουργέ, πρέπει να διευκρινίσουμε στο άρθρο 2, τι εννοούμε, όταν λέμε "σε περίπτωση περιορισμού της δραστηριότητας του εργοδότη". Αυτή η αοριστία με φοβίζει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Δηλαδή, εάν ο εργοδότης πει ότι εμένα έπεσε πέρυσι ο

τζίρος μου κατά ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δραχμές, αυτό είναι περιορισμός της οικονομικής δραστηριότητας του εργοδότη, που δίνει τη δυνατότητα να αλλάξει τις σχέσεις εργασίας και να τις κάνει μερικής απασχόλησης, όσες θέλει απ'αυτές;

Έχω μια παρατήρηση στο άρθρο 4, και τελειώνω, που αφορά τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Αυτό τα σύμφωνα αποτελούν αιτήματα των εργατικών κέντρων. Να το ξεκαθαρίσουμε, γιατί αφορά και τη Μαγνησία, που αναφέρθηκε ο κ. Κωστόπουλος. Αυτά τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης είναι μια νέα μορφή απασχόλησης, κατισχύουν των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και θα ήθελα να περιορίσουμε λίγο το χώρο εφαρμογής.

Ύστερα από την πρόσφατη επέκταση της κατηγορίας Γ', σε όλη την Ελλάδα σχεδόν –θα έχετε υπόψη σας την πρόσφατη τροπολογία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας– οι φθίνουσες περιοχές βιομηχανικά, που σεις με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας, είχαν προσδιοριστεί και ήταν επτά–οκτώ, έχουν γίνει πλέον είκοσι οκτώ. Συνεπώς ανοίγεται η ψαλίδα και δίνεται η δυνατότητα σε πολλούς νομούς να προσφύγουν στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, χωρίς αυτοί οι νομοί να έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με αυτούς που βρίσκονται σε πραγματική αποβιομηχάνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παντερμαλής έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ: Είναι εκπληκτικό, κύριε Πρόεδρε, πόσο γρήγορα στην Ελλάδα η αγορά χρήματος ανέκαμψε, προσαρμόστηκε στο διεθνή ορίζοντα και βρέθηκε στην πρωτοπορία, απ' ό,τι ξέρω. Αντίθετα, η αγορά εργασίας με αργούς ρυθμούς παίρνει επάνω της. Θεωρώ ότι αυτό το νομοσχέδιο προάγει το θέμα των εργασιακών σχέσεων και αυτό γιατί το πραγματεύεται μέσα στην προοπτική των νέων διαστάσεων στη νέα οικονομία.

Έχω λοιπόν μια παρατήρηση να κάνω και ξεκινάω λέγοντας ότι ο εργαζόμενος σήμερα δεν είναι μόνο ο βιομηχανικός εργάτης, ή ο εργάτης της οικοδομής, είναι και ο ακαδημαϊκός "εργάτης" ή εργαζόμενος. Έτσι, ενώ στο άρθρο 2 στην παράγραφο 15, δίνεται η δυνατότητα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα να εφαρμόσει τη μερική απασχόληση με σχέση ιδιωτικού δικαίου, δεν γίνεται το ίδιο και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όπου είναι απαραίτητο αυτό σε όφελος του εργαζομένου και της ποιότητας της εργασίας. Μιλάω για τα πανεπιστήμια και τους ερευνητικούς χώρους, όπου σήμερα υπάρχει μια τρομοκρατία να προσλάβεις κάποιους για μερική απασχόληση. Ενώ έχεις χρήματα, σου κρούουν οι υπηρεσίες τον κώδωνα του κινδύνου και σου λένε, έχεις χρήματα να τον κρατήσεις μονίμως, ή έστω εκτάκτως, με πλήρη απασχόληση; Όταν δεν μπορείς να συνάψεις αυτήν τη σύμβαση, δεν τον προσλαμβάνεις και χάνονται τα χρήματα και δεν προωθείς την έρευνα και την ποιότητα εργασίας του νέου ανθρώπου.

Δεν καταλαβαίνω, γιατί δεν είναι δυνατόν τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ιδρύματα να έχουν αυτήν τη δυνατότητα. Πρέπει να σας πω, ως παράδειγμα ότι εμείς στις ανασκαφές μπορούμε να έχουμε φοιτητές για άσκηση, να τους δίνουμε όμως μόνο πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές το χρόνο. Αυτοί ωστόσο μπορούν να προσφέρουν ουσιαστική εργασία και να κάνουν κάτι, χωρίς να στερήσουν εργασία από άλλους, γιατί μόνο αυτοί μπορούν να το κάνουν και όχι ένα πεπειραμένος. Γιατί λοιπόν να μην τους δώσουμε τη δυνατότητα να έχουν μερική απασχόληση;

Για τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ιδρύματα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα πρόσληψης για μερική απασχόληση, για να μην καταφεύγουν ορισμένα ιδρύματα σε πλάγιους τρόπους πληρωμής, κάτι που δεν προωθεί τη διαφάνεια στις εργασιακές σχέσεις και δεν προωθεί την υπόθεση που λέγεται ανάκαμψη της χώρας και ανάπτυξη και βοήθεια προς τους εργαζόμενους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σουφλιάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω για το χρόνο. Όταν ο Πρόεδρος της Βουλής είπε ότι θα

συζητήσουμε τα τέσσερα άρθρα μαζί, τον ρώτησα πόσος θα είναι ο χρόνος και είπε ότι θα έχετε την άνεση του χρόνου να μιλήσετε. Τέσσερα άρθρα επί πέντε λεπτά, αν τα συζητούσαμε ένα–ένα, θα ήταν είκοσι λεπτά. Δεν ζητώ, λοιπόν, τα είκοσι λεπτά, αλλά τουλάχιστον τα δέκα λεπτά. Και για έναν άλλο λόγο: Είμαι αν θέλετε και ο συντάκτης του ν. 1892, στον οποίο βασίζεται ακριβώς και αυτό το νομοσχέδιο και πολλά από τα άρθρα αναφέρονται εκεί.

Αλλά προκαταβολικά, όμως, παρακολουθώντας τη Βουλή, θα ήθελα να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε. Δεν φταίτε εσείς. Φταίνε ο Κανονισμός και η νοοτροπία των ομιλητών. Τελικώς, για να μιλήσει κανένας Βουλευτής με άνεση, χωρίς το άγχος ή την ταλαιπωρία να περιμένει –εγώ είμαι ο τρίτος ομιλητής και έπρεπε να περάσουν τέσσερις ώρες για να πάρω το λόγο– πρέπει να είναι ή Αρχηγός κόμματος ή Υπουργός ή Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Και φυσικά διαμαρτύρονται οι κάτοικοι των νομών και λένε "δεν σε ακούσαμε, κύριε Βουλευτά, δεν είπες τίποτα". Τι να απαντήσει ο Βουλευτής; Κάτι πρέπει να αλλάξει. Διότι όλοι δεν μπορούν να γίνουν ούτε Υπουργοί, ούτε Αρχηγοί κομμάτων ή Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Εν πάση περιπτώσει, μερικοί ας προσπαθήσουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μερικοί το επιδίδουν και πιθανόν να το επιτύχουν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλομελέτα και έρχεται.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, κατ'αρχήν όλοι πρέπει να δούμε την πραγματικότητα, την παγκόσμια πραγματικότητα. Δεν είμαστε μοναχοί μας. Συζητάμε εδώ για την προστασία των εργαζομένων και όλα αυτά τα πράγματα, τα οποία πολλές φορές χαιδεύουν αυτά και τελικώς δεν λύνουν προβλήματα. Η οικονομία μας είναι ανοιχτή στους ορίζοντες, αλλά και στις δυνάμεις που λειτουργούν στην παγκόσμια οικονομία. Η παγκόσμια οικονομία έγινε διεθνής, δηλαδή δεν υπάρχουν εμπόδια σε τίποτα, και ταυτόχρονα εκείνο που παρατηρείται είναι ο καιρίος, ο απόλυτος ανταγωνισμός; Αν δεν έχουμε μερίδιο στην αγορά της Ευρώπης, ή την παγκόσμια οικονομία, θα τρωγόμαστε μεταξύ μας, δεν θα δημιουργούνται θέσεις εργασίας και επομένως η προστασία των εργαζομένων δεν θα έχει και νόημα.

Το τρίπτυχο ανταγωνιστικότητα, ανάπτυξη, απασχόληση είναι άρρηκτα δεμένα τα δύο με το ένα, ή το ένα με το άλλο. Πώς θα έχετε απασχόληση, αν δεν έχετε ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και ανάπτυξη; Πώς θα έχετε, αλήθεια, ανάπτυξη, αν δεν έχετε ανταγωνιστικότητα; Αυτά πρέπει να τα δει κανένας όλα μαζί και οι πολιτικοί καθοδηγούν, είναι οδηγοί. Δεν παρακολουθούν –αν θέλετε– τι αρέσει ή τι δεν αρέσει. Και κάποτε σε αυτόν τον τόπο οι κυβερνήσεις πρέπει να καταλάβουν και να συνειδητοποιήσουν ένα πράγμα, ότι καθήκον τους δεν είναι πώς θα ξαναβγούν κυβέρνηση. Καθήκον τους είναι να κάνουν το σωστό και να οδηγήσουν το λαό και την οικονομία σ' ένα καλύτερο μέλλον.

Εξάλλου για τα θέματα της εργασίας έχουν γίνει τόσες μελέτες και υπάρχει και εκείνο το περίφημο βιβλίο "Το τέλος της εργασίας" του Ρίφκιν, που καλό είναι να το δούμε όλοι και να το διαβάσουμε. Διότι πλέον οι άλλοι ασχολούνται με τα μέλλοντα, αυτά που έρχονται, δηλαδή με την τεχνολογία έχουμε αμέσως και μάλιστα σε πολύ μεγάλο βαθμό μείωση των θέσεων εργασίας. Πάμε σε μια κοινωνία, που η εργασία θα πάρει πλέον άλλες μορφές, θα πάμε σε μια άλλη κοινωνία. Και εμείς συζητάμε αυτά που οι άλλοι λαοί και οι άλλες χώρες τα έχουν λύσει.

Δεν ψήφισα τον νομοσχέδιο επί της αρχής, κύριε Υπουργέ, για τον εξής απλό λόγο. Γιατί είναι αποτέλεσμα συμβιβασμού και μάλιστα κομματικού συμβιβασμού. Κανονικά με αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να έχετε έλθει εδώ με τολμηρά βήματα και να στηρίζετε με όσα μέσα –και εγώ θα είμαι σαφής και συγκεκριμένος, διότι θεωρώ ότι οι γενικολογίες δεν έχουν νόημα μέσα σε αυτήν την Αίθουσα– την ευελιξία και την

απελευθέρωση της αγοράς.

Οι μόνες διαρθρωτικές αλλαγές που έγιναν τα τελευταία πενήντα χρόνια και εσείς το ξέρετε, είναι αυτές που έκανα εγώ ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας με τον 1892 το 1990, όταν θεσμοθέτησα με την ψήφο της Βουλής βεβαίως, ως ιδιαίτερο θεσμό τη μερική απασχόληση. Όταν θεσμοθέτησα ως ιδιαίτερο θεσμό τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Επεκτάσεις του νόμου εκείνου κάνετε. Τι χρειαζόταν να κάνετε με αυτόν το νόμο αλήθεια; Διότι κατά τα άλλα έχει βέβαια και ορισμένες θετικές διατάξεις για τα ιδιωτικά γραφεία συμβούλου εργασίας που συμφωνώ, για τις επιθεωρήσεις εργασίας, που είναι αν θέλετε διόρθωση ημερησίων και καλά κάνετε και επαναφέρετε στο Υπουργείο Εργασίας και όχι στους νομάρχες.

Αλλά χρειαζόταν άλλα βήματα. Ποια βήματα δηλαδή; Γιατί δεν εναρμονίζεστε με την εγκύκλιο της ΕΟΚ στο θέμα της απόλυσης; Άκουσα τον κ. Πρωτόπαπα να λέει "στη Γαλλία πλέον δεν έχουν όριο και δεν ελέγχονται οι απολύσεις και εμείς ως σοσιαλιστές δεν το δεχόμαστε". Τι εσείς; Εκεί δεν είναι σοσιαλιστές; Δεν πονάνε; Εμείς δεν πονάμε για τον εργαζόμενο; Προστατεύουμε δήθεν τον εργαζόμενο, αν δεν δημιουργούμε βιώσιμες θέσεις εργασίας; Πώς δημιουργούνται οι βιώσιμες θέσεις εργασίας; Με τις αγκυλώσεις, στην εργασία; Όχι βέβαια.

Πώς πήγε τον ανήφορο η Πορτογαλία, αν θέλετε, η Αγγλία; Το πρώτο το οποίο έκαναν ήταν να δημιουργήσουν ευελιξία και να απελευθερώσουν την αγορά εργασίας.

Και έρχομαι στα επί μέρους θέματα.

Πρώτα-πρώτα, το άρθρο 1 –εδώ θα συμφωνήσω, όσο παράξενο κι αν φαίνεται, με τον κ. Κωστόπουλο– πιστεύω ότι δεν θα έχει κανένα νόημα, διότι δεν είναι θέμα νομοθεσίας, είναι θέμα βούλησης της πολιτείας.

Σε ό,τι αφορά τη μερική απασχόληση, έχω να πω ότι στο άρθρο 38 προέβλεπα τη μερική απασχόληση και κάνετε μία επέκταση με πολλές φιλολογίες –δεν πειράζει– στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Εγώ συμφωνώ και ψηφίζω το άρθρο. Δεν συμφωνώ όμως με μία άποψη που άκουσα, ότι πρέπει να μπει όριο στους μερικώς απασχολούμενους. Έχουμε δει την πραγματικότητα; Από την ώρα που πλέον θεσμοθέτησα τη μερική απασχόληση το 1990, βάσει της μερικής απασχόλησης εργάζονται πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες άνθρωποι. Εάν δεν υπήρχε αυτό ο θεσμός πολλοί από αυτούς δεν θα εργάζονταν. Και όχι μόνο αυτό, αλλά πολλές επιχειρήσεις θα είχαν κλείσει, διότι όταν η επιχείρηση απαιτεί κάποιον εργαζόμενο με τέσσερις ή πέντε ώρες και του φορτώνεις κάποιον εργαζόμενο με οκτάωρο, δεν βγαίνει. Και πρέπει εδώ να δούμε τις επιχειρήσεις της Ελλάδος, που δεν είναι οι κολοσσοί της Ευρώπης. Είναι μικρο-μικρο-μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τα μέτρα, της Ευρώπης, που έχουν πολύ μεγαλύτερη ανάγκη ευελιξίας της αγοράς εργασίας, και της απελευθέρωσης της αγοράς εργασίας που είναι υπέρ του εργαζομένου.

Στη μερική απασχόληση, απλώς για την ιστορία λέω και για να τα ακούσει και ο κ. Κωστόπουλος, στην εργατική νομοθεσία της Ελλάδος υπήρχε η έννοια της μερικής απασχόλησης με άλλον τρόπο: Η εκ περιτροπής. Εσείς θα τα ξέρετε, κύριε Παπαϊωάννου. Απλώς αυτό που έκανα εγώ με το ν. 1892 είναι να τον κάνω ιδιαίτερο θεσμό και να εξασφαλίσω την κοινωνική ασφάλιση, που δεν υπήρχε, των μερικώς απασχολούμενων.

Και προτείνω, κύριε Υπουργέ, να κάνετε μνεια σαφή του άρθρου 39 του ν. 1892, που προβλέπει την κοινωνική ασφάλιση των μερικώς απασχολούμενων...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Υπάρχει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Υπάρχει. Είναι στο νομοσχέδιο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Εντάξει.

Συμφωνώ με την άποψη του κ. Παντερμαλή. Η μερική απασχόληση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα δεν είναι ανάγκη να πάει στο δημόσιο τομέα ολόκληρο. Αλλά υπάρχουν φορείς όμως, όπως είναι τα ερευνητικά κέντρα, που είτε θέλουμε είτε δεν θέλουμε λειτουργούν με μία ιδιορρυθμία, ακόμα και

τα πανεπιστήμια, τα οποία πρέπει να τα δείτε, μέχρι που να ψηφίσουμε ολοκληρωμένο το νομοσχέδιο, μήπως πρέπει να προσθέσετε κάποιες δύο-τρεις τέτοιες περιπτώσεις.

Σε ό,τι αφορά τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, και εδώ απλώς κάνετε μία επέκταση του άρθρου 40 του ν. 1892.

Εγώ δεν αντιδρώ και σε αυτήν την επέκταση, αλλά θέλω να σας πω όμως τα εξής: Λέτε: "Όταν αντικειμενικοί λόγοι το επιβάλλουν, τότε μπορούμε να πάμε και στις δέκα ώρες. Ποιος θα κρίνει τους αντικειμενικούς λόγους; Εάν δεν απατώμαι, ο ΟΜΕΔ, ο Οργανισμός, δηλαδή Μεσολάβησης και Διαιτησίας, μπορεί να επέμβει στις συμβάσεις επιχειρήσεων πάνω από πενήντα άτομα. Ακόμα και αυτό που κάνετε για τα κάτω των πενήντα ατόμων, στα είκοσι, που λέτε "ενώσεις εργαζομένων οι οποίες δεν έχουν τη δομή ή οι ενώσεις εργαζομένων δεν γίνονται αποδεκτές ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου" και νομίζω ότι σας τα λέει ο κ. Κουκιάδης, ο Πρόεδρος του ΟΜΕΔ, ότι εμείς δεν μπορούμε να επέμβουμε. Άρα λοιπόν εδώ πρέπει να το μελετήσετε και αν ισχύει αυτό που λέω –που ισχύει– ότι ο ΟΜΕΔ μόνο σε επιχειρήσεις πάνω από πενήντα άτομα μπορεί να επέμβει, τότε ποιος θα ελέγχει τους αντικειμενικούς λόγους για να πάμε στο δεκάωρο; Διότι αν μία επιχείρηση βουλιάζει, θέλει πράγματι να κάνει τη διευθέτηση του χρόνου. Εάν δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα του ΟΜΕΔ και δεν πειθείται το συμβούλιο των εργαζομένων, τι θα γίνει; Θα την αφήσουμε να βουλιάζει η επιχείρηση;

Εδώ ξέρουμε από το παρελθόν ότι πάρα πολλές επιχειρήσεις στην Ελλάδα έκλεισαν, ακριβώς γιατί δεν υπήρχαν οι δυνατότητες προ του 1990 της μερικής απασχόλησης και της διευθέτησης του χρόνου.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των τοπικών συμφωνιών απασχόλησης. Εγώ αυτό το άρθρο πιστεύω ότι θα είναι ανενεργό. Δεν πρόκειται να γίνει τίποτα με αυτό. Πότε να μαζευτούν όλοι αυτοί να συμφωνήσουν; Και μάλιστα όταν θέτει ως όρο ότι πρέπει να είναι παρών, το αντιπροσωπευτικότερο εργατικό κέντρο. Μπορεί να πει ότι: "δεν έρχομαι", άρα δεν πρόκειται να γίνει τοπική συμφωνία απασχόλησης. Ενώ η κατεύθυνση, εκεί που είναι φθίνουσες οι περιοχές να μην ισχύουν οι κλαδικές συμβάσεις, είναι σωστή, δεν πρόκειται να γίνει τίποτα.

Επανέρχομαι στα αρχικά που σας είπα, και μιλώ για τον εαυτό μου, για το τι έπρεπε να κάνετε, για να μπορώ να ψηφίσω επί της αρχής το νομοσχέδιο και τι έπρεπε να κάνετε, για να υπηρετήσετε την ευελιξία, την απελευθέρωση της αγοράς εργασίας. Γιατί έχουμε την αγορά εργασίας την πλέον προστατευτική στην Ευρώπη. Φεύγουν επενδύσεις, δεν έρχονται ξένες επενδύσεις ακριβώς λόγω αγοράς εργασίας αλλά και άλλων βέβαια μειονεκτημάτων που έχουμε, διότι δεν είμαστε κράτος οργανωμένο. Δεν είμαστε κράτος σε τελευταία ανάλυση και φαίνεται από πάρα πολλά γεγονότα.

Τι έπρεπε να κάνετε. Σε ό,τι αφορά τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, η δική μου πρόταση –και την είχα καταγράψει, όταν έφτιαχνα το πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας το 1987– είναι να ισχύει η νεότερη και ειδικότερη σύμβαση και όχι η ευνοϊκότερη. Αυτό πρέπει να είναι το άρθρο.

Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει το εξής: Ότι δεν δεσμεύεται σε επιχειρησιακό επίπεδο με τη σύμβαση την κλαδική, αλλά μπορεί να κάνει μια άλλη σύμβαση κάτω από την κλαδική, δηλαδή νεότερη και ειδικότερη. Απλώς σέβεται την εθνική συλλογική σύμβαση. Εκεί είναι θέμα εργοδότη και εργαζομένων.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Αυτό κάνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Δεν το κάνει, και αυτό που σας προτείνω είναι θέμα καθαρό και δεν θα υπήρχαν προβλήματα εφαρμογής.

Επίσης, εδώ έπρεπε να καθορίσετε ποιες είναι οι φθίνουσες περιοχές. Λέτε στη Γ' Ζώνη. Είναι λάθος. Στη Γ' Ζώνη είναι άλλα τα κριτήρια, που κατατάσσουμε τις περιοχές με κίνητρα για να γίνουν επενδύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Γ' Ζώνη είναι όλη η Ελλάδα πλέον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Σωστά. Και άλλα είναι τα κριτήρια για να καθορίσουμε μια περιοχή, που είναι φθίνουσα. Κάνετε

πολύ μεγάλο λάθος. Θα έπρεπε με το νόμο να πείτε: Με προεδρικό διάταγμα θα καθοριστούν ποιες είναι οι με απόφαση του Υπουργού φθίνουσες περιοχές, για να ισχύουν οι ιδιαίτερες ρυθμίσεις. Και τελειώνοντας προτείνω να διαγράψουμε τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης, που είναι ανεφάρμοστα, και να περιλαμβάνει ο νόμος τη νεότερη και ειδικότερη σύμβαση.

Δύο κουβέντες ακόμη θέλω να πω και τελειώνω με την κατάρτιση.

Κύριε Υπουργέ, ξεοδεύονται πολλά λεφτά για την επαγγελματική κατάρτιση. Οι ειδικοί λένε ότι το 2005 αυτά που θα ισχύουν και θα εφαρμόζονται στη σύγχρονη τεχνολογία δεν τα γνωρίζουμε κατά 70%. Τόσο ταχεία δηλαδή είναι η ανάπτυξη της γνώσης και ήδη όλοι ομιλούν περί της άυλης επένδυσης, δηλαδή της γνώσης και της κατάρτισης. Ξοδεύονται πάρα πολλά λεφτά και δεν θα μπω τώρα σ'αυτά που είπε ο κ. Μιχαλολιάκος, ο οποίος πιστεύω ότι έχει δίκιο και δεν έχετε δίκιο εσείς. Αλλά η ουσία του πράγματος είναι ότι στην άτυπη κατάρτιση, που περνάει μέσα από το Υπουργείο Εργασίας, ξεοδεύονται τα λεφτά χωρίς να πίνουν τόπο. Πολλές φορές, ας το πούμε καθαρά, για τη στήριξη επιχειρήσεων, όχι για την κατάρτιση των εργαζομένων.

Δώστε έμφαση στην τυπική κατάρτιση. Περνάει η τυπική κατάρτιση μέσα από το θεσμό των ΙΕΚ, που έκανα ως Υπουργός Παιδείας. Εσείς έχετε τη δυνατότητα να κάνετε τέτοια ΙΕΚ. Κάνετε τα, λοιπόν, και ξεδεψτε λεφτά στην τυπική κατάρτιση, που πίνουν και τόπο.

Σε ό,τι αφορά την άτυπη κατάρτιση, φτιάξτε κάποια υπηρεσία και ελέγξτε κι εσείς ο ίδιος. Δισεκατομμύρια ξεοδεύονται, χωρίς να πίνουν τόπο. Η κατάρτιση αυτή είναι η βάση που στηρίζει και προστατεύει τους εργαζόμενους, αυτή που στηρίζει την οικονομία. Ποιους εργαζόμενους προστατεύουμε στην Ελλάδα, όταν τριακόσιοι πενήντα χιλιάδες αλλοδαποί μπαίνουν, βγαίνουν, εργάζονται όπου θέλουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Σουφλιά, τελειώσατε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, διότι είναι μεγάλο θέμα αυτό.

Και ως κράτος να πούμε ότι εμείς τα μάθαμε στην πλάτη μας αυτά, όταν το 1950 έφευγαν οι Έλληνες στη Γερμανία και στο Βέλγιο. Δηλαδή έρχεσαι, κύριε, στην Ελλάδα ως αλλοδαπός, θα δηλώσεις σε ποιους εργοδότες θα δουλέψεις και ταυτόχρονα θα ζητήσεις τη δήλωση του εργοδότη. Να μπει μια τάξη στην αταξία της αγοράς εργασίας. Ποιον εργαζόμενο θέλουμε να προστατεύσουμε δήθεν, καταργώντας τη μερική απασχόληση, όταν υπάρχει πλήρης αναρχία, σε ό,τι αφορά την αγορά εργασίας; Όταν η οικονομία, επίσης, δεν μπορεί να πάει μπροστά, διότι έχουμε μια τέτοια αγορά εργασίας, χωρίς απελευθέρωση και ευελιξία;

Εν πάση περιπτώσει –απευθύνομαι στον κ. Κωστόπουλο– και στις χώρες του υπαρκτού σοσιαλισμού παύουν πλέον να λένε τα παλιά εκείνα. Μιλάνε πλέον και εφαρμόζουν και αυτοί αυτές τις αρχές της ευελιξίας και της απελευθέρωσης των αγορών.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μα και εκεί δεξιόι είναι, όπως και εδώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Γκελεστάθης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είπε στην ομιλία του ότι οι διατάξεις του νομοσχεδίου αποτελούν σύμπτωση απόψεων και, εν πάση περιπτώσει, συγκερασμό των απόψεων των ενδιαφερομένων μερών.

Αλλά έχω εδώ το υπόμνημα του Εργατούπαλληλικού Κέντρου Αθήνας με αριθμό πρωτοκόλλου 3784 στις 4.8.1998, που απευθύνεται προς τους Βουλευτές, που αποτελούμε το Τμήμα Διακοπής της Βουλής.

Μεταξύ των άλλων λέει: "Εμείς οι εργαζόμενοι και εργαζόμενες της Αθήνας, οι άνεργοι και οι συνταξιούχοι, που συγκεντρωθήκαμε μετά από κάλεσμα του ΕΚΑ, με αίσθημα ευθύνης απαντάμε όχι στο αντεργατικό νομοσχέδιο, που

γυρίζει τις κατακτήσεις και τα δικαιώματά μας δεκαετίες πίσω. Απαιτούμε να αποσυρθεί τώρα ως απαράδεκτο και αντιδραστικό". Και αναλύει τις απόψεις του και βέβαια δεν τις κρίνω.

Έχω το υπόμνημα της 15ης Ιουλίου 1998, απευθυνόμενο επίσης προς τους Βουλευτές του Τμήματος, του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, που διατυπώνει τις απόψεις των μελών του και ασφαλώς βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Έχω την έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής, για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, της 31 Ιουλίου 1998, που διατυπώνει τις ζωηρότατες επιφυλάξεις που έχει για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Έχω τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής Ελλάδος, η οποία επίσης περιγράφει τις αντιρρήσεις που έχει και τις επιφυλάξεις για τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Επομένως, για ποιο νομοσχέδιο μίλησε ο κύριος Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι ορθοτομεί τα θέματα αυτά κατά το σωστό τρόπο;

Το άρθρο 1, για τις άτυπες μορφές απασχόλησης, είναι αναμφισβήτητη πρόχειρα και απλοϊκά διατυπωμένο, διότι είναι ασαφές και ασφαλώς δημιουργεί πρόσθετες γραφειοκρατικές διαδικασίες και επιβαρύνσεις σε βάρος των ενδιαφερομένων. Η διάταξη αυτή δημιουργεί δυσβάστακτο βάρος και σοβαρά προβλήματα ιδιαίτερα στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ενώ αντίθετα θα έπρεπε να τις ενισχύει για την ανάπτυξή τους.

Υπάρχει επίσης ασάφεια, διότι κατά παράβαση της πάγιας εργατικής νομοθεσίας εισάγεται ως μοναδικό κριτήριο για τη φύση της παρεχόμενης εργασίας η κατά κύριο λόγο ή η αποκλειστική απασχόληση. Για τη διάταξη αυτή υπάρχει διχογνωμία στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή Ελλάδος από εργοδότες και από εργαζόμενους. Επομένως, το άρθρο αυτό πρέπει να τροποποιηθεί ανάλογα, για τη σωστή ρύθμιση των θεμάτων αυτών.

Το άρθρο 2 αναφέρεται στη μερική απασχόληση. Ο θεσμός της μερικής απασχόλησης που έχει θεσμοθετηθεί και ισχύει με το ν. 1892/90, όπως είναι γνωστό, έχει αποτύχει και είμαστε η χώρα με το μικρότερο ποσοστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 5%. Αυτό οφείλεται στη δυσπιστία που συνάντησε, τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τους εργαζόμενους. Και οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι έχουν εκφράσει αρνητική άποψη και δεν έχουν συμφωνήσει στο κείμενο αυτό, το οποίο κατά τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος έπρεπε να συνοδεύεται από μέτρα ενθάρρυνσης πλήρους απασχόλησης, ενώ οι εργοδότες το θεωρούν γραφειοκρατικό. Οι νέες ρυθμίσεις που εισάγονται με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 και με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 το μόνο που επιτυγχάνουν είναι ότι δημιουργούν νέες πρόσθετες υποχρεώσεις και ο θεσμός δεν προωθείται ως συμπληρωματικός των παλαιών μορφών εργασίας. Δεν γνωρίζετε ότι υπάρχει απώλεια θέσεων μερικού χρόνου απασχόλησης, οι οποίες θα μπορούσαν να καλύψουν μεγάλες κατηγορίες εργαζομένων, όπως άτομα με οικογενειακές υποχρεώσεις, παραδείγματος χάρη σπουδαστές κλπ., διότι εισάγονται βαρύτερες κυρώσεις σε περίπτωση και απλής ακόμη αμέλειας, όπως για παράλειψη γνωστοποίησης στην Επιθεώρηση Εργασίας των σχετικών συμβάσεων και μάλιστα χωρίς να θεσπίζεται δυνατότητα προσφυγής κατά της επιβολής των ποινών.

Η διάταξη της παραγράφου 12 δεν μπορεί να εφαρμοστεί στις μικρές επιχειρήσεις κάτω των δέκα ατόμων, οι οποίες, ως γνωστό, αποτελούν το 95% του συνόλου των επιχειρήσεων.

Με τη διάταξη της παραγράφου 15, που προβλέπει προσλήψεις στον ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά παρέκκλιση του ν. 2190/94, ανοίγει το δρόμο σε καταχρηστικές προσλήψεις. Τόσο οι εργοδότες όσο και οι εργαζόμενοι έχουν ζητήσει να απαλειφθεί.

Πιστεύω ότι θα θελήσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να τροποποιήσει τουλάχιστον τη διάταξη αυτή, να διαφυλάξει την εφαρμογή του ν. 2190.

Άρθρο 3, για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Στη διάταξη αυτή υπάρχει αντίρρηση για το περιεχόμενό της και από τις δύο πλευρές. Οι εργοδότες λένε ότι, παρ' ότι σκοπός του άρθρου ήταν η διευκόλυνση του προγραμματισμού των επιχειρήσεων σε μεγαλύτερο χρονικό ορίζοντα, η υποχρεωτική συμφωνία με το συμβούλιο των εργαζομένων, παράγραφος 2, δημιουργεί αδυναμία των μικρών επιχειρήσεων να επωφεληθούν από το μέτρο αυτό. Αλλά υπάρχει και έλλειψη πρόβλεψης σε περίπτωση ασυμφωνίας εργοδότη και εργαζομένων.

Άρθρο 4, για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Στη διάταξη αυτή υπάρχει αοριστία ως προς τις περιοχές εφαρμογής και προβληματική εφαρμογή λόγω της νομικής φύσεως, δηλαδή απλή ενοχική συμφωνία η οποία ανατρέπει τις κανονιστικές ρυθμίσεις της συλλογικής σύμβασης εργασίας. Αλλά, όπως είναι γνωστό, η μέχρι σήμερα εφαρμογή στη χώρα μας, σε αντίθεση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, δεν δημιούργησε νέες θέσεις εργασίας. Για το άρθρο αυτό υπάρχουν σοβαρές αντιδράσεις και από τις εργοδοτικές οργανώσεις και από τη Γ.Σ.Ε.Ε.

Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία αυτή θέλω να θέσω υπόψη του κυρίου Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να έχει τη δυνατότητα της μελέτης, δύο τροπολογίες που έχουν κατατεθεί. Η πρώτη έχει γενικό αριθμό 1071 και ειδικό 138, που αφορά ένα αίτημα του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, που πρέπει οπωσδήποτε να ρυθμιστεί με την ευκαιρία αυτού του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αυτά να τα πείτε στις τροπολογίες, που θα συζητηθούν την Παρασκευή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή ενδέχεται να μη συζητηθούν τροπολογίες, γι' αυτό τα λέω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αναφέρετε τους αριθμούς και από εκεί και πέρα θα τις δει ο Υπουργός. Έχετε περάσει κατά πολύ το χρόνο της ομιλίας σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δώσατε μια ανοχή χρόνου μεγάλη σε όλους τους ομιλητές. Σε εμένα θέλετε να εφαρμόσετε τον Κανονισμό για το χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τι να σας πω, κύριε Γκελεστάθη.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Τελειώνω. Είναι και η τροπολογία με γενικό αριθμό 1970 και ειδικό 137, που αφορά έναν αριθμό εργαζομένων στις δημοτικές επιχειρήσεις, όπου έχει δημιουργηθεί σοβαρότατο πρόβλημα εις βάρος τους και θα πρέπει και αυτό να αντιμετωπισθεί με το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Κύριε Πρόεδρε, ύστερα από τέσσερα χρόνια και δέκα μήνες, η Κυβέρνηση ασκεί αυτήν τη νομοθετική της πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση αυτού του μεγάλου θέματος της απασχόλησης και της ανεργίας στη χώρα μας. Και όπως διαπιστώθηκε από τη συζήτηση μέχρι στιγμής, υπάρχει τέτοια πρόχειρη αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών, που οπωσδήποτε η Κυβέρνηση πρέπει να θελήσει να τροποποιήσει τουλάχιστον τις βασικές διατάξεις, διότι τα θέματα αυτά δεν επιδέχονται αναβολής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η εξέλιξη της συζήτησης σήμερα απέδειξε πόσο δίκιο είχαμε χθες, όταν λέγαμε ότι η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου θα πρέπει να γίνει σε δύο μέρες. Μέχρι στιγμής, αν εξαιρέσει κανείς τρεις Βουλευτές που πήραν το λόγο, οι υπόλοιποι επί της αρχής μίλησαν. Βέβαια ο κύριος Υπουργός και ο κύριος Υφυπουργός βρήκαν την ευκαιρία να κάνουν αυτό, που δεν επιτράπη στους Βουλευτές να το κάνουν.

Διότι επιμένοντας χθες να ψηφισθεί το νομοσχέδιο κατ' αρχήν στις 2.00' η ώρα, δεν έδωσαν τη δυνατότητα στους Βουλευτές να δευτερολογίσουν. Και έτσι σήμερα διά της πлагίας και ενώ, κύριε Πρόεδρε, μιλούσαμε επί των άρθρων, είχαμε ουσιαστικά δευτερολογίες των κυρίων Υπουργών και άλλων τινών πριγκίπων της Αιθούσης.

Γι' αυτό λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω να είσθε αυστηρός, αλλά να είσθε αυστηρός και στα σημαντικότερα,

τα οποία είναι αυτά. Διότι από τις 11.00 η ώρα μέχρι προ ενός εικοσαλέπτου, ο Κανονισμός παρεβιάζετο βάνουσα με την ανοχή τη δική σας, ή των προεδρευσάντων κατά τις ομιλίες των αναφερθέντων.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Και μάλιστα με την τυραννία της Πλειοψηφίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καιρός να αποτινάξουμε τους τυράννους και τους πρίγκηπες!

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Γι' αυτό και εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα περιορισθώ στα άρθρα, γιατί όπως θα έχετε διαπιστώσει, κάποια "μυμήγκια" σ' αυτήν την Αίθουσα είναι εκείνα, τα οποία εντρυφούν στη διαδικασία και ίσως με τις ταπεινές τους απόψεις βοηθούν και το σωστό νομοθετικό έργο. Γι' αυτό λοιπόν στα άρθρα θα περιορισθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δηλαδή θεωρείτε τον εαυτό σας, ότι είναι μέρμηγκας; Δεν νομίζω. Νομίζω ότι συμβάλλετε αποτελεσματικά στο έργο το νομοθετικό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Ότι είναι εργατικός.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Όλοι εννοούν, τι εννοώ!

Κύριε Υπουργέ, θα σας παρακαλέσω στο άρθρο 1, κατά λάβετέ το και δεν είσθε από εκείνους, που δεν το γνωρίζετε και απορώ, πώς το κάνετε, πάνω από το 95% οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα είναι μικρές, οικογενειακής μορφής. Άντε να είναι και κάποιος γείτονας στην επιχείρηση. Η δυνατότητα που δίνεται στο 5% έναντι του 95 είναι απαράδεκτη. Και το λέει η δική μας η πλευρά, που ίσως φανεί ότι σηκώνουμε τη σημαία της άλλης πλευράς. Αλλά επειδή το δίκαιο είναι αυτό, εμείς δεν έχουμε κανένα λόγο να στηρίξουμε το δίκιο. Δείτε το, λοιπόν, κύριε Υπουργέ.

Δεύτερο θέμα το οποίο είναι συνάρτηση και του πρώτου, θα έλεγα, η καθιέρωση του τεκμηρίου έστω και μαχητού. Σε ποιον το δίδετε;

Είναι πλέον παγκοίνως γνωστό ότι η πλευρά που βρίσκεται σε δυσκολία είναι ο εργαζόμενος. Του δίδετε την ευχέρεια να δώσει τη μάχη. Ποια μάχη θα δώσει, κύριε Υπουργέ; Όταν αυτήν τη στιγμή υπάρχουν πεντακόσιες χιλιάδες άνεργοι, θα δώσει μάχη να αποδείξει τι; Θα του δείξουν την έξοδο.

Στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου, που συζητάμε, λέτε: "Σε περίπτωση παραλείψεως υποβολής της κατάστασης αυτής θεωρείται ότι η σχετική συμφωνία υποκρύπτει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Γιατί; Αν υπάρχει δυνατότης αποδείξεως του εναντίου, γιατί το καθιερώνετε εσείς; Αφήστε το τουλάχιστον να το αποδείξει καθένας. Ενώ με τη διάταξη, την οποία βάζετε, ουσιαστικά δεσμεύετε και την αλήθεια που τυχόν θα αποδειχθεί στη συνέχεια.

Έρχομαι στο άρθρο 2, που λέτε πως σε περίπτωση περιορισμού της δραστηριότητας, ο εργοδότης μπορεί να επιβάλει σύστημα εκ περιτροπής στην επιχειρησή του κλπ. Κύριε Υπουργέ, όλοι το καταλαβαίνουμε και από άλλη πλευρά ακούστηκε, από τον κ. Μάτη, αν θυμάμαι καλά. Το επισημαίνω και εγώ, ποιο είναι το πλαφόν της δραστηριότητας, πώς καθορίζεται αυτό, ποιός το κρίνει ότι έχουμε περιορισμό της δραστηριότητας; Βάλτε κάποιο πλαφόν, βάλτε κάποια ποσοστά, βάλτε κάποια οικονομικά κριτήρια, βάλτε κάτι, για να μην υπάρξει η αυθαιρεσία.

Στο εδάφιο β' της παραγράφου 15, σας συνέστησαν και άλλοι συνάδελφοι κατά την κατ' αρχήν συζήτηση, σας το συνιστούμε και εμείς, απαλείψτε τη διάταξη που κάνει τις παρεκκλίσεις από τον ν. 2190. Εν πάση περιπτώσει, ήταν ένα σημείο στο οποίο μετά από χρόνια κατόρθωσε αυτή η Βουλή να αποφασίσει και να ψηφίσει ομόφωνα. Μην αρχίζετε τις παρεκκλίσεις, παρέκκλιση ο ένας Υπουργός, παρέκκλιση εδώ, τον κάνετε κόσκινο το νόμο του Πεπονή. Κάνετε και εσείς μία τρύπα σήμερα. Γι' αυτό απαλείψτε τη διάταξη.

Και για να τελειώνω –να μη στενοχωρώ και το Προεδρείο– θα έλω πολύ σύντομα στο άρθρο 4. Τα τοπικά σύμφωνα, κύριε Υπουργέ, θα ανοίξουν τους ασκούς του Αιόλου. Μάλιστα, μετά την ψηφισθείσα τροπολογία προχθές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας θα ανοίξουν τους ασκούς του Αιόλου. Προσδιορίστε τις περιοχές με κάποια κριτήρια. Ονομάστε τις περιοχές στις οποίες θα ισχύουν τα τοπικά σύμφωνα. Διότι

σας επαναλαμβάνουμε ότι μετά την ψηφισθείσα τροπολογία πλέον στο μεγαλύτερο κομμάτι της χώρας, ασχέτως αν έχουμε τις διαφωνίες μας σε άλλα θέματα, θα δώσουν τη δυνατότητα της εφαρμογής αυτών των συμφώνων, των τοπικών συμφώνων και θα είναι έξω από το πνεύμα που θέλετε να καθιερώσετε με τη διάταξη αυτή. Αυτές είναι οι απόψεις μου και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε, κύριε Βεζδρεβάνη.

Ο κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδελφοί, θα μου επιτρέψετε δύο σχολιασμούς, πριν αναφερθώ στα άρθρα του συζητούμενου νομοσχεδίου. Κατ' αρχάς, ορισμένοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας διατύπωσαν το ερώτημα "μα, γιατί ανησυχείτε για την κακή μας παρουσία και για τις αντιφατικές μας προτάσεις;"

Γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, αναγνωρίζουμε το θεσμικό ρόλο της Αντιπολίτευσης και θέλουμε καλύτερο αντίπαλο, γιατί έτσι νομίζω πως μπορούμε και εμείς να ανεβάσουμε μέσα από το συναγωνισμό και τη δική μας απόδοση. Και χρειάζεται να ανεβάσουμε όλοι τον πήχυ της αποτελεσματικότητάς μας πολύ πιο υψηλά.

Για τους αγαπητούς φίλους ...

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Ευχαριστούμε, αν το εννοείτε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Έχετε καταργήσει τον κα-
θρέφτη, όχι μόνο την αυτοκριτική.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Είπα, χρειαζόμαστε καλύτερη Αξιωματική Αντιπολίτευση, για να βελτιώσουμε και εμείς την αποτελεσματικότητά μας, γιατί ο τόπος χρειάζεται υψηλότερη αποτελεσματικότητα από όλους μας και βεβαίως πρωτίστως από την Κυβέρνηση. Είμαι σαφής, αγαπητέ συνάδελφε.

Για τον Πρόεδρο του ΔΗ.Κ.ΚΙ θα έλεγα πως ανερχόμενος στο Βήμα είπε πως εδώ υποτιμάτε πλέον τα κόμματα και πάτε όπως και στις εργασιακές σχέσεις σε ατομικές συμβάσεις.

Εκεί, κύριε Μιχαλολιάκο, όντως είχε καθρέφτη ο κ. Τσοβό-
λας, διότι στην πορεία για τις δημοτικές εκλογές εφαρμόζει το σύστημα αυτό. Υποστηρίζει κατόπιν ατομικών συμβολαίων νομάρχες και δημάρχους, που βεβαίως δεν υιοθετούν ή δεν καλύπτουν τα άλλα κόμματα.

Λοιπόν, τώρα, όσον αφορά τα άρθρα, θα ήθελα να πω πως η ίδια αντιφατική προσέγγιση και κριτική και προσχηματική, εν πολλοίς, διατυπώνεται από το σύνολο σχεδόν των κομμάτων.

Για τις άτυπες μορφές απασχόλησης, τις ειδικές μορφές εργασίας, νομίζω πως θα έπρεπε να τύχει της καθολικής υποστήριξης με κριτική, η οποία θα έπρεπε να ομιλεί για την καθυστέρηση αυτής της ρύθμισης, αφού μέχρι τώρα η αસυδοσία ενός τμήματος της εργοδοσίας ήταν ακραία. Αυτόν, λοιπόν, τον περιορισμό της ασυδοσίας ορισμένου τμήματος της εργοδοσίας ούτε πρέπει να το ονομάζουμε κατάργηση της ευκινησίας στην εργασία ούτε βεβαίως ενίσχυση της γραφειο-
κρατίας, όπως είπαν ορισμένοι συνάδελφοι της Νέας Δημο-
κρατίας. Κατοχυρώνει την απασχόληση, ενισχύει τη θέση του εργαζόμενου, χωρίς –αν θέλετε– να περιορίζει την ευελιξία σ' αυτόν τον εργασιακό χώρο, σ' αυτόν τον παραγωγικό χώρο, που είναι συμπληρωματικός μιας οικονομικής δραστηριότητας, ενός τομέα ή κλάδου και βεβαίως ενισχύει τα ασφαλιστικά ταμεία. Μία πρωτοβουλία και μία επιλογή που πρέπει να υιοθετηθεί στον δημόσιο τομέα είναι η μερική απασχόληση. Πρέπει να υιοθετηθεί, διότι σήμερα ο δημόσιος τομέας λειτουργεί κάτω από καθεστώς ανταγωνισμού, ο οποίος θα γίνεται σκληρός και αμείλικτος όσο περνάει ο χρόνος. Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρέπει και οι εργασιακοί νόμοι και οι εργασιακές σχέσεις να είναι ανάλογες του ιδιωτικού τομέα, τον οποίο ανταγωνίζεται πλέον και ο δημόσιος τομέας της οικονομίας.

Το θέμα του ορίου. Είναι ορθό κατ' αρχάς να υπάρχει, γιατί μπορεί η εργοδοσία να προχωρήσει στην καταστρατήγηση αυτής της διάταξης. Από την άλλη πλευρά, όμως, σε μια χώρα όπου η διάρθρωση της παραγωγής είναι τόσο προβληματική, όχι βεβαίως μόνο με την έννοια της ανταγωνιστικότητας αλλά και με την έννοια της οργάνωσης, είναι γεγονός πως, αν μπει

όριο σε ορισμένους κλάδους, ιδιαίτερα σε ορισμένους τομείς εποχιακής δραστηριότητας, εκεί θα γίνει βρόγχος των επιχειρήσεων. Νομίζω πως την ανάπτυξη των επιχειρήσεων πρέπει όλοι να την υποστηρίξουμε. Όμως είναι σίγουρο πως υπάρχει ένα κενό, υπάρχει ένα έλλειμμα όσον αφορά το όριο της μερικής απασχόλησης. Σε σημαντικές, σε μεγάλες επιχειρήσεις, που μπορούν να μετρήσουν και την παραγωγικότητά τους, μπορούν να μετρήσουν και την απασχόληση, μπορούν να ορίσουν και τα αντίστοιχα όρια δεσμευτικά.

Γι' αυτό πρέπει η Κυβέρνηση να προβληματιστεί σε αυτόν τον τομέα.

Είναι σημαντικό το ότι γίνεται μια προσπάθεια, να εξομοιω-
θούν οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης στα κοινωνικά, στα ασφαλιστικά και στα θέματα της κατάρτισης και της επιμόρ-
φωσης με τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης. Και εδώ πρέπει η Κυβέρνηση να διερευνήσει ακόμη περισσότερο την αναγκαιότητα αυτήν εξομοίωση των δύο αυτών κατηγοριών.

Το θέμα της μερικής απασχόλησης –πρέπει επίσης να τονίσω– θα δώσει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα να αναπτύξουν και νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες, νέες υπηρεσίες. Έτσι μόνο θα στηρίξουμε την απασχόληση.

Πρέπει όλοι μας να επιδιώξουμε, να μειώσουμε το μη παραγωγικό κόστος σε μια οικονομική δραστηριότητα, είτε αυτό αφορά το κόστος του χρήματος είτε αφορά το κόστος της ασφάλισης της εργασίας και όχι βέβαια σε βάρος των ασφαλιστικών ταμείων, όχι βέβαια σε βάρος των εισοδημάτων των εργαζομένων. Υπάρχουν μέθοδοι, υπάρχουν δρόμοι, υπάρχουν δικλίδες, που μπορεί να γίνει αυτό.

Η διευθέτηση του χρόνου εργασίας, σε μια οικονομία όπως της χώρας μας που έχει όλες αυτές τις ανισομέρειες, νομίζω πως θα λειτουργήσει ευεργετικά και για την εργασία, για την απασχόληση, αλλά βέβαια και για την οικονομική δραστηριότητα. Δεν πρέπει να βλέπουμε την ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας, της επιχειρηματικής δραστηριότητας –αν θέλετε– ανταγωνιστικά με την απασχόληση και με την εργασία και με τα συμφέροντα των εργαζομένων. Το τόνισα και χθες και το ξανατονίζω.

Μπορεί να υπάρχει ένα τμήμα της εργοδοσίας που, θα έλεγα, αισχροκερδεί σε βάρος της εργασίας. Δεν είναι όμως το σύνολο της εργοδοσίας τέτοιο.

Και βεβαίως, η ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας και των επιχειρήσεων, που σέβεται την εργασία και το μόχθο του εργαζόμενου, είναι αυτή που ουσιαστικά στηρίζει την κοινωνική ευημερία και το μέλλον αυτής της χώρας. Γι' αυτό, η κοινωνική συνοχή, η κοινωνική συνεννόηση, δεν πρέπει να βλέπεται εχθρικά από κανέναν μας και πολύ περισσότερο από τους εργαζόμενους.

Θα ήθελα εδώ να θίξω το θέμα του τριανταπεντάωρου. Βεβαίως, δεν πρέπει να υιοθετηθεί μέσα από μια γενική, καθολική θεσμοθέτηση, γιατί δεν ανταποκρίνεται στα παρα-
γωγικά πρότυπα της χώρας μας. Αυτό δεν γίνεται στις οργανωμένες, αναπτυγμένες, ολοκληρωμένες χώρες όπως είναι αυτές της Δυτικής Ευρώπης, οι οποίες βάζουν και χρονικά όρια, για την εφαρμογή του, ξεκινούν αν θέλετε με κάποιες πιλοτικές επιλογές.

Όμως, μπορεί να γίνει σε ορισμένες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Γιατί δεν πρέπει να είμαστε στραμμένοι μόνον προς το δημόσιο τομέα, ο οποίος συνεχώς μπορεί να παραχωρεί και να εκχωρεί. Γιατί και αυτός πλέον λειτουργεί σε καθεστώς ανταγωνισμού. Και ο φορολογούμενος Έλληνας πολίτης πληρώνει τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα –να μην το ξεχνάμε– και κυρίως ο εργαζόμενος και ο συνταξιούχος είναι που σηκώνει το βάρος λειτουργίας του δημόσιου τομέα, των ελλειμμάτων του. Νομίζω, λοιπόν, πως θα μπορούσε να ξεκινήσει μία προσπάθεια, μια διερεύνηση και στον ιδιωτικό τομέα σε ορισμένες επιχειρήσεις –θα έλεγα– έντασης της τεχνολογίας και της τεχνογνωσίας, όπως είναι οι επιχειρήσεις της τηλεπικοινωνίας. Το ίδιο και στο δημόσιο τομέα, στον Ο.Τ.Ε. Όπως μπορεί και σε ορισμένους κλάδους οι οποίοι έχουν παρουσιάσει υψηλή κερδοφορία, είναι οργανωμένοι, είναι

σύγχρονοι, είναι ανταγωνιστικοί. Εκεί νομίζω, σε εποχές περιοριστικής εισοδηματικής πολιτικής, μπορεί ένα κομμάτι της αποζημίωσης των εργαζομένων να δίνεται με τη μείωση του χρόνου εργασίας. Να μπορούμε, δηλαδή, σε αυτήν τη φιλοσοφία, σε αυτήν την αντίληψη της κοινωνικής εργασίας και της υψηλής παραγωγικότητας.

Τελειώνω, λέγοντας πως τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης κάποια στιγμή εδώ στη Βουλή, όταν τα συζητούσαμε στα πλαίσια του αναπτυξιακού νόμου, ήταν το ελκυστικό τμήμα της συζήτησης για πολλές περιφέρειες. Και πολλοί συνάδελφοι από όλα τα κόμματα διεκδικούσαν να ενταχθούν σε αυτές τις ρυθμίσεις οι περιφέρειές τους, γιατί θα χτυπούσαν την ανεργία και θα εξέλιπε ο κίνδυνος της κλιμακούμενης αποβιομηχάνισης. Δυστυχώς, η εξέλιξη αυτής της υπόθεσης οδήγησε σε μια υψηλή επιφυλακτικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε συνάδελφε, τελειώσατε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία φράση.

Δεν κατανοώ αυτήν τη μεγάλη επιφυλακτικότητα, όταν μάλιστα κατόπιν συμφωνίας όλων των κοινωνικών εταίρων, που δημιουργεί και ευλόγως μια δυσκινησία και πρέπει να το προβλέψει αυτό η Κυβέρνηση, θα οδηγούμαστε στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, που θα βοηθήσουν στη βιομηχανική ανάπτυξη αυτών των περιοχών και βεβαίως στην υποστήριξη της απασχόλησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Υπουργέ, για τα συζητούμενα άρθρα με πολύ σαφήνεια ο Μήτσος ο Κωστόπουλος ανέλυσε τον αντεργατικό και αντιλαϊκό χαρακτήρα του νομοσχεδίου και τους στόχους που θέλει να υλοποιήσει η Κυβέρνηση.

Θα κάνω ορισμένες παρατηρήσεις μόνο στα άρθρα, τις οποίες έχω σημειώσει.

Πριν μπω, όμως, σε αυτές, θα ήθελα να πω αυτό, που με τόσο πρόκληση ο κύριος Υπουργός, αλλά ιδιαίτερα ο κύριος Υφυπουργός, ήθελε να αποδείξει, ότι δηλαδή από τη μια μεριά υπάρχει η δεξιά πολιτική, από την άλλη υπάρχει η στείρα, όπως είπε, πολιτική του Κ.Κ.Ε., και η μέση οδός, την οποία δήθεν ακολουθεί η Κυβέρνηση, είναι η σωστότερη και επίσης πως το γεγονός ότι δεν υπάρχει σήμερα κοινωνική πόλωση, δεν υπάρχει κίνημα, δεν υπάρχουν απεργίες, πικετοφορίες, όπως χαρακτηριστικά είπε, αποδεικνύουν τη σωστότητα των επιλογών της Κυβέρνησης.

Κύριε Υφυπουργέ, θα ήθελα να πω ότι τη διαφορά μεταξύ της Κυβέρνησης και της Νέας Δημοκρατίας την ακούσατε και σήμερα για μία ακόμη φορά από τους εκπροσώπους της Νέας Δημοκρατίας. Η διαφορά είναι ότι ζητούν άμεση και πλήρη απελευθέρωση της εργασίας, ενώ εσείς πηγαίνετε μεθοδευμένα στον ίδιο στόχο, χωρίς να βιάζεστε. Γι' αυτό και σας έχουν επιλέξει. Για να μη δημιουργείτε, ακριβώς, αυτές τις κοινωνικές εκρήξεις.

Η διαφορά, κατά τη δική μας εκτίμηση, της σύγχρονης σοσιαλοδημοκρατίας με την υπόλοιπη δεξιά σήμερα είναι ότι η εκσυγχρονιστική σοσιαλοδημοκρατία με τους ανθρώπους της στο συνδικαλιστικό κίνημα, που παίζουν, όπως είπε και ο Μήτσος ο Κωστόπουλος, το Δούρειο Ίππο, ή τον πεμπτοφάλαγγι, θα έλεγα εγώ, του εργατικού ταξικού κινήματος, κατορθώνουν να υποσκάπτουν τους αγώνες, να αποπροσανατολίζουν τους εργαζόμενους στην υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής, που η Κυβέρνηση προσδοκά με τόσο πάθος να υλοποιήσει.

Γι' αυτό μην αναφέρεστε και μην τονίζετε ότι υπάρχει αποδοχή των εργαζομένων από το Σύμφωνο Εμπιστοσύνης 2000. Ξέρετε ποιοι συμμετείχαν. Εκπρόσωποί σας, εκπρόσωποι της Νέας Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Συνασπισμού, οι οποίοι στηρίζουν ακριβώς την ίδια πολιτική, που εκπορεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συγκεκριμένα, για το άρθρο 1 δεν θα πω τίποτα περισσότερο από αυτά που είπε ο Μήτσος ο Κωστόπουλος.

Στο άρθρο 2 θα ήθελα να πω κάτι, συγκεκριμένα με την

παράγραφο 3. Εκεί που αναφέρετε ότι για τους ξενοδοχοϋπαλλήλους και για τους εργαζόμενους στις επισιτιστικές επιχειρήσεις θα γίνονται ατομικές συμβάσεις κατά την παράγραφο 1, δηλαδή, είτε ημερήσια είτε εβδομαδιαία είτε ενός ορισμένου χρόνου.

Χθες ο κύριος Υπουργός θέλησε να αποδείξει ότι είχε συμφωνήσει το Κ.Κ.Ε. και σε μία σύμβαση που έκαναν οι ξενοδοχοϋπαλλήλοι και που υπέγραφε και ένας δικός μας, συγκεκριμένα ο Καρτσιώτης. Και αυτό, ακριβώς, που εσείς σήμερα με αυτήν τη συμφωνία, με αυτό το νομοσχέδιο, θέλετε να καταργήσετε, είχαν επιβάλει, για να προστατέψουν τους εργαζόμενους εποχικούς. Συγκεκριμένα, από τις 20 Μαΐου ήταν υποχρεωμένοι οι ξενοδόχοι να προσλάβουν το προσωπικό για όλη την περίοδο απασχόλησής του.

Σήμερα τι έρχεστε και κάνετε; Καταργείτε εκείνο και τους περνάτε σε ημερήσια ή εβδομαδιαία απασχόληση, χωρίς να έχουν καν δικαιώματα κλπ. Και αν λάβετε υπόψη ότι εκεί δουλεύουν όλη την περίοδο, επτά, οκτώ μήνες στα νησιά, στην Κρήτη και παίρνουν εκατόν ένα ένσημα και μεροκάματο πολύ φθηνό, τότε θα καταλάβετε ότι με αυτό το έκτρωμα το οποίο φέρνετε εσείς σήμερα, παρά τη θεσμοθέτηση που είχε η υπογραφή της ομοσπονδίας, οι εργαζόμενοι θα περάσουν στην πλήρη εξαθλίωση. Διότι σήμερα εκεί δεν καταπατείται μόνο η εργατική νομοθεσία, που με ευθύνη σας δεν έχετε στελεχώσεις τις υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας, εκεί καταπατούνται και τα ανθρώπινα δικαιώματα, καταπατείται η αξιοπρέπεια του εργαζόμενου, καταπατείται η ελευθερία του και βρίσκονται κάτω από το ζυγό της εκμετάλλευσης, που κάνει ο εργοδότης, ο σκληρός σήμερα επιχειρηματίας ξενοδόχος και με την απειλή του διωγμού, της απόλυσης, υποκύπτουν.

Ένα άλλο που θα ήθελα να σημειώσω είναι στην παράγραφο 8. Τι κάνετε εκεί; Λέτε ότι η άδεια θα υπολογίζεται στους μερικώς απασχολούμενους κατά το χρόνο εκείνον, τον οποίο θα εργάζονται, όταν παίρνουν την άδεια. Δηλαδή μπορεί ο εργοδότης να πει ότι 'θα την πάρεις το Δεκέμβρη, γιατί τότε δεν σε χρειάζομαι, αλλά το Δεκέμβρη δουλεύετε όλοι από τέσσερις ώρες'. Θα υπολογιστεί, λοιπόν, η άδεια του με τέσσερις ώρες την ημέρα. Τι κάνετε, κύριε Υπουργέ; Είναι η φιλεργατική σας πολιτική, την οποία περνάτε όμως σε ψιλά γράμματα.

Με κάλυψε πλήρως ο Μήτσος ο Κωστόπουλος.

Θα ήθελα να πω δύο λόγια για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, που τόσο πολύ στάθηκε η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ήταν ένας ύμνος στο Μήτσο τον Κωστόπουλο η αγόρευσή σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εάν η κυβερνητική πολιτική, όπως εκφράζεται σε αυτό το νομοσχέδιο, είναι ο νεκροθάφτης των εργασιακών σχέσεων των εργαζομένων, τα ΤΣΑ είναι η ταφόπετρα.

Μας κατηγορήσε ο κύριος Υπουργός ότι δεν θέλουμε λείει να πάρουμε λεφτά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι έρχονται τα προγράμματα κλπ. Μα, ποιος είπε τέτοιο πράγμα; Το ΚΚΕ παλεύει, γιατί πρέπει να πάρουμε πολύ περισσότερα. Παλεύει, γιατί αυτά που μας δίνουν είναι ένα ελάχιστο μέρος από αυτά που χάνει η χώρα μας και από αυτά που πληρώνουμε. Και λέμε, γιατί τελικά; Για να πάρουμε αυτά τα λεφτά, θα πρέπει οι εργαζόμενοι να δουλεύουν με τη γενική συλλογική σύμβαση εργασίας και να χάσουν τελικά τις συμβάσεις αυτές που προβλέπουν οι ομοσπονδίες;

Μπορεί ένας επιστήμονας, που θα τον πάρει ο δήμος να δουλεύει με την κατώτερη συλλογική σύμβαση εργασίας και να προσφέρει στο δήμο δουλειά επιστήμονα; Ή ένας τεχνίτης ειδικευμένος να δουλεύει στη ΔΕΥΑΒ σαν υδραυλικός και να πληρώνεται με τον κατώτερο μισθό; Για ποιους τα λέτε αυτά τώρα και μας λέτε ότι θέλετε να εξασφαλίσετε τα δικαιώματα των εργαζομένων;

Κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να επισημάνω ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, αλλά και στο νομοσχέδιο δεν αναφέρθηκε αυτό που αρχικά είχε κυκλοφορήσει για τα ΤΣΑ. Συμμετέχει η τοπική αυτοδιοίκηση, χωρίς ότι δεν πρέπει, είναι

άτυπο να συμμετέχει σε μία τέτοια διαδικασία πρόσληψης ή συμφωνίας σε έργο, αλλά δεν το βάζετε σήμερα εδώ και δεν ξέρω τι σκοπιμότητα υπάρχει. Στο προηγούμενο σχέδιο, που είχατε κυκλοφορήσει, προβλεπόταν ότι την τοπική αυτοδιοίκηση θα επιβαρύνουν τα τέλη των εργοδοτών εκείνων που απασχολούν εργαζόμενους στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Τι γίνεται δηλαδή; Ακόμα και τα τέλη που χρησιμοποιεί η επιχείρηση θα μεταφέρονται στις πλάτες των δημοτών. Σήμερα δεν το αναφέρετε στο νομοσχέδιο και δεν ξέρω, εάν θα ισχύσει ή δεν θα ισχύσει και θέλουμε απάντηση σ' αυτό!

Κύριε Πρόεδρε, μας μιλούν για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Αυτό ίσχυε και παλιά. Η Νέα Δημοκρατία ήλθε και το σουλούπωσε κάπως έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση και του δίνει ακόμα μία μεγαλύτερη προέκταση. Αλλά ποιον θα πείσουν ότι η μερική απασχόληση και τα ΤΣΑ θα λύσουν το πρόβλημα της μεγάλης ανεργίας που υπάρχει στη Μαγνησία, στη Λάρισα κλπ; Ποιον θα πείσουν ότι θα δώσουν ανάπτυξη και θα απασχολήσουν νέους ανθρώπους, όταν έχουμε εξαγγελίες επί εξαγγελιών, όταν ο Πρωθυπουργός είπε πέρυσι το Σεπτέμβριο ότι θα καλύψει εκατόν πενήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας και δεν κάλυψε καμία, όταν ακούμε σήμερα για διακόσιες χιλιάδες, για τριακόσιες χιλιάδες, για εβδομήντα χιλιάδες θέσεις εργασίας που είπε σήμερα ο εισηγητής; Γίνεται εδώ πλειοδοτικός διαγωνισμός, ποιος θα προσφέρει τις περισσότερες θέσεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Αυτά θα τα μετρήσουμε στο τέλος του έτους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Θα τα δούμε αυτά στην πράξη.

Ένα θα πρέπει να ξέρετε: ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν πρόκειται να περπατήσει στη ζωή. Γιατί; Γιατί, εάν το αποδεχθούν οι εργαζόμενοι, αυτό θα είναι ο νεκροθάφτης πια της ζωής τους και του μέλλοντός τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Γκατζή.

Ολοκληρώθηκε το στάδιο των πρωτολογιών.

Ποιοι εκ των συναδέλφων θέλουν να δευτερολογήσουν;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θέλετε να κάνετε κάποιες τροποποιήσεις πάνω στα άρθρα, πριν πάρουν το λόγο οι συνάδελφοι;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας άκουσα, κύριε Μάτη. Εξάλλου είστε διακεκριμένος μέσα στην Αίθουσα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Θέλετε να πείτε ότι έχει εκτόπισμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Εσείς το ερμηνεύετε έτσι.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, κατ' αρχήν θα ήθελα να κάνω κάποιες διορθώσεις για την πληρότητα του κειμένου.

Στο άρθρο 2, παράγραφος 2, εδάφιο γ', στη δεύτερη σειρά, μετά τη φράση "εκ περιτροπής", τίθεται η λέξη "απασχόληση". Λείπει η λέξη "απασχόληση" και δεν αποδίδεται σωστά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Φιλολαϊκή τοποθέτηση.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στο άρθρο 3, στην παράγραφο 2, στην τρίτη σειρά, στη φράση "εργοδότη ή των ενώσεων" τίθεται η λέξη "και" αντί του διαζευκτικού "ή".

Στο άρθρο 4, στην παράγραφο 1, μετά τις λέξεις "αντιπροσωπευτικότερο Εργατικό Κέντρο", θα προσθέσουμε "κατά το άρθρο 6 παράγραφος 2 του ν.1876/90".

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Και τι λέει αυτό;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στα τοπικά σύμφωνα αν είναι να αλλάξουν οι όροι αμοιβών, πρέπει να τα συντάξει το αντιπροσωπευτικότερο Εργατικό Κέντρο. Λέμε ποιο είναι, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του ν.1876/90. Εκεί

προσδιορίζεται ποιο είναι το αντιπροσωπευτικότερο κέντρο κάθε περιοχής. Είμαστε συνεπείς με το ν.1876.

Στο άρθρο 4, στην παράγραφο 2, στο δεύτερο εδάφιο, πριν από το ρήμα "υπερισχύουν" πρέπει να συμπληρώσουμε "ή οι ατομικές". Δηλαδή να λέμε "συλλογικές ή ατομικές συμβάσεις εργασίας υπερισχύουν". Διότι παραπάνω αναφέρονται και συλλογικές και ατομικές συμβάσεις. Άρα για να είμαστε σε συνέπεια, πρέπει να προστεθεί "ή οι ατομικές".

Σ'αυτά που είπαν οι κύριοι συνάδελφοι, να κάνω λίγες παρατηρήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τα περί της Γ' ζώνης;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είπα ότι θα κάνω λίγες παρατηρήσεις. Θα έρθω και σ'αυτά, για να απαντήσω.

Ξεκινώ με τον κ. Παντερμαλή, ο οποίος έθεσε το ζήτημα της μερικής απασχόλησης στο δημόσιο. Εμένα με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο αυτή η πρόταση. Πιστεύω ότι η μερική απασχόληση πρέπει να πάει και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στους Ο.Τ.Α. Είναι ένα θέμα, όμως, το οποίο συζητώ με τον αρμόδιο Υπουργό Εσωτερικών τον κ. Παπαδόπουλο. Είναι ένα θέμα που πρέπει να δει κυρίως το Υπουργείο Εσωτερικών. Γι'αυτό εδώ περιοριζόμαστε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Δεν μπορώ αυτήν τη στιγμή, χωρίς μια συνεννόηση, να πάω παραπέρα.

Είναι φανερό ότι ο ευρύτερος δημόσιος τομέας και ο στενότερος διακρίνονται από ακαμψία και πρέπει να πάμε σε τέτοιες προσεγγίσεις. Τότε έπρεπε να φύγουμε από τις λογικές του ρουσφετιού –και εμείς φύγαμε–και των πελατειακών σχέσεων, γιατί εκεί γινόμαστε όλοι ύποπτοι. Αλλά σε κάθε περίπτωση πρέπει να δούμε την ουσία των πραγμάτων και αναφέρθηκε ο κ. Παντερμαλής σε κάποιες επιχειρήσεις. Είναι και άλλες που η μερική απασχόληση δίνει απάντηση σε επί μέρους προβλήματα, αρκεί βέβαια να μην υπάρχει κατάχρηση. Γιατί όπου υπάρχει κατάχρηση, τα πράγματα δεν πάνε καλά.

Ο κ. Σουφλιάς πολύ σωστά τοποθετήθηκε και είπε ότι το θέμα της απασχόλησης δεν μπορεί κανένας να το δει ξεκομμένο από την ανταγωνιστικότητα και από την ανάπτυξη. Άλλωστε και το περιεχόμενο του κοινωνικού διαλόγου σ'αυτό το τρίπτυχο βασίσθηκε και όποιος δεν το δει έτσι το ζήτημα, νομίζω ότι είναι σε λάθος δρόμο. Είναι έξω από το σημερινό πλαίσιο και σε παγκόσμιο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Είπε ακόμη ότι ο νόμος πρέπει να καθοδηγεί, ή η Κυβέρνηση μέσα από τις νομοθετικές πρωτοβουλίες, αλλά και την πολιτική της. Αυτό κάνει. Το σχέδιο νόμου, κύριε Σουφλιά, είναι νόμος–πλαίσιο. Όπως είδατε, δίνει μεγάλες πρωτοβουλίες και ανοίγει ορίζοντες, να υπάρξουν συνεννοήσεις ανάμεσα στους συμβαλλόμενους και ιδιαίτερα στους βασικούς κοινωνικούς εταίρους. Ότι υπάρχουν κοινωνικοί εταίροι πλέον είναι γνωστό σε όλον τον κόσμο, εκτός από το Κ.Κ.Ε., που δεν μπορεί να τους δει και τους θεωρεί ανταγωνιστές. Εγώ συμφωνώ ότι μπορεί να είναι και ανταγωνιστές, αλλά πρέπει να κάθονται στο ίδιο τραπέζι για πολλούς λόγους.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Εσείς καταργήσατε...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εμείς δεν έχουμε καταργήσει την πάλη των τάξεων. Έχω μιλήσει γ'αυτά και έχω τοποθετηθεί πολλές φορές και δημόσια. Κάποια στιγμή, όμως, πρέπει να υπάρχουν και οι ευρύτερες συμφωνίες, για να πάει ο τόπος μπροστά, για να μεγαλώσει η πίτα, για να συμφωνήσουμε στη διανομή της πίτας και αν δεν συμφωνήσουμε, να συγκρουσθούμε. Να δούμε όμως, αν δεν υπάρχει η πίτα, γιατί θα συγκρουσθούμε; Μην ανοίγουμε πολύ το θέμα, γιατί είναι μεγάλο.

Είπε ο κ.Σουφλιάς ότι είναι αποτέλεσμα συμβιβασμού. Δεν είναι αλήθεια. Τι εννοείτε αποτέλεσμα συμβιβασμού; Ανοίξαμε έναν κοινωνικό διάλογο και αναζητήσαμε μια νέα ισορροπία ανάμεσα στην ευελιξία και την ασφάλεια για τον εργαζόμενο. Αυτή είναι η ιδεολογική μας και η πολιτική μας προσέγγιση και αυτό κάναμε.

Αναφέρθηκε, επίσης, ο κ.Σουφλιάς στα θέματα της ευελι-

ξίας. Είπα και χθες, θα το επαναλάβω και σήμερα, ότι στην ελληνική αγορά εργασίας υπάρχει ευελιξία και σε μεγάλο βαθμό. Υπήρξαν κάποια ζητήματα εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό Κοινωνικό Δίκαιο και τις αρχές που διέπουν τις εργασιακές σχέσεις και αυτό κάνουμε και με το σχέδιο νόμου και με την επικύρωση της σχετικής οδηγίας, η οποία είναι στο στάδιο της συλλογής των υπογραφών, την οποία έδωσα στους συναδέλφους και η οποία υπάρχει και εδώ.

Υπάρχει ένα ζήτημα σε σχέση με τις απολύσεις. Γνωρίζετε ότι υπήρχε ένα αίτημα του ΣΕΒ, να ξεπεράσουμε το όριο του 2%. Αυτό είναι έξω από τις δικές μας αρχές. Ποτέ δεν το είχαμε αποδεχθεί. Είναι και λάθος, γιατί δεν έχει ιδιαίτερη αξία, σε σχέση με το πώς είναι σήμερα η ελληνική επιχείρηση και το μέγεθός της.

Δεν είναι, λοιπόν, εκεί το ζήτημα. Το ζήτημα είναι ότι για να πάρουν κάποια μέτρα για την ενίσχυση της απασχόλησης, ιδιαίτερα στους νέους ανθρώπους, κάποιοι προσέγγισαν το ζήτημα, στο να διευκολύνουν τις απολύσεις. Όμως κάποιοι άλλοι προσέγγισαν το ζήτημα με τη διευκόλυνση των προσλήψεων, γιατί με τη διευκόλυνση των προσλήψεων δίνεις τουλάχιστον –αυτό είναι ένα ζητούμενο για τους νέους ανθρώπους– μία ευκαιρία. Οι νέοι άνθρωποι δικαιούνται μία ευκαιρία. Γι'αυτό γίνονται οι παρεμβάσεις μας, τόσο με τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης όσο και με την ενίσχυση της μερικής απασχόλησης, με την κοινωνική προστασία που δίνουμε, αλλά και με τη διάταξη που βάζουμε, να περιοχές που έχουν προβλήματα και χαρακτηρίζονται ως φθίνουσες. Εκεί οι προσλήψεις θα γίνονται για ένα χρόνο τουλάχιστον, γιατί αυτό δεν μπορεί να είναι εσαεί. Θα διευκολύνεται η πρόσληψη πάνω από την εθνική και κάτω από την κλαδική. Αυτό είναι ένα μέτρο, για να ενθαρρυνθούν οι προσλήψεις. Είναι ένα μέτρο ενίσχυσης της απασχόλησης.

Αυτά τα μέτρα δεν τα βρήκαμε εμείς ως συνταγές. Ισχύουν σε όλον τον κόσμο και ιδιαίτερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι'αυτό πολλές φορές, όταν κάποιοι κόπτονται για τους ανέργους και λένε να πάρουμε μέτρα, πρέπει να μας λένε ποια είναι τα επιπλέον μέτρα, από αυτά που καταθέσαμε, που μπορούμε να πάρουμε.

Μπαίνω τώρα στη Γ' περιοχή. Εδώ ίσως υπάρχει μία παρανόηση. Τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, προφανέστατα, δεν είναι συμβάσεις με την κλασική έννοια του όρου. Αναφέρει και ο ίδιος ο νόμος ότι είναι σχέσεις ενοχικού δικαίου. Υπάρχουν συμφωνίες σε τοπικό επίπεδο κλπ. Είναι φανερό ότι σε πρώτη φάση, τουλάχιστον, πάνε να παρέμβουν με ήπια μορφή στα ζητήματα της απασχόλησης. Δηλαδή, δεν πάνε να μπουν στη βιομηχανία, να κάνουν τη βιομηχανική αναδιάρθρωση-αναδιοργάνωση της Μεσσηνίας. Μπορούν όμως να μπουν σε ζητήματα κοινωνικής εργασίας, σε ζητήματα πολιτισμού, περιβάλλοντος, δασών κλπ. Αυτά πρέπει να τα συνδυάσει κανείς με τα προγράμματα ανεργίας και με τα επιδόματα ανεργίας. Είναι μια ολόκληρη πολιτική. Έτσι αντιμετωπίζονται αυτά τα θέματα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έτσι χρηματοδοτούνται.

Σήμερα εφαρμόζονται πιλοτικά σε κάποιες περιοχές της χώρας. Σιγά-σιγά θα τα επεκτείνουμε, γιατί πρέπει να βρούμε και πόρους. Προϋποθέτουν και μια οικονομική συμμετοχή, είτε από το κράτος είτε από τους κοινωνικούς φορείς. Έτσι με το να αλλάξουμε αυτό, που λέτε σήμερα, δεν προσθέτουμε τίποτα σημαντικό, διότι η διάταξη, μιλάει για φορείς του δημόσιου τομέα, της τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινωνικούς εταίρους κατά την έννοια του άρθρου 3, με βάση τις ανάγκες αναβάθμισης ευπαθών περιοχών της χώρας και ιδιαίτερα της προβλεπόμενης από την παράγραφο τάδε Γ', για τις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν ειδικά προγράμματα.

Δηλαδή, δεν μένει μόνο στη Γ' περιοχή. Το ότι η Γ' περιοχή επεκτείνεται, σημαίνει ότι μπορεί να το πας σε περισσότερες περιοχές της χώρας. Άρα το κρίσιμο στοιχείο είναι η αναβάθμιση ευπαθών περιοχών της χώρας, οι οποίες προσδιορίζονται μέσα από δείκτες, που βγαίνουν μέσα από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, ή από το Εθνικό Παρατηρητήριο Απασχόλησης, για να μπορούμε να κάνουμε τις παρεμβάσεις

μας. Έτσι όπως έχει ο νόμος, δίνει μία ευρύτητα παρεμβάσεων.

Κατόπιν ο κ. Σουφλιάς έβαλε ένα πολύ κρίσιμο θέμα, σε σχέση με τα ζητήματα της επαγγελματικής κατάρτισης, δηλαδή με τη διά βίου μάθηση. Αυτό είναι το σημαντικό, διότι μπορεί σήμερα κάποιος να ξεκινά από το σχολείο του, αλλά το τι θα κάνει σε όλη του τη ζωή δεν το ξέρει, μια και οι σημερινές ανάγκες επιβάλλουν να αλλάξει κάποιος τρία και τέσσερα επαγγέλματα, για να ολοκληρώσει τον επαγγελματικό του βίο. Άρα η διά βίου μάθηση είναι ένα σημείο κλειδί για όσους θέλουν να μιλούν για παραγωγική αναδιάρθρωση της χώρας και για το πώς θα πάει ο τόπος μπροστά. Ο κ. Σουφλιάς αναφέρθηκε σε κάποιες εμπειρίες του παρελθόντος.

Εμείς αυτήν την περίοδο ετοιμαζόμαστε για να φέρουμε στο Υπουργικό Συμβούλιο μία εισήγηση, για να δούμε το θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού και της επαγγελματικής κατάρτισης με βάση τα νέα δεδομένα της χώρας. Υπάρχουν τα ΙΕΚ, τα ΤΕΚ κλπ.

Υπάρχει μία κριτική σε σχέση με αυτά τα κέντρα, που έχει να κάνει με το παρελθόν, είτε ήταν το πρώτο πακέτο είτε ήταν το δεύτερο πακέτο. Δεν θα μείνω εδώ, έχω απαντήσει σε κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Αυτό που είναι επίκαιρο τώρα είναι ότι φτιάξαμε το Κέντρο Πιστοποίησης και καλέσαμε τα ΚΕΚ να υποβάλουν χαρτιά και δικαιολογητικά, για να πιστοποιηθούν από μηδενική βάση με πολύ αυστηρές προδιαγραφές. Θέλω να ξέρετε ότι έχουν πιστοποιηθεί εκατό μονάδες λιγότερες από όσες θα θέλαμε να ήταν, που ήταν οι μισές από τις οκτακόσιες πενήντα που λειτουργούσαν πριν από αυτήν την αφετηρία που ανέφερα προηγουμένως. Αυτά έγιναν με πλήρη αντικειμενικότητα και διαφάνεια και απορρίφθηκαν, γιατί οι προδιαγραφές ήταν αυστηρές.

Αυτές τις ημέρες θέλουμε να αξιολογήσουμε τα προγράμματα. Πρέπει να σας πω ότι έχουμε κάνει έρευνα και είναι στη διάθεση σας, που λέει για κάθε περιοχή της χώρας τι ανάγκη έχουμε από επαγγέλματα παλιά ή νέα την προσεχή πενταετία. Μπορεί αυτή η μελέτη να μην έχει αρτιότητα, αλλά είναι πολύ σημαντικό βοήθημα.

Σήμερα, λοιπόν, η αξιολόγηση και η προκήρυξη γίνεται με βάση τις ανάγκες κάθε περιοχής και τα επαγγέλματα, ώστε να προσαρμόσουμε το ανθρώπινο δυναμικό στις παραγωγικές ανάγκες της χώρας. Αυτή είναι η μεγάλη τομή που κάνουμε και όλα αυτά αναδεικνύουν μία συλλογική παρέμβαση.

Κλείνω με το θέμα των αλλοδαπών. Η διαδικασία νομιμοποίησης των αλλοδαπών, που αυτήν τη στιγμή είναι πάνω από τετρακόσιες χιλιάδες, είναι μία πρωτόγνωρη διαδικασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Βγήκαν έγκυρες ευρωπαϊκές εφημερίδες και είπαν ότι η Ελλάδα, που αυτήν τη στιγμή πασχίζει να κάνει μία ευρωπαϊκή οικονομία, μπαίνει με ανθρωπιστικές λογικές, αλλά και ταυτόχρονα με εξυγιαντικές λογικές, μπροστά σε αυτήν τη μεγάλη υπόθεση της καταγραφής-νομιμοποίησης των αλλοδαπών. Είναι δύσκολο το εγχείρημα. Το κρίσιμο στοιχείο είναι ότι σε αυτήν την πρωτοβουλία δεν μπήκε το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης ή Εσωτερικών, αλλά το Υπουργείο Εργασίας, γιατί στον πυρήνα έχει την απασχόληση.

Όπως βλέπετε, προχωράμε με μία ολοκληρωμένη πολιτική σε αυτά τα ζητήματα, μία πολιτική που έχει δικαίωση και τώρα, αλλά που τα αποτελέσματά της θα είναι ορατά μέρα με τη μέρα. Με αίσθημα ευθύνης λοιπόν και με προσεκτικά βήματα και με άλματα, εκεί που χρειάζεται, υλοποιούμε τους στόχους μας, που έχει η ελληνική κοινωνία και η οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Για τη Γ' ζώνη δεν μιλήσατε, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Παραμένει όπως είναι. Δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα. Σημασία έχει να είναι ευπαθείς οι ομάδες και δεν θα έχουμε μία γενική εφαρμογή, αλλά θα γίνει με επιλογές μέσα από κάποιες διαδικασίες.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Βάζετε αίτημα από έδρας για την περιφέρειά σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν καταλάβατε καλά.

Ο κ. Μάτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, δύο-τρία σχόλια θέλω να κάνω και πρώτα για τη Γ' Ζώνη.

Είναι αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ότι ο αναπτυξιακός νόμος προέβλεπε δύο προδιαγραφές, που είπατε, για να ενταχθούν περιοχές της χώρας μας στη Γ' περιοχή. Ο πρώτος ήταν, να υπάρχει ανεργία μία μονάδα τουλάχιστον πέρα από το μέσο όρο και ο δεύτερος ήταν, να διαπιστωθεί ότι υπάρχει δημογραφική απερίθωση της περιοχής.

Ο ΥΠΕΘΟ έφερε μια τροπολογία και είπε ότι επειδή τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας χρειάζονταν πολύ χρόνο για να επεξεργαστούν, ώστε να πληρωθεί το γράμμα του νόμου, εντάσσουμε όσες περιοχές της χώρας δεν έχουν ήδη ενταχθεί στη Δ', Β' και Α' περιοχή, στη Γ'. Υπ' αυτήν την έννοια, εντάσσεται στη Γ' περιοχή μεγάλο τμήμα της Ελλάδας.

Πάρα τα όσα απαντήσατε για τα τοπικά σύμφωνα, εάν δεν καθοριστούν σε ένα βαθμό οι φθίνουσες περιοχές, μέσα από το νόμο ή ένα προεδρικό διάταγμα ή μια κοινή υπουργική απόφαση, τότε θα μπαίνουν δευτερεύοντα ζητήματα, τα οποία μπορούν όμως να γίνουν και πρωτεύοντα, ανταγωνισμού περιφερειών, σε σχέση με τα τοπικά σύμφωνα. Ίσως θα ήταν προτιμότερο να υπάρχει μια διατύπωση, που θα λέει αυτό που είπατε τώρα στο τέλος, ότι θα επιλέγονται οι περιοχές, ώστε να είναι φθίνουσες. Άλλωστε, τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης τα υπογράφετε οι Υπουργοί Εργασίας και οι ΥΠΕΘΟ. Ίσως θα πρέπει να προστεθεί αυτή η εξειδίκευση.

Το δεύτερο σχόλιο, που έχω να κάνω, είναι αυτό που ακούστηκε περί ατελεσφόρου και πλημμελούς κοινωνικού διαλόγου. Και σαν τεκμήριο γι' αυτό εμφανίστηκε η διαφωνία κυρίως των εκπροσώπων των εργοδοτών στην ακρόαση φορέων στην επιτροπή. Είναι αυτονόητο ότι καθένας που πήγε στον κοινωνικό διάλογο -λέχθηκε ξανά, αλλά φαίνεται δεν εμπεδώθηκε- πήγε μόνο για να πάρει, ενώ η κουβέντα θα έπρεπε να αποτελέσει σύνθεση, όπου θα γίνονταν αμοιβαίες υποχωρήσεις και συγκλίσεις. Η Κυβέρνηση τελικά στα ελάχιστα ζητήματα, που δεν κατέληξε, γιατί σε πάρα πολλά κατέληξε ...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Παραδειγματος χάριν;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Σας τα είπε ο κύριος Υπουργός. Έλεος!

Έλεγα, λοιπόν, ότι στα ελάχιστα ζητήματα που δεν κατέληξε ο κοινωνικός διάλογος, η Κυβέρνηση εξισορρόπησε την ανάγκη της διατήρησης της προστασίας των εργαζομένων, την ανάγκη της διατήρησης των θέσεων εργασίας, αλλά και την ανάγκη αύξησης της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Βεβαίως, το Κομμουνιστικό Κόμμα προσπάθησε για μια ακόμη φορά να εκφράσει την "πούρα" εκπροσώπηση των εργαζομένων αυτής της χώρας, αλλά αυτήν τη φορά, αγαπητοί συνάδελφοι, σας ξεπέρασε κάποιος άλλος, ο οποίος με την ομιλία του μας έκανε μάρτυρες μιας παράστασης κακής ποιότητας, όπου αυτοαναγορεύτηκε ως ο μοναδικός λαοπρόβλητος στη χώρα, ο μοναδικός έχων το προνόμιο να επικοινωνεί με τον ελληνικό λαό, ο μόνος κοινωνικά ευαίσθητος πολιτικός στην πατρίδα μας. Και επειδή αυτό το επιτρέπει το δημοκρατικό μας πολίτευμα, θα έλεγα ότι θα ζήσουμε και άλλες τέτοιες κακές παραστάσεις στις επόμενες μέρες, εβδομάδες ή μήνες, μέχρις ότου ο ελληνικός λαός στις εκλογές που θα έρθουν το 2000, θα πει τελεσίδικα ότι δεν του αρέσουν αυτού του είδους οι παραστάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μονότι υπήρξε παρέλαση Υπουργού, Υφυπουργού και σε πρωτολογίες και σε δευτερολογία, έχουμε να πούμε ότι δεν πήραμε απάντηση. Στα ζητήματα, που έβαλε η Νέα Δημοκρατία με σαφήνεια, με ξεκάθαρο τρόπο, τις προτάσεις, που έκανε, σιγή τις αντιπαρήλθατε. Δεν απαντήσατε.

Επιλεκτικά, όπου σας βόλευε πολιτικά, κατά τις δικές σας λογικές ασχοληθήκατε με συγκεκριμένη αναφορά, αλλά δεν

είπατε τίποτε για την αναστροφή της θέσης του εργαζομένου σε μια δίκη που γίνεται, με το τεκμήριο που θεσπίζεται στο άρθρο 1. Δεν είπατε τίποτε στις προτάσεις που έγιναν για την άρση των γραφειοκρατικών εμποδίων και των κρατικίστικης μορφής παρεμβάσεων. Τίποτε δεν κάνατε, για να άρετε τα προβλήματα που δημιουργούνται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αναλύθηκαν αυτά στις ρυθμίσεις που φέρνετε. Σας προτείναμε λύση, για να βγούμε από τα αδιέξοδα του άρθρου 3. Σιγή και αυτά τα αντιπαρήλθατε. Η Κυβέρνηση περιορίστηκε μόνο λογοτεχνικού χαρακτήρα και φιλολογικής μορφής διορθώσεις να κάνει.

Μετά από αυτά η Νέα Δημοκρατία δεν μπορεί παρά να καταψηφίσει και τα τέσσερα άρθρα αυτής της ενότητας.

Όσον αφορά την προσπάθεια από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για ωραιοποίηση της απαράδεκτης κατάστασης που επικρατεί, της πλήρους αποτυχίας, της παταγώδους αποτυχίας που επικρατεί στο Υπουργείο Εργασίας, όσον αφορά την πορεία εξέλιξης του δευτέρου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, των κοινοτικών κονδυλίων, σας καταθέτω άρθρο της έγκυρης εφημερίδας "ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ", που αναφέρει και του ΚΕΠΕ και της "REMACO". Είναι δικής σας διαρροής, μέσα από τα δικά σας εσωκυβερνητικά που είδαν το φως της δημοσιότητας. Άλλωστε ήταν πρωτοσέλιδο όλη αυτήν την εβδομάδα αυτό το ζήτημα. Μπαίνουν ζητήματα συγκεκριμένα, τα οποία δεν αμφισβητήθηκαν από κανέναν. Και σ' αυτόν τον τομέα απέτυχε η Κυβέρνηση. Αυτό είναι γεγονός.

Πάντως η Νέα Δημοκρατία, μετά την απόδειξη ότι απευθύνεται σε ώτα μη ακούντων, δεν έχει παρά να καταψηφίσει αυτές τις ρυθμίσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ελευθέριος Παπαγεωργόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν άρθρο της εφημερίδας ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Έντιμος Πρόεδρος της Βουλής): Δεν θα έπαιρνα το λόγο, γιατί έχουν διατυπωθεί οι απόψεις και δεν βλέπω να υπάρχει γραμμή επικοινωνίας, απλώς με τσίγκλισε ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ όταν μίλησε περί πούρας εκπροσώπησης της εργατικής τάξης.

Κοιτάξετε, δεν χωρά καμία αμφιβολία ότι, όταν κάνεις χρήση του λόγου, προσφεύγεις και σε τέτοιου είδους επιχειρήματα και ρετσέτες και σε στολίδια και σε χρωματισμούς, αλλά θα ήθελα να αποσυμφορήσω την κατάσταση, χωρίς να δέχομαι ετούτο ή το άλλο, αν είμαι πούρα εκπροσώπηση ή όχι. Να βάλω μερικά στοιχεία μόνο πάλι για καταγραφή.

Δεν χωρά καμία αμφιβολία -για όσους γνωρίζουν, δηλαδή, την ιστορική εξέλιξη και τις κοινωνικές εξελίξεις- ότι η ζωή του ανθρώπου διαχρονικά βελτιώνεται μέσα από ανταγωνισμούς, από αντιθέσεις, από την πάλη του. Πίσω δεν γυρίζει η ιστορία. Θα προχωρήσει με ζικ ζακ, με δυσκολίες, με τέτοια νομοσχέδια, αλλά θα προχωρήσει χωρίς καμία αμφιβολία. Απλώς θέλω να δώσω να καταλάβουν ορισμένοι ότι αυτά τα νομοσχέδια έρχονται σε ευθεία αντίθεση με την ιστορική εξέλιξη και αν μάλιστα αυτοχαρακτηρίζεται προοδευτικός αυτός που συντάσσει αυτά τα νομοσχέδια, είναι και κωμικό.

Πριν από εξήντα, εκατό χρόνια το παραγόμενο προϊόν της ανθρωπότητας και της χώρας μας, αν θέλετε -μπορείτε να κάνετε τις διαιρέσεις- ήταν πολύ συγκεκριμένο σε ποσότητα, σε ποιότητα κλπ. Αυτό το παραγόμενο προϊόν γινόταν από ορισμένα συγκεκριμένα μέσα παραγωγής. Στην αγροτική οικονομία -για όποιον γνωρίζει και αν δεν γνωρίζει άμεσα, για όποιον διάβασε- η παραγωγή των αγαθών γινόταν με συγκεκριμένα μέσα. Αυτά τα μέσα έχουν αντικατασταθεί. Τι σημαίνει όταν ένα τρακτέρ αντικατέστησε τα προηγούμενα μέσα; Αντικατέστησε εκατό βόδια ή εκατό άλογα, ας πούμε. Πράγμα που σημαίνει, δηλαδή, ότι εκτόπισε από το χώρο εκείνο πολλά χέρια.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ')

Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Πάμε σε έναν άλλον τομέα. Όλοι θα έχετε δει, ή θα έχετε δει σε εικόνες, ενδεχόμενα, πώς δούλευαν οι λογιστές πριν από πενήντα χρόνια. Με το μολυβάκι, με τα μανικέτια τα μαύρα κ.ο.κ. Αυτός ο λογιστής έβγαζε ένα συγκεκριμένο έργο. Ήρθε ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και εκτόπισε, όχι αυτόν τον ένα λογιστή, αλλά εκτόπισε πενήντα λογιστές.

Θέλετε να πάμε στον τομέα των κατασκευών; Έχουμε ίδια εξέλιξη τώρα, που ήρθαν τα μηχανήματα. Εγώ κουβαλούσα τενεκέ κάποτε, παλιότερα πηλοφόρι και τώρα με εκτοπίζει ο γερανός. Δεν εκτοπίζει μόνο εμένα, εκτοπίζει εκατοντάδες εργάτες από την οικοδομή.

Βεβαίως αυτές οι διαδικασίες γίνονται βίαια καμιά φορά, γίνονται και εξελικτικά, κλιμακωτά. Τι σημαίνει όμως αυτό, άμα το λογαριάζει σωστά κανένας; Αυτός ο εκτοπισμένος κόσμος που φεύγει, είτε βίαια είτε εξελικτικά, από τα νέα μέσα παραγωγής, τι θα κάνει; Η ίδια η εξέλιξη έδειξε ότι παλιότερα οι άνθρωποι, για να μπορέσουν να βγάλουν τα προς το ζην, δούλευαν και δέκα και δώδεκα και δεκατέσσερις και δεκαέξι ώρες, από ήλιο σε ήλιο, εμείς το λέγαμε έτσι στο χωριό μας, δεν είχε εκεί χρόνο. Η ίδια η εξέλιξη, λοιπόν, οδήγησε τον άνθρωπο –δεν μιλάω το δεξιό, τον αριστερό, για να μη με πει κανένας πούρο τώρα και αρχίσουμε πάλι να μαλώνουμε– και να βελτιώσει τη θέση του, βεβαίως να δουλεύει λιγότερο και όχι από ήλιο σε ήλιο και να καλύψει την ανάγκη που προέκυπτε: Τα χέρια παραγωγής που έβγαζαν από την παραγωγή να βρουν κάποιο μεροκάματο, όχι με αυτά τα κόλπα –και ας επιτραπεί η έκφραση– της μερικής απασχόλησης κλπ., αλλά με σωστό τρόπο, με τη μείωση του συνολικού χρόνου εργασίας. Έγινε με αγώνες βεβαίως αυτή η προσπάθεια.

Και έρχονται εδώ σήμερα κάποιοι άνθρωποι και μας λένε για ανταγωνισμό, για ελεύθερη οικονομία κλπ. Όλα αυτά τα ξέρουμε. Μας τα έχει πει και ο Άνταμ Σμιθ και ο Ρικάρντο και ο Μαρξ πολύ περισσότερο. Δεν έκλεινε τα μάτια στον ανταγωνισμό. Τι έλεγε όμως; Έλεγε ότι ο ανταγωνισμός δεν γίνεται αφηρημένα από τον κεφαλαιούχο μόνο, ο ανταγωνισμός υπάρχει μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας. Γίνεται μια μάχη, δηλαδή. Είτε είσαι πούρος είτε δεν είσαι πούρος, θα παλέψεις. Άμα μου αφαιρέσεις το οκτάωρο, δεν θα παλέψω να το κρατήσω; Τώρα είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Πώς θα γίνει, δηλαδή; Όχι μόνο να κρατήσω το οκτάωρο, να το κάνω και επτάωρο, για να δώσει τη δυνατότητα στον οικοδόμο, που θα εκτοπίσω, να βρει δουλειά.

Αν δεν πας να δεις με αυτήν τη λογική την κατάσταση και τέτοια νομοσχέδια, θα κάνετε συναγωνισμό, ο κύριος Υπουργός Εργασίας με τον κ. Σουφλιά, ο κύριος Υφυπουργός με τον κ. Γεωργακόπουλο και πάει λέγοντας η κατάσταση. Θα τρέχετε ο ένας πίσω από τον άλλον και στο τέλος θα βρεθείτε μπροστά σε καταστάσεις που θα σας εκπλήξουν και εμείς θα κάνουμε τα αδύνατα δυνατά, να δεχθείτε αυτήν την έκπληξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Σουφλιάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ: Παρακολούθησα με προσοχή τον κ. Κωστόπουλο και θα μπορούσε κανένας να πει ότι ενώ έκανε μια ανάλυση, που θα μπορούσε να την αποδεχθεί ο καθένας, είναι παράξενο το πώς καταλήγουμε σε τόσο διαφορετικά συμπεράσματα.

Είτε το θέλετε είτε δεν το θέλετε, κύριε Κωστόπουλε, ανταγωνισμός υπάρχει. Ο ανταγωνισμός υπάρχει πλέον, ακριβώς διότι δεν είναι κλειστές οι οικονομίες. Τότε επί Μαρξ ήταν κλειστές οι οικονομίες, τώρα πλέον πάμε σε μια άλλη εποχή, πάμε στην κοινωνία της πληροφωρίας. Ήταν τότε για τον Μαρξ αυτά άγνωστα πράγματα και για όλους. Πάμε σε μια εποχή, που πατάτε ένα κουμπί και διαβάζετε τι πουλιέται σε όλον τον κόσμο και κλείνετε τη συμφωνία με ένα κουμπί.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ ήθελα να απαντήσω στον κύριο Υπουργό Εργασίας. Είπε ο κύριος Υπουργός Εργασίας ότι σήμερα υπάρχει ευελιξία στην αγορά εργασίας και υπάρχουν πολλές ευέλικτες μορφές εργασίας στην Ελλάδα. Υπάρχουν, διότι υπάρχει ο νόμος μου 1892, που έφερε και ψηφίσθηκε το 1990, που θεσμοθέτησε τη μερική απασχόληση, τη

διευθέτηση του χρόνου εργασίας, την τέταρτη βάρδια –εσείς, κύριε Πρωτόπαπα, τα ξέρετε– αλλά και την απελευθέρωση του ωραρίου εργασίας των καταστημάτων και έγινε τότε μια επανάσταση στην αγορά εργασίας και μετά το νόμο αυτόν ουδέν. Δηλαδή δεν έγινε τίποτα.

Αν δεν υπήρχε, τότε δεν θα μιλούσαμε για ευέλικτες μορφές εργασίας, που υπάρχουν, και σήμερα δεν θα εργαζόντουσαν και πάρα πολλοί, που εργάζονται με αυτές τις μορφές.

Τότε όμως εγώ δεν επεδίωξα την κοινωνική συναίνεση, όπως την εννοείτε σεις, δηλαδή να πάρω τη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Συζήτησα τότε μαζί τους, αλλά πιστεύω το εξής πράγμα: ότι πρέπει να γίνονται και ρήξεις, πρέπει να γίνονται και συγκρούσεις.

Εάν εγώ ακολουθούσα τη δική σας τακτική, ότι θα έπρεπε να συμφωνήσουν οι περισσότεροι, για να κάνουμε κάτι, δεν θα υπήρχε ο ν.1892, δεν θα γινόντουσαν αυτά που αποδέχασθε εσείς και ξέρετε και κατι άλλο; Δεν θα υπήρχε και ο σημερινός νόμος, διότι δεν θα τολμούσατε εσείς να θεσμοθετήσετε τη μερική απασχόληση και τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας. Τώρα απλώς κάνετε κάποια προέκταση. Δεν θα υπήρχε ούτε και ο σημερινός νόμος.

Επομένως, εάν αποδέχεται όπως είπε ο κύριος Υπουργός Εργασίας την αρχή ότι η πολιτική ηγεσία οδηγεί την κοινωνία –την ακούει, συζητεί μαζί της– στο μέλλον και δεν τη χαιδεύει, τότε δεν μπορεί να γίνονται αυτές οι τομές και οι ρίξεις. Και αυτό έπρεπε να κάνετε τώρα αλλά δεν το κάνατε.

Εμείς, παραδείγματος χάρι –λέει ο κύριος Υπουργός– σε ό,τι αφορά το θέμα των απολύσεων έχουμε μία άλλη άποψη. Θα την αλλάξετε την άποψή σας μετά από μερικά χρόνια, αλλά τότε θα είναι αργά. Το θέμα είναι, με τις ταχύτητες που τρέχουν σήμερα οι καταστάσεις, αν μπορείς να παρακολουθήσεις την παγκόσμια οικονομία.

Και εδώ θέλω να σημειώσω κάτι άλλο, κύριε Υπουργέ Εργασίας. Πρόβλημα είναι πώς θα μπορούμε στην Ο.Ν.Ε., αλλά εγώ θεωρώ, εάν γίνουν κάποια βήματα που πρέπει να γίνουν και με πολιτικά κριτήρια, ότι θα μπορούμε στην Ο.Ν.Ε.. Ακόμα και να το δεχθώ αυτό ως υπόθεση εργασίας ή σκέψη από και και πέρα, όμως, είναι το μεγάλο πρόβλημα. Οι ταχύτητες μέσα στην Ο.Ν.Ε. είναι ιλιγγιώδεις. Και το σοκ, που δεν θέλετε να προκαλέσετε τώρα, θα το υποστεί ο ελληνικός λαός τότε, αφού θα είναι απροετοίμαστος. Θα είναι απροετοίμαστη η αγορά εργασίας, θα είναι απροετοίμαστη η δομή της παραγωγής των αγαθών ή των υπηρεσιών, διότι δεν προχωράτε στις αναγκαίες αποκρατικοποιήσεις, με τους ρυθμούς που πρέπει να προχωρήσετε. Διότι εδώ τώρα πλέον δεν είναι το θα το κάνουμε στο μέλλον, εδώ είναι το πότε θα γίνουν. Επομένως, η κριτική μου και γι' αυτό δεν ψήφισα την αρχή του νομοσχεδίου, είναι ότι δεν προχώρησε από το ν. 1892 παρά, τα βήματα που θέλησε να κάνει με τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Τα υπόλοιπα υπήρχαν.

Έρχομαι στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Για μένα θα είναι ανεφάρμοστα. Ποια είναι η φιλοσοφία αν θέλετε του ν. 1892 και την οποία προσπαθείτε να παρακολουθήσετε τώρα και εσείς με αυτό το νομοσχέδιο; Είναι η εξής: Αφού εξασφαλίσω στον εργαζόμενο ότι ελέγχεται η εφαρμογή των όρων εργασίας, αφού εξασφαλίσω στον εργαζόμενο ότι θα πρέπει να γίνονται σεβαστές οι συλλογικές συμβάσεις, από και και πέρα αφήνω ένα περιθώριο στη συνεργασία, και μάλιστα πολύ μεγάλο, μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου. Υπάρχει εθνική συλλογική σύμβαση και οι κλαδικές συμβάσεις.

Εδώ γεννάνται το εξής θέμα: Την εθνική συλλογική σύμβαση νομίζω ότι κανείς δεν λέει ότι δεν θα τη σεβαστούμε, εις ό,τι με αφορά τουλάχιστον, δεν ξέρω αν υπάρχουν άλλοι που λένε το αντίθετο. Και ερχόμαστε να συζητήσουμε για τις ιδιαίτερες περιφέρειες, τις φθίνουσες περιοχές, τι πρέπει να κάνουμε. Εσείς πάτε να το λύσετε με τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης που δεν πρόκειται να εφαρμοσθούν και θα με θυμηθείτε, ή αν εφαρμοσθούν, θα εφαρμοσθούν σε ορισμένες περιοχές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ.

Τι έχετε στο άρθρο αυτό, το 4 ή το 5, που είναι στα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης; Έχετε μία δεύτερη παράγραφο, όπου αντιλαμβάνεσθε την ανάγκη αυτού που είπα της ειδικότερης και νεότερης σύμβασης, αλλά πώς την εφαρμόζετε; Την εφαρμόζετε μέσα σε ένα πλαίσιο τριετίας, για να ισχύει μόνο για ένα χρόνο. Θα με θυμηθείτε στην εφαρμογή τους, ότι ο εργοδότης θα αποφεύγει να κρατά τους εργαζομένους δώδεκα μήνες. Θα τους διώχνει προ των δώδεκα μηνών, για να μη δημιουργούνται θέματα επαναπρόσληψης ή όχι.

Γιατί δεν πάτε στις φθίνουσες περιοχές, σ' αυτό που σας λέω, τη νεότερη και ειδικότερη ρύθμιση με σεβασμό στην εθνική συλλογική σύμβαση. Η μία τομή που έπρεπε να κάνετε είναι αυτή, να μη συζητάτε αν θα συμφωνήσουν όλοι ή όχι. Αντιδράσεις θα υπάρχουν, αλλά θα έπρεπε να χαράξετε καινούργιους δρόμους. Αυτό είναι το ένα, η νεότερη και ειδικότερη σύμβαση.

Δεύτερον, έπρεπε να πάτε στο θέμα της προσαρμογής με την κοινοτική οδηγία για τις απολύσεις.

Στο τρίτο θέμα που έπρεπε να πάτε είναι η εσωτερική κινητικότητα μέσα στην επιχείρηση, ή αυτό που λένε διευθυντικό δικαίωμα. Είναι απλά πράγματα. Προσλαμβάνει κάποιος μία δακτυλογράφο, ή ακόμη και δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί, και η δακτυλογράφος αυτή έχει δουλειά δύο ώρες, αλλά πληρώνεται για οκτώ, διότι δεν δέχεται να της πει κάποιος: κοιτάξτε τώρα που δεν έχετε δουλειά, κράτησε για λίγο τα τηλέφωνα. Πού είναι η ευελιξία, λοιπόν, στην οποία προχωράτε. Βήματα μικρά, και μερικά από αυτά θα είναι και ανεφάρμοστα. Δεν λέω ότι δεν υπάρχουν κάποια θετικά στοιχεία στο νομοσχέδιο, αλλά δεν είναι αυτά που θα εξασφαλίσουν την ευελιξία, την απελευθέρωση της αγοράς εργασίας μέσα σε έναν πολύ σκληρό ανταγωνισμό του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος. Και μάλιστα όταν οι περισσότερες χώρες έχουν προχωρήσει σ' αυτές τις μορφές, που δίνουν περισσότερη ευελιξία στην αγορά εργασίας.

Όσο για την προστασία των εργαζομένων, είπαμε, προστατεύεται ο εργαζόμενος με αυτά που είπα, αλλά και όταν του δημιουργείς θέσεις βιώσιμες εργασίας.

Κύριε Κωστόπουλε, με τον 1892, θα θυμάστε, ότι επεξέτεινα το χρόνο επιδότησης του ανέργου. Από έξι με οκτώ μήνες που ήταν, το έκανα δώδεκα μήνες και αύξησα επίσης και το επίδομα ανεργίας.

Εδώ η πολιτεία οφείλει, όταν παίρνει κάποια μέτρα, που βλέπει ότι στηρίζουν και οφείλουν να στηρίζουν την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα, ταυτόχρονα πρέπει να παίρνει και κάποια άλλα μέτρα που να στηρίζουν τον εργαζόμενο. Αλλά όμως δεν μπορείς να σκέπτεσαι ότι θα μείνουμε στα παλιά, χωρίς να παρακολουθείς τι κάνουν οι άλλοι. Δεν είναι κλειστές οι κοινωνίες τώρα. Δεν έφτιαξες εσύ καλά προϊόντα, θα έρθει το γαλλικό ή το γερμανικό ή το άλλο. Δεν έχεις εσύ καλές υπηρεσίες τουρισμού ή άλλες, θα φύγει και θα πάει στην Τουρκία ή αλλού. Δεν τον διευκολύνεις εσύ με τον ΟΤΕ, θα πάει τώρα –και πάει– μέσω δορυφόρων και των υπολοίπων αλλού. Δεν τα κανονίζουμε εμείς εδώ, αλλά μας κανονίζουν οι διεθνείς και οι ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Και αυτό πρέπει να το έχουμε καλά στο μυαλό μας χωρίς κομματικά πλαίσια και χωρίς αγκυλώσεις, για να μπορέσουμε να οδηγήσουμε αυτόν τον τόπο σε ένα καλύτερο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, και εγώ θα αναφερθώ πάλι στο τελευταίο θέμα, των τοπικών συμφώνων απασχόλησης, σε συνδυασμό με το νόμο που είχαμε ψηφίσει την άνοιξη και τροποποιήσαμε πριν από λίγες μέρες για τη Γ' ζώνη. Γιατί θεωρώ πως η Δ' ζώνη στον αναπτυξιακό νόμο, αλλά και Γ' ζώνη χαρακτηρίστηκαν ως τέτοιες, γιατί έχουν κάποιους στόχους εθνικούς, κοινωνικούς, δημογραφικούς, και βεβαίως συμβάλλουν και στη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Ενώ με τον αναπτυξιακό νόμο, που ψηφίσαμε την άνοιξη, κάναμε ένα βήμα μπροστά, όσον αφορά την Γ' ζώνη και βάλαμε παραμέτρους μέσα από τις οποίες θα μπορούσαμε να είμαστε

ευέλικτοι στο χαρακτηρισμό περιοχών, οι οποίες θα υπάγονταν στην Γ' ζώνη, ήλθαμε εκ των υστέρων διαπιστώνοντας ότι οι υπηρεσίες του κράτους δεν είναι έτοιμες να μετρήσουν τα μεγέθη αυτά, που θέταμε ως παραμέτρους για την υπαγωγή κάποιας περιοχής στην Γ' ζώνη και την νομοθετήσαμε. Χαρακτηρίσαμε τις περιοχές που δεν εντάσσονται στις άλλες τρεις ζώνες ως περιοχές Γ' ζώνης.

Φαίνεται ότι δημιουργείται μία σύγχυση με το άρθρο στο συζητούμενο νομοσχέδιο των τοπικών συμφώνων απασχόλησης, εάν υπάρχει αλληλοεπικάλυψη, ή εάν αναιρείται ουσιαστικά η Δ' ζώνη ή η Γ' ζώνη. Κατά τη δική μου εκτίμηση πιστεύω πως τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης λειτουργούν ενισχυτικά στις περιοχές εκείνες, που χαρακτηρίζονται ως περιοχές Δ' ζώνης και βεβαίως σε περιοχές Γ' ζώνης.

Πρέπει να πω όμως ότι λειτουργούν ενισχυτικά και επιλέγονται μετά από τη σύμφωνη γνώμη των κοινωνικών εταίρων και της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και βεβαίως μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς, εξ Υπουργών, επιτροπής. Αυτό γιατί έχουν ιδιαίτερα αρνητικά χαρακτηριστικά, την αποβιομηχάνιση, το δημογραφικό πρόβλημα και έντονα το πρόβλημα απασχόλησης.

Με αυτήν την έννοια, λοιπόν, προσδιορίζεται επακριβώς, κατά την εκτίμησή μου, ο ενισχυτικός χαρακτήρας των τοπικών συμφώνων απασχόλησης και ο συνδυασμός τους με την Γ' και Δ' ζώνη.

Θα ήθελα επίσης να θίξω πως η συζήτηση για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης έχει δημιουργήσει ένα παράδοξο στη Βουλή και νομίζω ότι δημιουργεί και μία σύγχυση στην κοινή γνώμη. Ενώ θα έπρεπε να είναι το ελκυστικό εκείνο τμήμα του νομοσχεδίου, το τμήμα εκείνο του νομοσχεδίου που θα ενδιέφερε όλους τους Βουλευτές, να συζητήσουν τα κριτήρια από όλες τις περιφέρειες και όλα τα κόμματα, για να τυχουν μεγαλύτερης ενίσχυσης οι περιοχές αυτές. Οι θύλακες της υψηλής αποβιομηχάνισης και ανεργίας μας έχουν απασχολήσει στη Βουλή είτε ως συνολικό φαινόμενο είτε η κάθε περίπτωση ξεχωριστά και ήρθαν με ερωτήσεις και επερωτήσεις, ελέγχοντας την Κυβέρνηση. Σήμερα διατυπώνονται αντιρρήσεις και επιφυλάξεις για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης. Είναι και αυτό σημεία των καιρών και της προσχηματικότητας του διαλόγου και της αντιπολίτευσης που αναπτύσσεται στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου.

Εγώ συμφωνώ με τη διατύπωση του κ. Σουφλιά, ότι δημιουργείται μία δυσκινησία, όσον αφορά την τελική απόφαση για το τοπικό σύμφωνο απασχόλησης.

Βεβαίως από την άλλη πλευρά δεν πρέπει να υπάρξει, όπως είπαμε, αναίρεση ουσιαστικά του αναπτυξιακού νόμου. Γι' αυτό θα πρέπει ίσως η Κυβέρνηση με κάποια διάταξη, με κάποια άλλη προσέγγιση, να δει πως μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, εάν οι τοπικοί φορείς δεν συμφωνούν στο να ανακηρύξουν την περιοχή τους ειδική περιοχή και να ζητήσουν την ένταξή τους ή τη λειτουργία ενός τοπικού συμφώνου απασχόλησης, να έχει τη δυνατότητα, εάν συντρέχουν οι λόγοι της υψηλής αποβιομηχάνισης και της υψηλής ανεργίας, να μπορεί από μόνη της να αποφασίζει για τη δημιουργία τοπικού συμφώνου απασχόλησης. Διαφορετικά μπορεί τοπικές συμπτώσεις, τυχαίες συμπτώσεις, μικροκομματικές ή άλλες –αν θέλετε– αντιδικίες και προσωπικές διαφορές, να αδικήσουν περιοχές και να τις αφήσουν έξω από αυτό το ευεργέτημα του νόμου. Ενός νόμου που έχει ως στόχο να αναπτυχθεί στοιχειωδώς η οικονομική δραστηριότητα σε μία περιοχή για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, μέχρι να αποκτήσει υγιείς βάσεις η παραγωγική δραστηριότητα και βεβαίως να υποστηριχθεί ο τοπικός πληθυσμός για λόγους εθνικούς, κοινωνικούς και απασχόλησης. Αυτό είναι που αναδεικνύει –αν θέλετε– και την ουσία αυτής της διάταξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Μιχαλολιάκος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δύο–τρεις επισημάνσεις ήθελα να κάνω σε χαμηλούς τόνους, γιατί υποθέτω ότι θα συμφωνήσετε όλοι ότι απέναντι στην αγωνία των ανέργων τουλάχιστον αυτό το οφείλουσε, να μιλήσουμε

σε χαμηλούς τόνους. Γιατί αν η πολιτική που οδήγησε στην ανεργία πρέπει να αποδοκιμαστεί από όλους μας, η πολιτική της καπηλείας των ανέργων είναι ακόμη πιο επικίνδυνη και διογκώνει το πρόβλημα. Πολύ περισσότερο αν αυτή η πολιτική της καπηλείας και της δημιουργίας ψευδαισθήσεων, δημιουργίας θέσεων εργασίας, προέρχεται από τους ενόχους της εφιαλτικής σε μεγέθη ανεργίας που έχουμε σήμερα.

Δεν θα έπαιρνα καν το λόγο, αν δεν έβλεπα μία εμμονή.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αυτοί είναι οι χαμηλοί τόνοι;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Με συγχωρείτε, θα τον κάνουμε πιο ζωντανό το διάλογο. Δεν είναι εφιαλτικά τα μεγέθη της ανεργίας;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Είμαστε ένοχοι εμείς γι' αυτό;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Οι ένοχοι μιας πολιτικής που οδήγησε στην ανεργία, η πολιτική δεν ευθύνεται καθόλου για την ανεργία; Εν πάση περιπτώσει, στη ζωή γενικότερα θα πρέπει να υπάρχει και το στοιχείο της αυτοκριτικής, χωρίς να σημαίνει ότι οι λοιποί παράγοντες της ελληνικής πολιτείας πλην Π.Α.Σ.Ο.Κ. είναι όλοι αθώοι.

Επειδή επιχειρήθηκε για άλλη μία φορά να αναδειχθεί ότι αυτό το νομοσχέδιο, που συζητούμε σήμερα, είναι προϊόν κοινωνικής συναίνεσης και του περιβόητου κοινωνικού διαλόγου, θα πω για άλλη μια φορά ότι ο κοινωνικός διάλογος είναι ανάγκη να μπει στη ζωή μας ως μόνιμος θεσμός, να είναι επίμονος, να είναι επίπονος, ασφαλώς αποτελεί πρόκληση για τις διαφωνίες, για τα συγκρουόμενα συμφέροντα που υπάρχουν και ό,τι χειρότερο μπορεί να κάνει μία κυβέρνηση είναι η φυγή από το πρόβλημα, την ώρα που προκύπτει διαφωνία. Αυτό είναι που θέλω να το αναφέρω για άλλη μία φορά. Νομίζω ότι και η ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας σήμερα θα έχει κάνει την αυτοκριτική της και θα συμφωνεί μαζί μας. Κακώς απέσυρε αυτά τα επίμαχα θέματα, για να πετύχει το έλασσον της στιγμής, το δήθεν Σύμφωνο Εμπιστοσύνης του 2000, που όσο και αν θέλουμε, δεν υπάρχει Σύμφωνο Εμπιστοσύνης του 2000, τουλάχιστον με ουσιαστικό περιεχόμενο. Εάν κάτι αναδεικνυε, ήταν η εξασφάλιση αύξησης του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων στις συνθήκες χαμηλού πληθωρισμού.

Ξέρετε πολύ καλά ότι, είτε λόγω της υποτίμησης, που δεν είχατε προβλέψει, είτε λόγω άλλων συνθηκών της αγοράς, ούτε αυτό είχατε δεχθεί, τουλάχιστον όσον αφορά τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα. Και απεδείχθη ότι εκεί που ο διάλογος προχωρεί, έχει και αποτελέσματα. Στον ιδιωτικό τομέα που συζητήσαν, συμφώνησαν και μάλλον δεν έχουν απώλειες.

Η δεύτερη επισήμανση είναι –και αφορά την επιστροφή του κυρίου Υπουργού– το θέμα της επαγγελματικής κατάρτισης. Δεν αμφισβητούμε τις καλές προθέσεις του Υπουργού Εργασίας. Αλλά το πρόσφατο παρελθόν της ίδιας Κυβέρνησης είναι δεδομένο και μας υποχρεώνει να ανησυχούμε και για το μέλλον.

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Υπουργέ, να πω ότι δεν αμφισβητώ, ούτε και εσάς, ούτε στις προθέσεις του προηγούμενου Υπουργού που αντικαταστήσατε. Τα αποτελέσματα όμως είναι τραγικά αρνητικά. Οι ίδιοι οι αριθμοί το επιβεβαιώνουν.

Συμφωνήσατε ότι όσοι πέρασαν μέσα από αυτές τις διαδικασίες, που οι πρόκατοχοί σας ευλόγησαν, είναι σήμερα σε ποσοστό ανεργίας διπλάσιο περίπου από εκείνους που δεν πέρασαν.

Ξέρετε ποιο είναι εκείνο που εμάς μας ανησυχεί; Είναι η ομηρία στην οποία είστε από τον κομματικό σας στρατό, η καταστρατήγηση των προθέσεών σας στην πράξη.

Να ευχθούμε ότι εσείς θα πάρετε ασφαλιστικά μέτρα περισσότερο ισχυρά, που θα λειτουργήσουν αποτρεπτικά. Να ευχθούμε ότι οι κεραίες της ευαισθησίας σήμερα είναι περισσότερο ισχυρές, ότι έχουμε μάθει από το παρελθόν. Ας το ευχθούμε. Παραμένει, όμως, ως ευχή.

Θα κλείσω και εγώ με τα τοπικά σύμφωνα, τα οποία φοβούμαι

ότι ακυρώνουν την αρχική τους φιλοσοφία, έτσι όπως τα διατυπώνετε και με την επέκταση των περιοχών οι οποίες μπορούν να χαρακτηρισθούν ως φθίνουσες ή ως θύλακες υψηλής ανεργίας και με τους όρους λειτουργίας τους.

Εν πάση περιπτώσει, θα πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι ότι όλα αυτά τα μέτρα έχουν κατά βάση την αξία της ασπρίνης. Εμβαλωματικά μέτρα είναι. Η αντιμετώπιση της ανεργίας, πρέπει να συμφωνήσουμε, πρέπει να έχει δύο βασικούς άξονες.

Ο πρώτος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, που είναι μόνο μέσα από την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Και ανάπτυξη δεν βλέπουμε. Και θα συμφωνήσετε ότι με τους ρυθμούς που πάει η ανάπτυξη, δεν δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας, δεν μειώνεται η ανεργία, αντίθετα αυξάνεται. Εάν δεν φτάσουμε τουλάχιστον στο 4% και άνω όποιος σχολής και αν είναι, πολιτικής ή οικονομικής, θα συμφωνήσει μαζί μας.

Ο δεύτερος –και θα το τονίσω με έμφαση, για να μη μονοπωλούν και δεν ξέρω για ποιο λόγο ιστορικό ή παραδοσιακό οι αριστερές πτέρυγες την ευαισθησία– έχει να κάνει με το ότι είναι καθήκον της πολιτείας, παράλληλα να υπάρχει και η ουσιαστική στήριξη των ανέργων. Δεν σας ακούσαμε καθόλου να μιλήσετε. Θα διευρυνθεί ποτέ ο αριθμός των δικαιούχων του επιδόματος ανεργίας, όσο αγωνιούν και προσπαθούν να βρουν εργασία και δεν βρίσκουν; Στο έλεος; Στο αποκλεισμό; Στο περιθώριο; Θα αυξηθεί ο χρόνος; Θα συγκλίνει η Ελλάδα στην κάποτε επάρατη για σας Ευρώπη σε αυτούς τους τομείς κοινωνικής προστασίας;

Κάθε παρέμβαση, η οποία μπορεί να αφαιρεί κεκτημένα από τους εργαζόμενους, ταυτόχρονα για να μπορεί να γίνεται αποδεκτή, πρέπει να εστιάζεται και να εδράζεται σε ένα έδαφος κοινωνικής αποδοχής, γιατί στο τέλος ο στόχος μας πρέπει να είναι η κοινωνία της συνόχης και όχι απλώς κάποιοι δείκτες, όχι απλώς κάποιοι αριθμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στο πρώτο θέμα, που έθεσε ο κ. Μιχαλολιάκος, για να το κλείσουμε από πλευράς μας, γιατί βλέπω ότι πολλές φορές μιλάμε εις ώτα μη ακουόντων, το Σύμφωνο Εμπιστοσύνης προς το 2000 το έχουν υπογράψει κοινωνικοί εταίροι. Δεν ήταν μόνο η ΓΣΕΕ, ο ΣΕΒ –γιατί αυτούς θεωρούμε ως βασικούς κοινωνικούς ανταγωνιστές και εγώ δέχομαι τον όρο ότι είναι σωστότερος– οι επαγγελματοβιοτέχνες, οι έμποροι, το ΤΕΕ, η ΚΕΔΚΕ, ο Πανελληνιος Δικηγορικός Σύλλογος κλπ. Πού να τους θυμηθώ; Δεκαοκτώ τριτοβάθμιες οργανώσεις.

Το θέμα δημιουργήθηκε, για να είσατε ενημερωμένος, σε σχέση με το αν η ΓΣΕΕ, ο εκπρόσωπός της, που ήταν ο βασικότερος κοινωνικός εταίρος, είχε την απόλυτη πλειοψηφία ή με το ποιο συμμετείχαν εκεί. Είναι φανερό ότι εκεί παίχθηκαν πολιτικά παιχνίδια. Τα είπα και να μην τα συνεχίσω.

Το μεν Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος είπε από την αρχή "δεν συμμετέχω σε αυτήν τη διαδικασία", είχε μία έντιμη και καθαρή στάση, εσείς τους είπατε "ξεκινήστε και στην πορεία θα φύγουμε"...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Μην το λέτε αυτό, σας παρακαλώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Τα ίδια είπε και ο Συνασπισμός. Επειδή το πρόβλημα δεν είναι κομματικό, αλλά καθαρά...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Σας παρακαλώ πολύ...

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μισό λεπτό. Δεν σας διέκοφα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Η Νέα Δημοκρατία κατ' αρχήν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κύριος Υπουργός δεν σας διέκοψε. Έχετε το δικαίωμα, να ζητήσετε το λόγο μετά.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κατά συνέπεια υπάρχει μία συμφωνία αυτήν τη στιγμή, που την έχουν υπογράψει δεκαοκτώ

κοινωνικοί εταίροι. Ήταν στο τρίπτυχο ανταγωνιστικότητα – ανάπτυξη – απασχόληση. Και πάρα πολλά από αυτά που συμφωνήθηκαν εκεί αποτέλεσαν αντικείμενα και άλλων νομοσχεδίων. Παραδείγματος χάρη το νομοσχέδιο το αναπτυξιακό –αναφέρθηκε κάποιος συνάδελφος χθες– πάλι στον πυρήνα του είχε αυτήν τη συμφωνία. Υπάρχουν, λοιπόν, πάρα πολλά ζητήματα, στα οποία υπήρξαν συμφωνίες. Όπως υπήρξε και στην άλλη ενότητα του διαλόγου, που είναι για το ασφαλιστικό, αλλά θα τα συζητήσουμε σε λίγες ημέρες.

Γιατί λοιπόν αυτήν τη στιγμή η εμμονή σας ότι δεν υπήρξε; Και σας είπα από την αρχή ότι εμείς δεν πήγαμε στο διάλογο για να συμφωνήσουν όλοι σε όλα. Αντιτιθέμενα συμφέροντα δεν μπορούσαν να συμφωνήσουν. Πήγαμε να επιτύχουμε τη μεγαλύτερη δυνατή σύγκλιση απόψεων και βέβαια να συνθέσουμε. Και εμείς σαν Κυβέρνηση να πάρουμε τις αποφάσεις. Και είμαστε τόσο καθαροί μαζί τους –να το τονίσω και αυτό– που όταν μπήκε το θέμα της διευθέτησης και δεν υπήρξε συμφωνία στη διευθέτηση, είπαμε ότι αυτό δεν περιλαμβάνεται στον κοινωνικό διάλογο, αλλά η Κυβέρνηση κρατάει τις θέσεις της. Και την επόμενη ημέρα κίολας δήλωσα ότι γι'αυτό το θέμα θα επανέλθουμε. Γιατί πιστεύουμε ότι δεν μπορούσε η διευθέτηση να αποτελέσει ένα στοιχείο τέτοιο, που να ακυρώσει την πολύ μεγάλη επιλογή, που την έχει ανάγκη ο τόπος, που ήταν ο κοινωνικός διάλογος. Αυτά και τέλος, όσον αφορά αυτό το ζήτημα.

Το δεύτερο θέμα είναι τα ζητήματα τα οποία θέσατε, σε σχέση με κατάρτιση και αποτελεσματικότητα. Εγώ δεν αφήρησα το παρελθόν. Δεν είμαι από τους ανθρώπους που τα ισοπεδώνουν. Δεν διεκδικώ περισσότερη ευαισθησία κλπ. Υπήρχε ένα ζήτημα σε σχέση με αυτήν την εξέλιξη και τους κοινοτικούς πόρους. Στόχο οι κυβερνήσεις είχαν –και του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά και της Νέας Δημοκρατίας που ξεκίνησε αυτήν την ιστορία– την απορρόφηση. Αυτή είναι η αλήθεια. Θα μπορούσα να σας θυμίσω πώς απορροφήθηκε, γύρω από τα ζητήματα του κοινωνικού ταμείου το πρώτο πακέτο. Δεν μπαίνω σε αυτό.

Εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι το εξής. Εμείς έπρεπε να συνδυάσουμε και να συνδέσουμε την απορρόφηση με την αποτελεσματικότητα, που είναι η κατάρτιση, η ουσιαστική κατάρτιση. Η χώρα είχε μία αδυναμία. Και την έχει ακόμη. Η αδυναμία της χώρας ποια ήταν; Ότι έλειπαν οι δομές. Δεν έχουμε εμείς, όπως έχουν οι άλλες χώρες. Και αυτές τις δομές επιχειρήσατε να φτιάξετε με τα ΚΕΚ και με τα άλλα, αλλά δεν στηρίχθηκαν στη σωστή βάση. Το ξαναφτιάξαμε από την αρχή το σύστημα. Και σαφώς θα κριθούμε εκ του αποτελέσματος. Δεν ζητούμε ούτε εύφημο μνεία. Όμως δεν είναι αλήθεια αυτά που λέτε στον τομέα που κάνετε κριτική, σε σχέση με την κατάρτιση, και ιδιαίτερα τη συνεχιζόμενη, που συζητούμε. Γιατί όπως γνωρίζετε και τώρα που κάνουμε αυτήν την ενδιάμεση αναθεώρηση των πόρων και όχι του προγράμματος, εκείνο το κομμάτι που ενισχύθηκε και μάλιστα με εισήγηση της ίδιας της Κοινότητας και του κ. Φλιν και των άλλων, ήταν η συνεχιζόμενη κατάρτιση, γιατί το πρόγραμμα πάει πολύ καλά. Υπάρχουν κάποια ζητήματα στον κοινωνικό αποκλεισμό. Εμείς δεν το κρύβουμε. Υπάρχουν κάποια ζητήματα στην αρχική κατάρτιση. Αλλά στη συνεχιζόμενη, είναι ο μόνος τομέας ο οποίος ενισχύθηκε. Αυτή είναι η αλήθεια. Και όσον αφορά το ζήτημα –για να κλείσω αυτό το θέμα– το οποίο αναφέρθηκε σε σχέση με τα ΤΣΑ, εγώ έδωσα την πραγματική τους διάσταση. Και τη δίνω από καιρό. Πάλι, όπως φαίνεται, δεν ακούγομαι καλά πολλές φορές. Δεν πάμε μέσα από τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης να λύσουμε το πρόβλημα της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης των επί μέρους περιοχών ή της συνολικής ανάπτυξης. Πάμε να κάνουμε κάποιες παρεμβάσεις. Και τις χαρακτήρισα ήπιας μορφής.

Και εδώ χρειάζεται να πάμε και σε αυτό που λέμε κοινωνική εργασία. Και να πάμε βέβαια στις ευπαθείς περιοχές. Και θέλουμε συμφωνίες.

Γιατί το θέμα της ανάπτυξης και της ανεργίας δεν είναι θέμα μόνον του Υπουργείου Εργασίας ή μόνον της Κυβέρνησης. Μην κάνουμε τέτοια λάθη. Πρέπει και οι τοπικές

παραγωγικές δυνάμεις και οι τοπικές εξουσίες να μπουν μέσα σε αυτό το σύστημα. Και δεν υπογράφουν κλαδικές συμβάσεις. Δεν ξέρω πώς έχει αυτήν την παρανόηση ο κ. Κωστόπουλος. Αλίμονο, όμως, εάν αυτήν τη στιγμή δεν βάλουμε τους δήμους, τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τις δημοτικές επιχειρήσεις, μέσα σε μια τέτοια λογική και σε μια τέτοια παρέμβαση.

Και κλείνω, για να τελειώσω, με το κρίσιμο θέμα των επιδομάτων ανεργίας. Όμως, το επίδομα ανεργίας, όπως ξέρετε, είναι μία παθητική μορφή. Πρέπει να πάμε σε ενεργητικές μορφές. Και μεταξύ των ενεργητικών μορφών είναι και τα ΤΣΑ και τα άλλα. Να μην πάω και σε όλες αυτές τις παρεμβάσεις που έχουμε σε αυτό το νομοσχέδιο. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αφήσουμε το ζήτημα έτσι.

Έχω μιλήσει και θα μιλήσω και σήμερα εδώ, μιας και επιμένετε για ένα θέμα εξορθολογισμού και εξυγίανσης και επαναπροσδιορισμού του όλου πλέγματος ανεργίας–επιδόματα ανεργίας.

Έχω ήδη δώσει εντολή στο Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας, να μου κάνει μία σχετική μελέτη, να καταγράψει και να δει την πραγματική διάσταση του προβλήματος.

Όπως ξέρετε, πολλά από αυτά τα επιδόματα με τα χαρακτηριστικά που είπατε –και είναι έτσι– είναι και επιδόματα μαϊμούδες. Να ξέρουμε τι λέμε μεταξύ μας. Και αυτά πρέπει να τα δούμε, ώστε αυτοί οι πόροι να μην πηγαίνουν έτσι σκόρπιοι.

Το ερώτημα και η πολιτική είναι πώς να μετατρέψουμε αυτά τα επιδόματα, όσο γίνεται, από επιδόματα ανεργίας σε επιδόματα εργασίας και ιδιαίτερα σε επιδόματα κοινωνικής εργασίας. Είναι στο κέντρο της προβληματικής μας. Μέσα στο χρόνο, θέλω να πιστεύω προς το τέλος, θα μας δοθεί η ευκαιρία να συζητήσουμε και αυτό το μεγάλο ζήτημα. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Μιχαλολιάκο, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Μία διευκρίνιση θα ήθελα να δώσω, κύριε Πρόεδρε, για να μη μείνει αναπάντητο. Δεν θα μπω στην ουσία της πολιτικής παρεμβάσεως του κυρίου Υπουργού.

Η Νέα Δημοκρατία δεν συμμετείχε ως κόμμα στον κοινωνικό διάλογο, γιατί, όπως καλύτερα από εμένα ξέρετε, στον κοινωνικό διάλογο δεν συμμετέχουν κόμματα, συμμετέχουν φορείς.

Ασφαλώς, επειδή η Νέα Δημοκρατία είναι πολύ μεγάλο κόμμα και μεγαλώνει συνεχώς, εκπρόσωποι της Νέας Δημοκρατίας υπάρχουν σε όλους τους κοινωνικούς φορείς και ποτέ δεν ετέθη θέμα αποχώρησης από τον κοινωνικό διάλογο, αλλά ούτε και ετέθη ποτέ θέμα ομηρίας της στον κοινωνικό διάλογο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΓΕΩΡΓΙΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Στη ΓΣΕΕ υπήρξαν συμφωνίες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Εν πάση περιπτώσει, τα στελέχη της ΔΑΚΕ δεν υπάγονται οργανωτικά στη Νέα Δημοκρατία, δεν εκτελούν εντολές της Νέας Δημοκρατίας.

Η κατεύθυνση από τη Νέα Δημοκρατία είναι όλοι οι συνδικαλιστές, όλοι οι εκπρόσωποι, να συμμετέχουν ενεργά στον κοινωνικό διάλογο, αλλά όχι υποταγμένοι στη βούληση της κεντρικής εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων 1 έως 4 και τίθενται σε ψηφοφορία ένα προς ένα.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 1 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της

Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 2 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε, από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 3 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε, από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Συνεπώς το άρθρο 4 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 15.08' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Πέμπτη 6 Αυγούστου 1998 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις", σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ